

SLOVENEK

Inserati:

Enostolpna petstvarica (72 mm):
za enkrat 15 v
za dvakrat 13 v
za trikrat 10 v
za več kot trikrat 9 v

V reklamnih noticah stane
enostolpna garmondvratna
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljenju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izvenredno nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta 13.—
za četrt 6.50
za en mesec 2.20
za Nemčijo celoletno . 29.—
za ostalo inozemstvo . 35.—

V upravnistvu:

Za celo leto naprej . K 22.40
za pol leta 11.20
za četrt 5.60
za en mesec 1.90
Za pošiljanje na dom 20 v. na
mesec. — Posamezne štev. 10 v.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvu je v Kopitarjevi ulici št. 6.
Sprejema naročnine, inserate in reklamacije.
Upravištvu telefona št. 188.

Današnja številka obsega 20 strani.

Kako je bilo, kako je, kako bo.

V enakomerno vrvenje vsakdanjega življenja je zasijal poživljajoče in v nemajoče najlepši dan naše nepolitične organizacije, dan, ko se je ustanovila »Slovenska Straža«, ko so zborovali v Ljubljani naši najboljši ljudski delavci. S tem dnem in z uspehom smo bili stari vojščaki krščansko demokratične ideje med Slovenci zadovoljni, zelo zadovoljni. Kako bi ne bili! Saj smo se spominjali tistih starih časov, ko nas ni bilo veliko, ki smo se zanimali ne samo za politično in gospodarsko, marveč tudi za kulturno povzdigo našega slovenskega ljudstva, za izobrazbo, ki temelji na večno resničnih načelih krščanske ljubezni in pravice.

Ko se je snovala naša stranka, smo imeli malo orožja za boj s klevetniki svete naše stvari. To so bili tisti brezplodni, mrtvi časi, ko se je posluževalo slovensko svobodomiselnost hinavske krinke solzave sloge, pod katero so brez skrbi širili versko mlačnost in brezbržnost med poštenim slovenskim ljudstvom, obenem pa znali skrbeti za to, da so prav po vzorcu svojih francoskih bratcev zasedli tista mesta, ki so kaj nesla. Reševali so narod po banketih, na katere ni smel nihče, če ni imel vsaj fraka in nobena, če ni imela tiste židane obleke, ki odpira tudi poludamam takozvane najboljše kroge.

Dr. Mahničevemu odločnemu nastopu, njegovim odločnim člankom v »Rimskem Katoliku«, se ima slovensko ljudstvo v prvi vrsti zahvaliti, da je liki strela razgnalo temne svobodomiselnosti oblake »katoliškega liberalizma« med Slovenci in ustvarilo razmere, ki so omogočile, da se je ustanovila odločna katoliška politična stranka. Kranjci so bili prvi, ki smo šli z odprtim vizirjem, z razvito zastavo v politični boj proti svobodomiselnemu sovragu naših krščanskih načel in ga prisilili, da se je razkrinkal in se pokazal v nagoti svojega sovražstva proti »klerikalizmu«, kakor je trdil, a dejansko proti pozitivnemu katoličanstvu. Zato, da smo bili Kranjci prvi, ki smo šli v boj, si ne prilaščamo prav nobenih zaslug. Saj sta bila odlična prvoborilca v početni vojski proti klevetnikom krščanske misli nepozabni nam rajni kardinal dr. Missia in Goričan dr. Mahnič. Naj bi ju ne bilo, bil bi se najbrže pričel boj za prava krščanskega ljudstva pozneje, morebiti prepoz-

no, a pričel bi se bil, ker bi se bil moral. Pomlajujejo nas, novega poguma in novega ognja nam vžigajo spomini na tiste čase, ko smo se borili zato, da prižgemo slovenskemu ljudstvu svitlo luč politične zavednosti, da sodeluje in da sodočuje pri politično važnih vprašanjih po političnih shodih in po političnih družtvih.

Politična organizacija našega ljudstva po načelih krščanske pravičnosti je danes izvedena. Naša politična stranka je danes močnejša, krepkejša, kakor smo pričakovali takrat, ko smo šli pred tolikimi leti v boj na slovensko svobodomiselnost, ki se je takrat skrivalo pod lažikatoliško krinko ljubezni, edinstvi in bratske solzavosti. Naše politično časopisje je dobro razširjeno, krepko se bori za politična prava našega ljudstva. V tehničnem oziru seveda še ni tako popolno, kakor si želimo, a svoje dolžnosti izpolnjuje v popolni meri. Popolna tudi še ni naša politična organizacija, ampak med Slovenci je naša »Vseslovenska Ljudska Stranka« najkrepkejša, najsvežejša in v naših vrstah vlada najvzornejša disciplina. Slovenski Goričan, Korošec, Kranjec in Štajerc, je danes v pretežni, da v ogromni večini v taboru »Vseslovenske Ljudske Stranke«. To nas pomlaja in krepi in nam daje novega ognja v boju za verske in narodne svetinje našega rodu. Mogočnejša je danes naša stranka, kakor smo ob njenem početku pričakovali največji optimisti. Nove misli, novi načrti se porajajo, to dela našo stranko mlado in jo zato ohranja. Poleg prvoboriteljev in strankinih ustanoviteljev vedno novi, mladi in pogumni politični vojak. Mladina naša je politično zavedna. Če te prime sitna muha in misliš, da se staraš, hajd, med mlade naše politične vojščake. Pomladiš se!

Sporodno s politično probujo in združitvijo našega ljudstva je napredovala religiozna misel med nami. Izginila je tista mlačnost, tisto oficio in tako neskončno mrzlo pobožništvo, izkratka: političen prepoved našega ljudstva je izgnal iz naše srede hvala Bogu zadnje ostanke janzenizma, jožefinizma in liberalnega lažipobožništva »katolicizma« in zacelil zadnje brazgotine, ki so se še kazale v verskem življenju našega ljudstva. Religiozni, res pravi pobožni duh se je iznova vžgal med nami. Veliko več kakor včasih se moli, bolj kakor kdaj napredujejo verske družbe in bratovščine med nami. Širši svet niti ne zna več, koliko da se dela sedaj po politični probuji na polju krščanske dobroteljske misli med našim ljudstvom. Na polju vede in znanosti! Naše znanstvenike je

vzbudil k pridnemu, marljivemu delu politični boj. Kaj je bilo prej? In danes? »Rimski Katolik«, »Katoliški Obzorik«, »Čas«, so skrbeli za to, da se danes med Slovenci tudi na znanstvenem polju res dela in naše najnovejše znanstvene publikacije se lahko merijo s tujino. In leposlovje? Ni li dal naš političen boj novih snovi in ni li dal novim misli in ni li začrtal nova pota našim pisateljem in pesnikom?

A nismo delovali le zgolj na političnem polju. Takoj, ko je zavel sveži, pomlajajoči politični veter med nami, ki je izsušil močvirje liberalnega katoličanstva med nami, se je tudi takoj pričelo delo za gospodarsko osamosvojitve našega ljudstva. Bi li imeli našo mogočno »Združeno zvezo«, ko bi ne bili pomedli s svobodomiselnost hinavščino med nami? Bi li imeli mogočno »Gospodarsko zvezo«? Bi li imeli »Vzajemno zavarovalnico«? Ne! Saj so divjali kakor besni proti vsakemu mladem gospodarskemu organizmu veliki »prijatelji« ljudstva in prijatelji svojih žepov, tisti oderuhi, ki so drli prej ubogo ljudstvo in bogatili iz ljudskih srag in ljudskega znoja. Ironija! Danes tisti, ki so nas blatili in sramotili in hujskali in klicali vse buriče in škriče na pomoč proti naši združni organizaciji, sami capljajo za nami.

In pomladili smo se tudi v sredo, ko se je ustanovila »Slovenska Straža«, veselje nas je navdajalo, ko smo pri popoldanskih posvetovanjih naših delavcev iz cele domovine sledili zaupnim posvetovanjem naših organizacij. »Slovenska Straža«! O njej smo že veliko pisali. Razveselila nas je. Kako li ne? Saj ima tako plemenit namen, da brani ob meji naš rod proti tujcu, ki hoče iztrgati našemu rodu tišočletno last. Ne bo se jim posrečilo. Naša mlada straža bo skrbela bolj kakor ste skrbeli vi, ki ste pri svojih banketih reševali naš rod, zato, da ostane neiztrgana last našemu rodu domača gruda. Veseli smo bili zlasti sredo popoldne. Kje so že tisti časi, ko smo mislili, proučevali in načrtovali smeri in pota, po katerih bi preskrbeli slovenskemu ljudstvu čimvečje izobrazbe. Leta so minola. Stvar je bila nova, a danes ga ni več med nami, ki bi ne bil trdno uverjen, kako potrebno je, da imej vsaj vsaka župnija svoje izobraževalno društvo in Orla. Liki močna veriga preprega naša izobraževalna organizacija že celo Slovenijo. Lepi domovi! Vedno več jih imamo, kjer se nudi ljudstvu izobrazba in olika. Poglavito pa je to, da je naša izobraževalna organizacija pridobila in vzgojila toliko ljudskih delavcev in bojnikov, ki ne snujejo samo izobraževalna dru-

štva, marveč gledajo tudi na to, da hodi naša izobraževalna organizacija nova pota in da se porajajo nove misli.

Med bojevniki izobraževalne organizacije so prvi naši krepki, mladi fantje. Ko smo snovali izobraževalno organizacijo, smo želeli in celo izrečeno pisali, kako si želimo telovadbo Ljubimo Orla, ki plove v sinjih višinah! Nov rod, čvrst, krepak, zdrav, preplojen naših idej, naših misli živ med nami. To bodo naši bodoči prvi in pravi somišljeniki, gospodarji, svetovalci, agitatorji, politični probujevalci, kvas ljudstva! Ni nas zdaj strah bodočnosti!

O delavskem gibanju še dobim priliko, da se ž njim popečam. Nekaj me je posebno vzradostilo v sredo popoldne, to namreč, ker sem živo začutil kako napreduje poznanje in zanimanje in umevanje ljudstvu potrebnih organizacij med nami. Živahna razprava v »Jugoslovanski Strokovni Zvezi« je pokazala, kako napreduje misel za izobraževalno delo med nami. Potem pa je Rafael. Varstvo izseljencev je zelo potrebna stvar. Poročilo o Rafaelovem delovanju le dobro čitajte. Stvar ni nova, je dobro znana in potrebna. Sporedno z drugimi našimi organizacijami naj skrbi Rafael za našega človeka, da nam ga ne ukrade tujina.

Vesel pojav je to: delo se pri nas vedno bolj porazdeljuje, kar je popolnoma prav in zelo umestno. Čim bolj se bo porazdeljevalo, tim hitreje in boljše napreduje naša ideja in naša ljudska organizacija.

Sredo je zaključil koncert »Ljubljane«. Naša izobraževalna organizacija, zastopana po svojih odposlancih na njem, se je ob tej priliki lahko prepričala, da imamo v »Ljubljani« društvo, ki je čaka še velika naloga ne samo v Ljubljani, marveč tudi v celotni naši izobraževalni organizaciji. Hotelo se nam je pred leti močnega, vzornega pevskega zbora, zbora, ki ne osreduje zgolj našega ljubljanskega pevca, marveč, ki bodi vzor vsem pevskim zborom naše organizacije. Sredin koncerti nas je prepričal, da se je dosegel naš vzor. Trdno smo prepričani, da se po »Ljubljani« dvigne lepo petje v celotni naši izobraževalni organizaciji. Saj treba, da lepočutje med našim ljudstvom vedno bolj gojimo, da hudi politični boji, borba za kruh in trenje ter kresanje nasprotujočih si misli ne zarjave nežne ljudske duše, da bomo resnično vedno z dobrim in lepim združevali.

Star vojščak.

LISTEK.

Marijino kraljestvo na jutrovem.

Spisal Silvin Sardenko.
(V Ljubljani 1910. Str. 48. Cena 50 vin.)

Ta knjižica se nam zdi kakor ptica z bajnega vzhoda, iz onega grško-slovanskega vzhoda, ki v novejšem času zanima vso Evropo. Ne samo politika, ampak tudi znanost in umetnost upira svoj pogled proti vzhodu in od tam pričakuje nove luči. Če je poganski vzhod toliko občudovan od pesnikov, kako da ne bi bil za pesnika zanimiv krščanski grško-slovanski vzhod? Oni vzhod, ki kakor zakleta kraljčina pričakuje rešitelja, da se zbudi v novo življenje; oni vzhod, ki je kakor čudovita okamenina, v kateri so še ohranjeni cvetovi pomladanskega krščanskega jutra, ki je bilo tam tako bujno in krasno.

Silvin Sardenko je že v »Mladem jutru« pokazal, da zna tako nežno ubiti strune marijanske poezije. Ko se je ozrl na grško-slovanski vzhod, ga je najprej zanimalo, kako je vzhodna

cerkvena, politična in kulturna zgodovina prepletena s spomini na Marijo, z marijansko poezijo.

»Od jutranjih cvetov dehti,
tako sem čul, najslajši dih:
na jutrovo sem šel nabrat
Mariji šmarnic jutranjih.«

Tako naš pesnik svojo knjigo posvečuje Mariji. Ta prekrasna kitica je po svoji jedrnatosti in nežnosti značilna za celo knjigo.

Knjiga je sicer spisana v nevezani besedi ter ima pred vsem poučen in versko - vzpodbuden namen, a v nji je polno nežne in globoke poezije; nekateri stavki se berejo kakor kitice velikega slavospeva, drugi zopet kakor odlomki pretresljive žaloigre.

Tvarina je razdeljena v dvanajst kratkih poglavij. Prvo poglavje, »Zgodnja danica« nas z majniško - pesniškim uvodom uvaja v duha in zgodovino nekdanj katoliškega, a sedaj po veliki večini nezedinjenega grško - slovanskega vzhoda; tukaj je pojasnjeno tudi dogmatično stališče, s katerega je treba presojati vse, kar se v knjigi pripoveduje. »Carigrad« — prvo Marijino mesto — kaže, kako je slava katoliškega

Carigrada (do devetega oziroma enajstega stoletja) ožarjena z Marijino slavo. Poglavje o carigrajski »Mariji pri studencu«, je kakor izliv naivno - nežnega vzhodnega duha. »Zmagovalna vodnica« nam pripoveduje o carigrajskih zmagah, nazadnje pa pretresljivo opisuje padec Carigrada; to poglavje bode marsikoga do solz ganilo.

Iz Carigrada nas pesnik - propovednik pelje v skrivnostno Rusijo; Rusiji je posvetil pet poglavij. Poglavje o Kijevu, zibel krščanstva na Ruskem, je po večini zgodovinskega značaja. »Zlatostolpa« Moskva, je pesniško opisana. Živahno in zanimivo se pripoveduje o »Iverski« (tukaj je na strani 26. odp. omenjeno stališče katoliške dogmatike z ozirom na čudeže, ki se baje godijo na nekaterih ruskih Marijinih božjih potih; ti dogodki seveda niso preiskani), »Vladimirski« in »Kijanski« Materi božji. Iz Rusije roma pisatelj z ruskim »mužikom« v Jeruzalem, odkoder se vrne na Počajevsko goro ob avstrijsko - ruski meji; ob Počajevski gori se nam prav na kratko popisuje zgodovina ruske unije. Zadnje poglavje »Marijino kraljestvo na jutrovem«, pa eno najinljivejših potez iz živ-

ljenja sv. Cirila in Metoda lepo združuje z visoko idejo cerkvenega zedinjenja.

Navedena vsebina je le zunanje ogrode krasne knjižice, ki nam na malo 48. straneh nudi toliko lepega in zanimivega gradiva. Sploh je knjiga pisana jako jedrnat; večkrat ima en sam kratek stavek vsebine za cele strani. Zakaj se naš pesnik izraža tako kratko? Morebiti zato, ker hoče vsebinsko kolikor mogoče ohraniti njen prvotni vzhodni značaj in podati le najpotrebnejša pojasnila k tem tako lepim slikam. Morebiti se je bal, da bi sicer otresel zlatoleskečo jutranjo roso, ki je razlita po teh cvetovih z vzhoda. Včasih se nam zdi, kakor bi imeli pred seboj odlomek bizantinske umetnosti, ki velikokrat s kratkimi, resnimi potezami izraža toliko miline in življenja.

Pričujoča knjižica je obenem zelo aktualna; njen namen je, v našem ljudstvu buditi zanimanje za vzhodno cerkveno vprašanje, za zedinjenje vzhodnih Slovanov s katoliško cerkvijo. Marsikdo se bode začudil, da se je naš nežni pesnik tako nepričakovano vnel za visoko in veliko idejo; a ne samo

Obtožujemo vas!

Dolga leta se je v naši v resnici tužni Istri počenjalo, karkoli se je zljubilo tistim, ki so imeli moč, izobrazilo in gmožna sredstva v svoji roki. Kako so Italijani to izrabljali, o tem nam ni treba več govoriti, žalibog pa je nastopila zadnji čas krvava potreba povzdigniti svoj glas za hrvaško istrsko ljudstvo ne toliko zoper Lahe in vladno, kakor zoper njega lastne zastopnike.

Kdor količkaj pozna istrske razmere, bi moral biti na obe očesi in zraven še na umu slep, ako ne bi videl, kako se zadnja leta zopet povzdiguje in okreplja italijanstvo. Bilo je pred mnogimi leti, ko so bili Lah i zoper pomlajajoč se slovanski živeli nekako v defenzivi, toda danes je tisti prvotni ogenj v našem ljudstvu že davno ugasnil; mrtvo in pusto je narodno torišče. Zakaj? Ker ni tistega davnega navdušenja nobeden več netil, ker tisti ogenj sploh ni bil prav prižgan, ker ljudstva ni nihče organiziral, ker se je delala zgolj prvaška, hejslovanska, širokoustna politika, ki je na zunaj močno rožljala, na znotraj pa je bila otla.

Danes se jasno vidi, kam je ta politika istrsko slovanstvo privedla. Pred leti smo požirali Lahe na funte, vse je že bilo naše, slovansko trikolono smo videli plapolati na vseh zidovih, a danes? Italijanstvo je danes tako konsolidirano, kakor tako nikdar popreje, trdno sedi v svojih postojankah in gnezdih, mirno in konstantno se razvija. In zakaj? Zato ker pozitivno dela. To je vsa uganka. Istrski laški poslanci se ne širokoustijo, ohranjajo živ stik z ljudstvom, brigajo se za najmanjša svojega kolona, gospodarsko se krepe in razvijajo najživahnejše delo v svojih občinah in se brigajo za celo deželo, tako da dajajo iniciativo pri vsaki važni stvari. Zato jih merodajni faktorji upoštevajo in morajo upoštevati. Med laško mladino je opazovati nek prepored, smisel za trezno in resno delo, za vsakega svojega človeka se prizadevajo in istrsko lokalnopolitično čustvo se je silno visoko povzdignilo. Ali pa laško istrsko časopisje! Zelo se zanima zlasti za gospodarske probleme, predvsem za povzdigo kmetijstva, za razvoj avtonomnega občinskega življenja, za politično izobrazbo laškega življenja in za narodno obrambno delo v velikem slogu.

Kaj pa na hrvaški strani?

Takozvano narodno časopisje je puho in prazno kakor slama; nekaj naivnega zabavljanja proti »italijanštvu«, nerodovitno prerekanje, ki se ga je tvarnega in dušnega kruha lačno ljudstvo že zdavnej naveličalo; sicer pa je to časopisje brez vsakega kompasa in nima nobenega vzgojnega pomena. Časopisje je pa v Istri verni odsev politične stranke in vodstva. V stranki ni nobene edinosti; da se gospodom ni treba medseboj prekljati, pa počivajo in ne skličejo nikoli nobene narodne korporacije. Stari so okosteneli, nastopila je med njimi politična arterioskleroza, mladi pa še starih ne dosejajo. Mladi so svobodomiselci, ljudstvo mrzijo, ker se čutijo v svoji kulturi neizmerno vzvišene nad zarobljenim istrskim kmetom, ki za dež še molí, namesto da bi verjel zgolj v »naravne zakone«; kar pa je še usodnejše, mlada hrvaška masarykovska inteligenca skrbi samo zase, in njeni zastopniki bogatijo, uganjajo najgrše frakarstvo, so izgubili vse narodne ideale, njihov edini bog je mamon! Ustijo se, da bodo v politiki vse preobrnil, pa le razdirajo, mečejo starim pod noge polena, politično važna mesta, ki se jim prepustijo, pa smatrajo zgolj za nov vir svojim dohodkom. Shodov nobeden ne prireja, za predavanja se živ krst ne zmeni, gospodarska organizacija teče naprej, ker mora, koder jo je sploh kaj, istrski kolon živi upravi sramotno suženjstvo in glad mu iz oči gleda, kakor je strmečemu občinstvu nedavno na Dunaju pojasnil nek vladni uradnik, strokovnjak v tem vprašanju, in kakor je bilo nedavno čitati tudi v švicarski »Monatsschrift für christl. Sozialreform«. Da je v politično in socialno tako hudo zanemarjenem ljudstvu čezdalje večja kriminaliteta, ni čudno. Pri volitvah, takrat seveda, je lov za mandate, da je groza; seveda poslanstva in odborništa niso zastopni. Po volitvah pa še pes Istrijana ne povoha. Edini, ki se briga zanj, je duhovnik. Istrska liberalna inteligentna mladina — bog nasvaruj! Razširjen je med njo libertinizem, lahkomišljenost, nič zmisla za socialne naloge, sama blaziranost ali pa stara slogaška fraza. Edini Ribarić je kaj vreden, drugo je pa vse strašna dušna beračija. Svoječas so ustanovili z mnogimi besedami istrsko izobraževalno društvo — danes še komaj kdo ve, ali sploh še obstoja. Naredilo ni prav nič. Pa ta hinavščina! Zavzemajo se za glagolico, pa je v resnici vsem toliko mar zanj, kakor za lanski sneg; sami sebi se smejejo, da se toliko gonijo za »verske svetinje«!

In vendar so politični pogoji tako ugodni za povzdigo hrvaškega istrskega naroda. Volivna reforma je povečala število slovanskih poslancev, vlada je intenzivno delala na to, da se napravi trajen naroden kompromis, da se narodna avtonomija kolikor mogoče bolj izvede, tako na občinskem kakor na šolskem polju. Trezni politiki z jasnimi cilji pred seboj bi v takih razmerah za svoj narod kolikor mogoče več izbili. V Istri pa so danes stvari take, da imajo od volivne reforme korist Lah i, ker delajo, in delajo modro ter preračunano, in imajo tudi voljo, veselje, energijo za delo!

Dekadencija hrvaške prvaške lene politike se je posebno kričeče pokazala pri istrski deželni razstavi. Lah i so deželno razstavo že dolgo imeli v programu. Naši dični zastopniki so zato vedeli, niso se pa prav nič pobrigali, da si zasigurajo pri tem kaj vpliva. In vendar so bili Lah i, kakor je »Pučki Prijatelj« nepobitno dokazal, pripravljeni sprejeti sodelovanje Hrvatov, saj za to so bili pripravljeni, da se lojalno pogajajo. Toda hrvaški narodni zastopniki niso pokazali nobene vneme za stvar, oni niso uvideli velikega pomena razstave za deželo, za kmeta, za razvoj kmetijstva, male obrti in ribištva! In zato je prišlo do tega, da hrvaški zastopniki niso smatrali za potrebno stopiti z laško večino in deželnimi faktorji v resen stik in je dr. Laginja v pismu na deželnega glavarja Rizzija z dne 19. februarja 1909 Lahom brez prigovora in brezpogojno

dopustil, naj naredijo, kakor hočejo. Nobeden ne more tajiti, da je dr. Rizzi imel resen namen se s Hrvati pogajati in razstavo s pomočjo hrvaškega življa prirediti na kolikormogoče široki bazi, tudi nekdo drugi, ki je imel pri aranžmaju razstave veliko govoriti, je bil odločno za to. Hrvaškim zastopnikom pa je bilo vseeno — oficijelno niso storili nobenega koraka, nobene narodne korporacije za svet vprašali, ampak se lovili in lovili in v zasebnih pismih na različne odlične hrvaške osebe drug drugega pobijali in valili odgovornost drug na drugega! Zato ni čudno, da so Lah i izgubili še tisto malo respekt, ki ga imajo pred hrvaškimi prvoboritelji in so mirno delali dalje, prav pristržno veseli, da Hrvatom samim ni mar za lastni napredek in narodni prestige.

In posledica?

Posledica je ta, da stoji zopet Lah i svetli pred svetom. Zopet so vladi pokazali, da imajo oni v rokah vodstvo dežele, da vse, kar je koristno in za napredek Istre važno, iz njih izhaja, da imajo oni koncentrirane v sebi vse gospodarske sile, da je le njim mar za kulturno ojačenje, za povzdigo Istre, za tujski promet, za industrializacijo na eni strani, za okrepitev kmečkega stanu na drugi strani, za promet, za prihodnost dežele. In Istra ima, zlasti, kar se tujskega prometa, modernega pomorskega kopališnega življenja in trgovinskega brodarstva tiče, uprav si-jajno prihodnost. Naši zastopniki pa spe in puste Lahom in Nemcem, da si nanovo osvajajo Istro!

In zato ni čuda, če beremo v listu istrske laške večine take-le besede:

»Ni pretiravanje in ni bajka; koprška razstava je najbolj značilna glede tega: ona je najčišči in najdostojnejši pečat naše italijanske kulture, je neustajljiva in glasna priča, kako je visoka naša duševna kultura, kako je naš element naravno krepak in izobražen. To ni več lena, sama s seboj zadovoljna in počasna Istra! In kaj se bo iz tega naučila vlada? Ali ne, da je v Istri ena sama kultura mogoča, laška kultura, zakaj le ona nima samo slavne preteklosti, marveč še bolj živi in dela v sedanjosti in stremi po še lepši bodočnosti! Naj si zapomnijo izvestni ljudje in si dobro v spomin vtisnejo: Mi smo, bodi Bogu hvala, še vedno živi kljub vsem težavam in nasprotstvom, in umreti nas ni volja!«

Res je to! Ni ne pretiravanje, ne bajka. Zdaj, ko se jame svet za dozdej pozabljeno Istro zanimati, ko obeta postati Istra druga evropska rivijera, ko tudi Nemec s svojim kapitalom vedno bolj pritiska na njene obali, naši voditelji dremlejo, prepuščajo iniciativo za vsako količkaj pomembno stvar drugim, ljudstva ne izobrazujejo, pa samo jamrajo in jamrajo.

Res — tužna Istra — pa najbolj tužna zato, ker je tvoje ljudstvo, tvoja ogromna hrvaška večina, kakor izgubljena čreda brez pastirjev.

Zadnji čas je, da tista duhovščina, ki edino kaj dela in se žrtvuje, dočim se narodnim prvakom godi dobro, stopi na plan in vzame organizacijo kmeta v svoje roke! Začetki so že tu — ne dvomimo, da se bo delo nadaljevalo in da pride enkrat resen in velik obračun

z narodnim frazerstvom in narodno lenobo v Istri!

Vojaške zadeve.

Dunaj, 1. maja.

Predsednik proračunskega odseka baron Chiari pred vsako sejo opominja vpisane govornike, naj govore kar mogoče kratko, da odsek do konca maja reši državni proračun. Navzlic tem opominom se vleče razprava jako počasi. Tri dni je trajala razprava o ministrskem svetu, tri dni o ministrstvu za deželno brambo. Sedaj je na vrsti ministrstvo za javna dela. Oglašeni skoraj vsi odsekovi člani in razprava bo gotovo trajala tudi tri dni. Vsak poslanec ima na srcu razne želje, ki jih v odseku neposredno tolmači poročevalcem v ministrstvih.

Tako so tudi v razpravi o proračunu za deželno brambo razni govorniki izražali raznovrstne želje in zahteve glede vojaštva. Med drugimi je poslanec Žitnik izvajal sledeče:

Poglavitno načelo brambenega zakona je splošna vojaška dolžnost. Da se uresničuje to načelo, določi brambeni zakon nadomestno rezervo, ki naj v slučaju vojske nadomesti izgube. V smislu § 18. tega zakona pridejo v nadomestno rezervo: Kandidatje duhovskega stanu, učitelji, lastniki podedovanih posestev, oni potrjeni novinci, katerih družinske razmere zahtevajo to olajšanje vojaške službe, manj sposobni in oni, ki preostanejo, ako je število potrjenih novincev že polno.

Te določbe zakona so v obče človekoljubne, ker se ozirajo v prvi vrsti na potrebe kmečkega prebivalstva. Toda te določbe se ne izvajajo vedno v duhu zakona, marveč strogo po mrtvi črki. Tako določa v smislu § 15. le slepa sreča, odnosno žreb, kdo pride v nadomestno rezervo, ako je število novincev za stalno armado že polno. Od slučaja je torej odvisno v mnogih slučajih, ali novinec služi le nekaj tednov ali tri, oziroma dve leti. Tako se zgodi, da mora služiti pri stalni armadi ravno tak mladenič, ki ga doma pri gospodarstvu nujno potrebujejo. Zato je splošna želja, naj se to žrebanje opusti v novem zakonu in določi drug pravičnejši ključ razdelitve novincev v stalno armado, deželno brambo in nadomestno rezervo. Seveda je človeško nemogoče v tem oziru zadeti vedno pravo.

Veliko več in sicer opravičenih pritožb pa se sliši med prebivalstvom glede olajšav. Tako določa § 33., da se morajo v nadomestno rezervo uvrstiti lastniki podedovanih kmečkih posestev, ako sami vodijo gospodarstvo, katero more preživljati pet članov družine in dohodek štirikrat ne presega potreb za družino. Izvzeti so torej večji veleposestniki, ki pa so itak skoraj vsi enoletni prostovoljci. Torej lastniki podedovanih posestev se morajo uvrstiti v nadomestno rezervo. Znani pa so mi slučaj, da sta bila oče in mati brez otrok in posinovila stričnika ali bližnjega sorodnika. Človek bi mislil, da je ta mladenič podedoval posestvo in ima pravico, da pride v nadomestno rezervo. Ne, odgovor na prošnjo se je glasil, da je posestvo darovano. Nava-

nel se je zanj, ampak tudi oživel se je vanjo. Ta ideja je ravno tista vez, ki daje knjižici enoten in vzvišen značaj; z vsem ognjem svoje pesniške duše nas pisatelj vabi in navdušuje k sodelovanju za uresničenje te velike ideje, ki jo je naš veliki Slomšek prvi širil med Slovenci z vročo željo, da bi vedno ostala tesno združena s slovensko narodno zavestjo. Visoka Kraljica, ki ji je posvečena ta knjiga, pa našega pesnika in nas navdaja z upanjem, da bo de vzhod, nekaj tako slavno Marijino kraljestvo, v združenju s katoliško cerkvijo, zopet zasijal v nekdanji slavi.

Knjigo krasi lepa slika vzhodne Marije »Skoroposlušnice«; njej je pesnik posvetil pesem, ki nežnega vzhodnega duha družil z resno in plemenito idejo cerkvenega zedinjenja.

Pesnik je knjigo namenil vernemu slovenskemu ljudstvu; zato piše tako preprosto in poljudno, da ga bode vsak lahko razumel, obenem pa tako mikavno, da bode knjigo vsak bral z velikim zanimanjem. Naj bi se torej ta knjiga razširila med našim ljudstvom, mu širila obzorje in poživljala versko zavest! A tudi vsak izobraženec, ki se zanima za krščanski grško-slovanski vzhod, bode z veseljem segel po knjižici.

Knjigo je izdalo »Apostolstvo sv. Cirila in Metoda«; prodaja se v »Katoliški Bukvarni« in v prodajalnici

»Katoliškega tiskovnega društva« (Ničman).

Jakob Alešovec.

Izbrani spisi. Ljudska knjižnica 1910.

Kako sem se likal.

II. del.

Slovensko študentovsko življenje — kako si lepo! Človek strada, a ima te vendar rad; komaj izhaja, pa kljub temu je um poln visokih načrtov, srce prekipava čustev; nihče te ne upošteva, ti pa kuješ politične programe in se v duhu vidiš na čelu Slovenije! Vsak dan v študentovskem življenju je mikaven, vsak globoko poseže vate, vedno se ga z neko čudovito otožnostjo spominjaš. Postaneš pozneje morebiti bogat, imaš vsega zadosti, greš med učenjake, častijo te in slavijo — toda nikoli več ni toliko poezije, nikoli več tako pristržno veselih uric, kakor si jih užil v študentovskih letih, ko si se komaj pretolkel skozi življenje!

In vendar imamo tako malo pisateljev, ki bi bili le količkaj zadeli tisto dobo, ki je za nas vse bila tako pomembna, malo je povesti, v katerih bi zrl v duhu nazaj v naša najsrečnejša leta! Edini Alešovec je, ki se sme naša literatura z njim ponášati, da je šegavo dijaško življenje tako verno naslikal, kakršno je v resnici. Pa ni čuda, saj je in ostane Alešovec naš edini in prvi

humoristični pisatelj, izviren, zdravega humorja, realist, kakor jih nimamo mnogo. In ravno II. zvezek njegovega najboljšega romana: »Kako sem se jaz likal«, je naš dijaški roman par excellence. Boljšega nimamo sploh ne!

Koliko srčnega užitka, koliko neprisliljenega veselja boš imel, ko ga boš čital! Opisuje, kako je oče dal fanta v latinske šole, opisuje tiste študentovske gospodinje, ki je nepozaben spomin nanje, vseh muh polnega repetenta, bojazljivega dijaka, ki strahoma gleda parkete in se uči plesa, štedi, da spravi skupaj petnajst soldov za »Ochsenstand« v gledališču, v počitnicah potuje na Gorenjsko in Koroško, trpi za narod, nagaja profesorjem in dela politične programe. Alešovec roman zbuja spomine na zgodovinsko pomembne osebe, privabi s svojim čarobnim, domačim in poljudnim humorjem v spomin lepe stare čase in nas zabiva v njih poezijo. [Kdor hoče res par veselih uric užiti, naj si II. zvezek Alešovecovega »Kako sem se likal« nemudoma nabavi. Sicer pa je roman tudi velike literarne vrednosti, saj dozdej zbranih Alešovecivih spisov še nismo imeli in je »Ljudski knjižnici« le čestitati, da je začela in nadaljuje z izdajanjem spisov našega edinega in najboljšega humorista. — II. zvezek »Kako sem se likal« stane 1 K 20 v, vezan 2 K 10 v in se naroči v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Če b tou bt jest pousod, kamer me vabja, tu b mogu mt devetindevetdeset glau, stuosemdeset rok, nog pa še ta nar več, ke jih ta nar bl člouk nuca, če če kam pridet. Iz luftbalonom tku še ni nč ta prauga frkera, dokler sa še tku prštiman, de člouk lohka pade, če ga prou nima še nč pud kapa.

Astn »Iblana« me vab iz saba v Benetke in prauja: Pepe, pejd iz nam, uš velik vode vidu. Iz Vač tam pr Lti me pa spet vab žepan Peruci, de nej pridem na Vače, de um vidu, kuku zna-ja tam Sukolci in smrdakavre — prdon — Sukulice voda delat. Zdej, kam čm prouzaprou jt? Vode sm že velik vidu na svet; sej sm biu še tekat zraun.

den človek ne razume te pravne mo-
drosti.

Dalje določa § 34., da pride v na-
domestno rezervo edini sin za delo ne-
posobnega očeta ali vdove itd. Torej
edini sin ima pravico, da ga ustavi v
nadomestno rezervo, ako je oče za tež-
ko delo nesposoben. Kdo pa določa, da
je oče za delo nezmožen? Vojaški
zdravnik. Zopet mi je znanih mnogo
slučajev, da je bil oče bolehen, za tež-
ko kmečko delo res nezmožen, in ven-
dar je moral edini sin na tri leta v vo-
jake. Tako poznam očeta, ki je ležal ne-
varno bolan v postelji. Oba njegova si-
na pa sta pri vojakih, prvi tretje, in
drugi prvo leto. Oče je prosil, da bi mu
mlajšega sina pustili doma toliko ča-
sa, da starejši dosluži tretje leto. Proš-
nja je bila odbita v vseh instancah,
češ, da oče še lahko dela. Taki slučajji
vzbujajo opravičeno nevoljo med pre-
bivalstvom.

Nešteti pa so slučajji, ko oče ne mo-
re sina oprostiti vojaščine, ker ima še
druge sinove, ki pa ga prav nič ne pod-
pirajo. Tako so nekateri v Ameriki,
drugi oženjeni ali pa v nižjih službah.
Oče ima torej v istini le enega sina do-
ma, a še tega mu vzamejo k vojakom.
Torej določba v zakonu o olajšavah v
posebnega ozira vrednih družinskih
slučajih je mrtva črka. Zato je že leta
1888 predlagal v zbornici poslanec
Türk, naj se novinec takoj premesti v
nadomestno rezervo, ako ostali bratje,
oziroma vsaki ne morejo podpirati do-
mače gospodarstvo. Tedanji poročeval-
ec grof Kinsky pa je odgovoril, da se
to itak razume in je Turkov dostavek
odveč. Izkušnje pa kažejo, da bi tak
dostavek v zakonu bil nujno potreben.
Koliko očetov je, kateremu se starejši
sinovi porazgube na razne strani, na
stara leta pa se mora sam ubijati s
kmetijo, ker so mu mlajšega sina po-
trdili k vojakom. Našel sem le neka-
tere slučaje, ki zahtevajo, da se nanje
ozira novi brambeni zakon.

Razni govorniki, osobito dr. Stein-
wender, so priporočali vojni upravi,
naj štedi, ker izdatki za armado hitro
rastejo od leta do leta. Tudi jaz sodim,
da bi se dalo v vojni upravi precej pri-
hraniti. Tako n. pr. je takozvana »pa-
radna uniforma« odveč, ker navadno
leži v shrambah. Za to pararno unifor-
mo porabi armada mnogo milijonov na
leto. Jaz ne menim, da bi morali vojaki
razcapani hoditi okrog. Vojak naj ima
dve oblečili, parada pa je odveč, ker
vojakov ne potrebujemo za parado.
Mogoče, da se vam ta nasvet zdi sme-
šen, toda uvažujte ga in prihranite sa-
mo pri obleki velike svote vsako leto.
Pa tudi drugod bi se dalo precej pri-
hraniti, ako bi se izvajala strožja kon-
trola.

Mnogi govorniki so tudi izražali
željo, naj bi vojna uprava polagala več-
jo važnost na znanje nemških jezi-
kov. Jaz bi se sprijaznil z razmerami,
da imamo nemški poveljni in službeni
jezik v armadi. Toda z vso odločnostjo
moramo ravno v interesu armade same
zahtevati, da so častniki v besedi in
pisavi popolnoma zmogni polkovega je-
zika. Zahteva se sicer od častnikov, da
se uče jezika, ki ga govori moštvo. To-
da premnogi so slučajji, kar vem iz
lastne izkušnje, da častniki le za silo
lomijo jezik svojega moštva ali pa ga

sploh ne razumejo. Kako pa naj častnik
poučuje moštvo, ako ga ne razume? In
v slučaju vojske more le materinska
beseda navdušiti vojaka za največje
žrtve. V odločilnem trenutku pred so-
vražnikom vpliva mila domača beseda
na vojaka, da ga ohrabri za čudežna
dejanja junaštva. To potrjujejo stoteri
slučaji v zgodovini naše armade. Go-
voril sem te besede kot bivši vojak in
ljudski zastopnik v interesu prebival-
stva in vojaštva z željo, da se po mož-
nosti olajšajo bremena vojaške službe,
ne da bi trpela škoda potrebna obram-
ba domovine. In ta obramba je potreb-
na, ker najboljši človek ne more živeti
v miru, ako ga moti hudoben sosed.

Pripomnim še, da je odsek s 26 gla-
sovi proti 14 sprejel resolucijo, naj se
orožniki v vnanji službi poslužujejo
deželni jezikov. Ta zahteva je že iz
praktičnih razlogov popolnoma opravi-
čena.

Ustanovni zbor „Sloven- ske Straže“

(Konec.)

Pozdravi.

Gorica. Borivcem v imenu križa po
vzgladu prvega škofa slovenskega, ne-
smrtnega Slomška, za najsvetejše sve-
tine svete vere in jezika materinega
pošiljam nadpastirski blagoslov, svoj
pozdrav in voščilo k dejanskim uspe-
hom! — Frančišek, nadškof
goriški.

Dunaj. Obilo uspeha narodno-
obrambnemu delu želijo — Šuklje,
Krek, Pogačnik, Žitnik, Demšar.

Celovec. Iskreno obžalujem, da
sem zadržan osebno udeležiti se usta-
novitve vseslovenske obrambne orga-
nizacije. Pozdravljam imenom koro-
ških Slovencev novo društvo, od koje-
ga zlasti naša najbolj ogrožena narod-
na meja pričakuje pomoči. Celega na-
roda slovenskega straža naj predvsem
najširše plasti naroda seznani z ne-
varnostjo, ki mu preti od tisočletnih
sovražnikov, zbuditi in zanese naj zavest
opasnosti položaja našega naroda do
zadnje slovenske kože! Nobeno umet-
no zdravilo, samo odpor celega naroda
nam bo dal moč, da prestanemo seda-
njo krizo brez prevelikih izgub. V zna-
menju take demokratizacije narodne-
ga dela bodi torej tisočkrat pozdrav-
ljena Straža Slovenska! — Dr. Brejc.

Dunaj. Slavna skupščina! Ker se
zaradi parlamentarnega dela ne mo-
rem osebno udeležiti pomembnega zbor-
ovanja, si dovoljujem tem potom po-
zdraviti shod. Bog blagoslovi započeto
narodno obrambno delo! — Jos. Go-
stinčar, drž. poslanec.

Dunaj. Slovenska Straža naj bo
ognjišče ljubezni do naše lepe sloven-
ske zemlje. — Korošec, Pišek, Po-
gačnik.

Gradec. Zelo žal, da se ne morem
udeležiti. Bog blagoslovi delovanje
Slovenske Straže! — Robič.

Praga. Mnogo uspehov pri narod-
nem delu! V duhu z vami! — Katol.
akad. društvo »Dan«, Praga.

Dunaj. V trdni nadi, da bo Sloven-
ska Straža uspešno odbijala vse so-
vražne napade na slovensko mejo slo-

vensko katoliško dijaštvo zborovanje
pristrčno pozdravlja. — Predsednik
Slovenske dijaške zveze: Natlačen.

Gradec. Z navdušenjem pozdrav-
ljamo bojne vrste, ki nam hité poma-
gat! — »Zarja«.

Zader. Hrvatsko katoliško akade-
mično društvo »Pavlinovič« oduševlje-
no pozdravlja vjerskonarodnu svjest
slovenske braće, želeč, da Slovenska
Straža bude čvrsti bedem proti svih so-
vražnika vjere i doma!

Ljubljana. Ljubljansko krščansko
misleče učiteljstvo, ki se zaradi pouka
ne more udeležiti zborovanja, Vas vse
iskreno pozdravlja, se strinja z vsemi
Vašimi sklepi in hoče po svoji moči so-
delovati v izvršitev istih. — V Ljub-
ljani, dne 11. maja 1910. — Janko Nep.
Jeglič, K. Javoršek, Jos. Cepuder, A.
Pirc, Adolf Sadar, Pavel Gorjup, M.
Janežič, Zupan H., Jan. Smrekar, Ign.
Tabernik, K. Simon, M. Šerc, Marg.
Cundrč, Fr. Zemme.

Žilpolje. Od staroslavne nekdaš
slovenske Gospa Svete iskrene čestitke
novemu društvu! — Dekan Wieser, dr.
Ogorek, Lasser, Holman.

Velikovec. Potapljaajoči se ob obalih
nemškega morja stegujemo proti Slo-
venski Straži roke, da nas vzame na
krov! — Katol. slov. izobraževalno dru-
štvo »Lipa«, Velikovec.

Velikovec. Na severnem braniku
stoječi, vzpodbude in pomoči prosimo,
da mejo vnaprej vzdržimo. — Izobraže-
valno društvo Zelinje.

Velikovec. Slovenska Straža stopi
na dan, kliče na delo te Korotan. —
Benedek, Dolinar, župnijska upravi-
telja.

Velikovec. Otmite nas, mi se po-
tapljamo. — Slov. mat. kmečko dru-
štvo v Vovbrah.

Velikovec. Z najsevernejše sloven-
ske meje Koroške kličemo naši bodoči
pomočnici in rešitelji Slovenski Stra-
ži: krepak živio! — Dekan Cemer, žup-
nik Treiber, kanonik Dobrovc, Carl.

Velikovec. Brodarjem pomoči ne-
simo, naš čolnič pogube otmimo! — Po-
sojilnica v Velikovu.

Polzela. Slavni ustanovni shod
Slovenske Straže v Ljubljani! Zadržan
vsled trgovskih potov pozdravljam no-
voustanovljeno Slovensko Stražo ter
pošiljam priloženo 10 K kot redni član.
— Z odličnim spoštovanjem Ivan Golih-
leba. — Bog živi prvega podpornega
člana Slovenske Straže ter naj najde
obilo posnemalcev med našimi sloven-
skimi trgovci. (Odobranje.)

Maribor. Vsled boleznj zadržan po-
šiljam naši Straži iskrene pozdrave ter
kličem za našo nadgradsko jezikovno
mejo: Ne pozabite nas! — Dr. Hohnjec.

Maribor. S severne meje pozdrav-
ljamo novo zaščitnico, ki naj z geslom:
Za krst častni in svobodo zlato zastavi
pot tujcu! — Uredništvo »Straže« in
»Slovenskega Gospodarja«.

Maribor. Bog blagoslovi započeto
delo! Živela Slovenska Straža! — Za
katol. polit. društvo: Tapotnik.

Dobrna pri Celju. Kjer hrabrost in
zvestoba, na straži v bran stoji, beži
sovražna zloba, jo skrivna moč drži!
Bog blagoslovi! — Kukovec.

Pilštanj. Procvitaj v blagor zatira-
nih bratov! — Izobraževalno društvo.

Rajhenburg. Obilnega božjega bla-
goslova deli Straži! — Izobraževalno
društvo.

Sv. Lenart. Zavest nujnega obramb-
nega dela za blagor domovine naj pre-
šine čuteča srca Slovencev. Z današ-
njim dnevom bodi konec naših ran,
krvavih srag, a začetek slavni zmag!
— Katoliško politično društvo in vsa
bralna društva šentlenarškega okraja
v Slov. Goricah.

Ljubno. Zadržani Gornjesavinjčani
želijo današnjemu zborovanju Sloven-
ske Straže mnogo uspeha in blagoslo-
va! — Dekort, Schmid, Lekše, Petek,
Cvetko, Jurak.

Kozje. Živelo prepotrebe obramb-
no društvo! Bog blagoslovi delo in
trud zborovalcev v prid trpečih obmej-
nih bratov! Slovenska žilavost naj
zmaga nemško nasilstvo! — Dr. Jan-
kovič, dekan, Tomažič, Ivan Lah, Ant.
Drofenik, Janez Vedečnik, Bovha, Jaz-
binšek, Preskar.

Št. Jurij ob Taboru. Na noge Stra-
ža! Vsi s teboj! — Orli.

Ormož. V duhu smo z vami. Po-
gumno na delo za rešitev dragih bra-
tov! — Mladenška zveza Sv. Tomaž
pri Ormožu.

Št. Jurij na južni žel. Bog blago-
slovi vaše delo za slovensko ljudstvo!
V duhu z Vami! — Katoliško bralno
društvo.

Gorica. Pod zastavo križa rešuj
obmejne brate, Slovenska Straža! Po-
zdrav s slovensko-laške meje! — Slo-
venska kršč.-soc. zveza.

Gorica. Goriški obmejni Slovenci
pozdravljamo Slovensko Stražo. —
»Skalnica«.

Gorica. Veliko misel Slovenske
Straže pozdravljamo obmejni Sloven-
ci! — Slov. katol. del. društvo.

Gorica. Pozdrav zborujočim bra-
tom in Slovenski Straži! Naša meja
kliče na pomoč! — Uredništvo »Nov
čas«.

Št. Peter pri Gorici. Iskren pozdrav
vsem zborovalcem! Bog blagoslovi Slo-
vensko Stražo! — Pavletič, dekan, v
imenu duhovščine šentpeterske.

Cerkno. Obrambno društvo naj-
iskreneje pozdravlja v imenu Katol.
slov. izobraževalnega društva v Cerk-
nem, dekan Knavs.

Vipava. Srčne sprejmite pozdrave
domoljubov iz Vipave, vrli sini Cerkve
Slave. — Silvester.

Rudolfovo. Soglašamo s Stražo, ka-
tera je potrebna tudi Dolenjski, zlasti
ob kočevski meji. — »Dolenjske No-
vice« in »Kmetiska zveza«.

Rudolfovo. Zbrani pri občinskih
volitvah pozdravljamo ustanovitev
Slovenske Straže! — Josip Zorc, župan
v Kandiji; Ivan Appe, predsednik
»Kmečke zveze«; Valentin Tome, pred-
sednik izobraževalnega društva; Če-
senj Andrej, župnik v Podgradu; na-
čelnštvo posojilnice.

➤ **Skrbite, da pridejo v vsako hišo
naše vžigalice!** — Vsak trgovec, pri
katerem kupujete, jih mora imeti, vsaka
gostilna, v katero zahajate, vsaka naša
gospodinja! — Dolžnost vsakega našega
somišljenika je, da zažiga tobak in smod-
ke le z vžigalicami »Za obmejne Slo-
vence«, ki se dobé pri »Gospodarski
zvezi v Ljubljani!

ke je žulnirjem Iblanca u en noč jez
udnesla, le ga je devet žulnirju in en
deluc dve leti delal in fajfe zraven ba-
sal. Tu je blu ja zadost vode. Scer sm
tud že velikrat vidu, kuku ta al pa un
voda dela; ampak zmeri je bl zanimiu
pugledat ena reč, ke se še dela, kokr
pa kedr je že narjena; pusebn voda, ke
ja usak dela na soj furm. Pa še neki me
bl vleče na Vače, kokr u Benetke.

Jest, kokr veste, če sm dobre vole,
ja rad mal čež ura udarem; zdej pa,
kokr sm slišu, maja Lah take urc, de
kažeja du šterndvest kar zmeri na-
prej in naprej; zdej nej ja pa eden udar
čež urca, če ja more! U našeh krajeh
mama za tu bl prprav prštiman, ke
kažeja ure sam du dvanajsteh. Če
člouk mejčken pusedi tkula zvečer u
štari med sojem znancem in mal čež
soje prjatle puzabaula in jh skuz zube
putegne, pa je ura dvanajst in predn
se začne še iz tem sojem znancem špe-
terat in se mal puraufa, pa je bra dve,
tri, in člouk ja udar čež urca, de sam
na ve kdaj in kuku in plačat je treba
pulcaje štrafenga, al pa jt z nim pu uši
na rotuž.

Na Vačah je pa ta reč še use bl pr-
prav urihšana, kokr m je pisu gespu
žepan Peruci, kokr u Iblan. U Iblan ve-
seja pu uštarijah pulciske ure in gre-
ja ponavad de je vesele. Ke te ure pr-
romaja tkula čež dvanajst, pa t pusije
mesec ke pud nus, pa če je še tku uble-
čen in cefra te iz oštarije; in kere več-
kat tkula en tak mesec iz štarije lifra,
temu prauja, de je mesečen, al de ga

mesec nos. Na Vačah ma žepan tud
scer pulciska ura u soj štari »pr kro-
kari«, ampak pr te ur manka glih tulk
kuleščku notr, kulkr jh maja Sukolci
na Vačah preveč in te kuleščki, ke jh
manka, sa uržah, de ta pulciska ura
lepu zmeri stuji in je prgmah in de
zavle tega tud na pusije nubenmo go-
ste nekol tak mesec pud nus, če sedi
»pr krokari«, kokr u Iblan, in de s loh-
ka zatu usak, če se mu lušta, tle du
jutra soja duša prvezuje.

Ush teh dubrot s lohka deležen, če
greš na Vače, sm s mislu in špricu sm
Benetke; ke zmeram tud na morm bt
na rajž in mal sm tud putrebn pučitka,
de s uddihnem. Sam neki me je še skr-
bel: kokr sm slišu, maja pu ush tisteh
vaseh, ke držeja preke Vačam, take
škrince, u kere more usak, ker gre-
nem, vrčt neki drubiža za žejne Su-
kolce na Vačah in tu, prauja, de zatu,
ke na Vačah še nimaja vosrlajtenge.
Za tu je pa treba drubiža in še precej
drubiža, ke Sukolci z Vač sa tud zmeri
precej žejen, sm s mislu. No, pa te skrbi
m je nazadne tud žepan pregnou, ke m
je naznanu, de maja na Vačah blagaj-
na, ke je punavad pouhna. Če je pa
tku, pol sma pa na trdnem, sm s mislu
in prou fletn se uma mel na Vačah,
pusebn če u še Matijčuva tku prjazna,
de nam u kej pulcizala, sej tisteh par
cegnarju, ke ja je ta kazajne kuštou,
je mende tku že zdauni prebulela.

Use tu je tku lepu skp štimal, de
sm se usedu na vlak u Iblan in sm u
Lti iz nega vn zlezu in vadu sojmo pr-

jatle Perucete, iz Amerike peštelanmu
žepane z Vač, u naročje, ke me je čaku
na kuludvore za tistem remelnem, in
maširala sva pol skus Ltija preke
Šmartnem. Ke prideva u Šmarten, za-
gledava naenkat tam pred Razboršku-
vem auslogam ena cela ramunda ldi,
ke sa zjal notr u auslog. Kua pa more
tu bt, sm s mislu in stopu ke preke aus-
loge in se predrejnu skus ldi. Aha, lde
»Sluvenca« bereja, sm s mislu, ke sm
vidu notr enga »Sluvenca« nabitga.
Kua pa more bt notr tku zanemiuga,
de lde tku vajn tešeja, sm s spet mi-
slu in začeu tud jest mal brat. Al kdu
b pupisu moj začedejne, ke sm na ush
konceh in krajeh zagledu sam zabau-
lajne čež ludska stranka. A je redehter
ud »Sluvenca« zbezlou, al kal, sm s
mislu in publiku še moja prjatla Pe-
rucita h ausloge. »Puglej no, prjatu, in
ber, kuku »Sluvenca« u soja skleda plu-
va in laže in zabaula čež soje ldi in čež
ludska stranka, ke ja je du zdej še
zmeri puhvalu.«

»Pepe, na pust se še ti putegnt,
ke s drgač tku nafrigan. A na videš,
de je tu ta »Sluvenk Narud« in de je
Razboršek sam »Sluvenčeva« glava
čežn prpopu.« m je reku Peruci in me
putegnu preč ud ausloga.

»Ja, za kua pa je Razboršek tu na-
redu?«

»Zatu, de lde prideja bliz in vidja
»Sluvenca«; če b vidl »Sluvenk Na-
rud« u auslog, b se še na zmenu nu-
bedn zajn. Sej veš, de kunštn trgovci
zmeri ta nar leuš reč u auslog deneja,

de iz no ldi prvabja in soj slab blagu u
gnar sprauja. Tle je pa glih tku.«

»A tku!« in šla sma naprej čež Hu-
tič, ker sma zagledala u en štari ta
prva taka škrinca za žejne Sukolce. De
sm se jest žepane Perucite še bl pr-
kupu, sm vrgu not dva solda, kar ga je
spravl u tku dobra vola, de je začeu
kar skakat in s iz petam uzadi hlače
klofat, kokr s jih je Blagajna tekat, ke
sa šle »Marinarce« na Sava.

U tku dobr vol sva prromala pu-
čas in že mal u boži gnad na Vač. Kua
t zagledam pred Vačam neki kokr ene
gauge. Kar miraz me je stresu, ke sm tu
vidu. Holt, fant, kua pa, če s šou Va-
čanem na lim in de sa te sam zavle
tega h seb vabil, de te uja lohka tlela
ubesi, zatu ke Vačani maja tud ta lepa
navada, de nubenga na ubesja, dokler
ga nimaja. Mal u strah in nezaupliu
sm se ubrnu h mojmo prjatle in ga
prauš, kua pumenja te gauge.

»Pepe, tu prou za prou nisa gauge
du zdej, ampak slavalok u čast Sukol-
ske veselice, ke ja uja jutr mel tle na
Vačah; ampak ta slavalok je tku nar-
jen, de se u lohka tud za gauge ub-
enem punucu, če b se glih kermo Su-
kolce spet luštal našeh klubas, de b jh
fulu, kokr jh je že večkat ker, de ga
uma tud brez flukmašine lohka mal
ud tal priznel.«

»A tku! Tok vaš Sukolci tud klu-
base fulja. Salameš, tub morja bt pa
gvišn dobre.«

»I, dobre sa že; ampak tu ni zavle
tega, ke sa dobre; le griže se bujeja naš

Halleyev komet.

Leta 1910., v katerem se je nenadno pojavil neperiodični januarski komet in v katerem pride v majnikovih dneh neposredno z zemljo v stik že dva tisočletja znani Halleyjev komet, bo gotovo iz raznih vzrokov ostalo še dolgo časa v spominu ljudem.

Stare vraže o nesrečah, ki jih napovedujejo zvezde repatice, so se zopet oživile in povzročile v nekaterih vražstih ljudeh res grozne misli. Človek pa, ki je bral in čul o prejšnjih pojavih Halleyjevega kometa, se veseli, da more pozdraviti starega znanca, ki nikdar ne pozabi na svojem povratku k solncu pozdraviti naš ljubi svet. Astronom ga pričakuje, opremljen z orodjem, ki je pač že boljše od onega, s katerim je razpolagal pri zadnjem njegovem pojavu leta 1835. ter mu bo stavil znanstvena vprašanja, na katere stari znanec zemlje, Halleyjev komet, pač ne bo popolnoma mlčal. Kot predmet astronomičnega eksperimenta poznavalcev neba se bo moral izpovedati o svoji notranji naravi in se pustiti opazovati od ljudi, ki motre večerno nebo in vstajajo v zgornji jutranji uri, da ogledujejo nebo pred mrakom.

Sloveči angleški astronom Edmund Halley, po katerem nosi ime, ga je videl ponoči iz poštnega voza, ko je leta 1682. po naročilih vlade potoval iz Calaisa v Pariz. Bral je takrat še ne v tisku objavljeno delo svojega duhovitega rojaka Izaka Newtona o težnosti kot vzroku vsega gibanja svetov in je takoj spoznal temeljno važnost njegovega gravitacijskega zakona za astronomijo. Splošnemu mnenju, da so kometi izpuhtevanja zemlje, ki se v veliki višini vžgo in vnamejo eter, ni verjel. Sklepal je, da so kometi ravnotako, kakor zvezde nepremičnice in planeti nebesna telesa, ki so podvržena zakonu o težnosti. Ker je domneval, da so najmanj nekateri stalni člani našega od solнца obvladanega planetnega sistema, je začel izračunavati pota 24 do takrat opaženih kometov ter jih primerjati med seboj. Računi so pa na presenetljiv način potrdili njegovo domnevanje. Mogoče je namreč dognati, da se vjemajo matematično preračunana pota kometa iz leta 1531. očitno z onim, ki ga je leta 1682. sam opazoval. Slep naključje to ni moglo biti. Zato je postavil trditve, ki so jo tačasni učenjaki zelo zavračali, da se gre v vseh treh slučajih za eni in isti komet, ki potuje v dolgi elipsi okoli solнца in ki se v vsakih 75 ali 76 let povrača v bližino centralne zvezde in ki se bo leta 1759. na novo prikazal.

Halley (izgovarjaj »Helli«), ki je umrl 14. januarja leta 1742. v Greenwichu, ni dočkal svojega prerokovanja kljub visoki starosti, med tem ko se je 17 let po njegovi smrti v začetku leta 1759. zopet pojavil na nebu komet ter s tem potrdil najdrznejše prerokovanje, ki se je tedaj izreklo na astronomskem polju.

Halley pa je v svojih prerokovanjih šel še dalje. Iz prejšnjih opazovanj je dognal, da med vsakratnimi solničnimi bližinami kometa ni vedno isto razmer-

Sukolci, kokr ja maš naš šumešter Blagajne in ke nimaja suheh bruski pr rukah, zatu jm greja pa suhe klubase pu glau. In pa zavle tega tud, ke nahter naš Sukolci še nisa pukusi ltiskega ričeta; de b bli pa tud te dubrote deležn, in za naše Sukolce taublih, se sprauja pa ta peru nad tuje klubase, ke putemtakem se pride še ta nar preh tud du ltiskega ričeta in tku du sukolske časti.

»Lejte s no, lejte; kua use člouk zve, če gre učaseh mal pu svet.«

»A te naš Sukolci res tku zani-maja, a se sam tku delaš?«

»I kaj me na uja, sej takeh tiču ni u usakmo grme.«

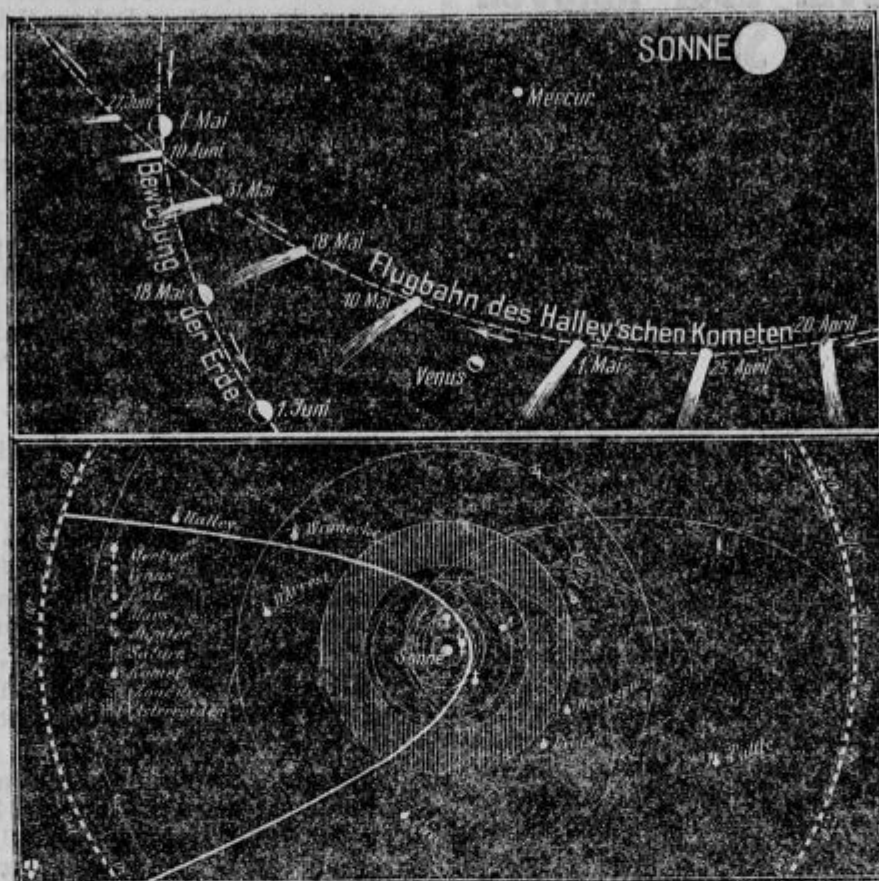
»Če je pa tku, te morm pa ta mladmo Ježeke predstaut, ke ta je pa en kaml, čez use kamlpne in hod zmeri pu zacahnann pot, če prou mu naše kauke pud miza fige kažeja in če prou ga duma učaseh zavle te zacahnane pot mal našeskaaja.«

»Tu me u pa res veselil; sam za dons b te prosu, me še šoni, ko sm tku trudn. Zdela b se m ta nar bl prlegl ene pu litrčka pa kašn bedrček ud piške, pol pa postla.«

»Vinček mam dobr u moj štari; iz piškam je pa tku ena reč, de jh je težku na Vačah za dubit, udkar se je kuri zveličar najne oblegeru. Kašn ajerspajs t uma že naredl, če prou nam gre tud za jajca bl trda, ke jh tud naš Sukolci preveč ubrajtaja.«

»No, sej sm tud iz ajerspajzam cefridn, če glih družga nimato pr rukah. Glauna reč je, de se ta peru udpučijem ud tega štrapaca. Jutr, če Buh da, se

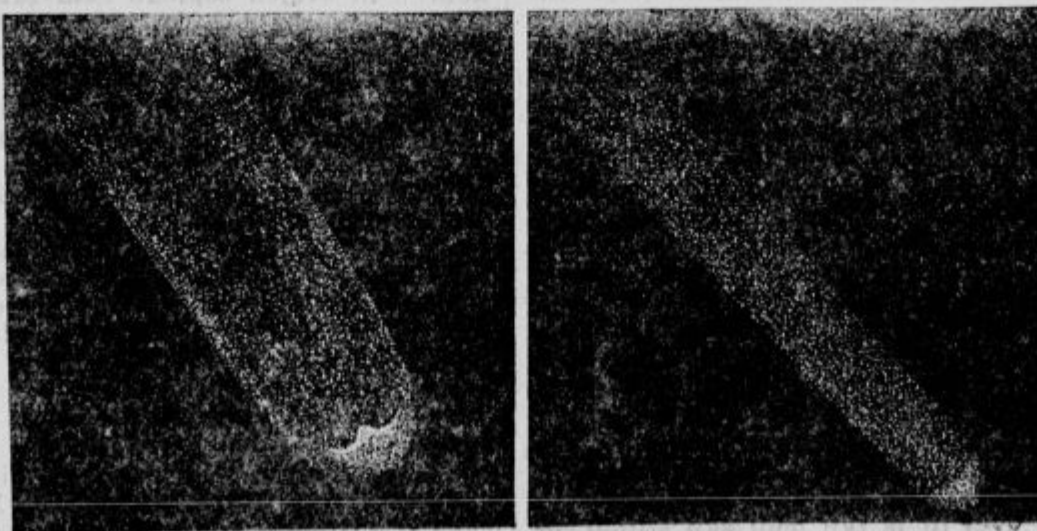
Velikost naših najpomembnejših nebesnih teles v primeri s Halleyevim kometom.

Tek Halleyevega kometa in gibanje naše zemlje.

Tek Halleyevega kometa skozi severno ozvezdje v maju 1910.

Halleyev komet ob svojem zadnjem pojavu leta 1836.

je časa, in da je vzrok tem nerednostim do 600 dni dolgih zamud kometa le, če pride komet v bližino velikih planetov Jupitra in Saturna. Natančno število teh zamud ni mogel določiti vsled pomanjkljivosti matematičnih vednosti. Malo desetletij pozneje pa se je nenavadno težkega in dolgotrajnega francoski matematik Clairault v družbi z učeno madamo Lépaute lotil tega dela, tako da je že v novembru leta 1758. preračunal termin kometove solnčne bližine natančno na en mesec, to je na mesec marec ali april 1759. leta. Ko pa se je potem komet zadnjikrat povrnil k solncu, se je matematična umetnost astronomov že toliko spopolnila, da so preračunali termin solnčne bližine od 12. novembra do 16. novembra, torej samo 4 dni razlike.

Ko nam je takorekoč postal Halleyjev komet star znanec in prijatelj, ki nima ničesar opraviti z značajem negotovega potepuha, se je z velikim uspehom začelo zasledovati njegove pojave v že davno preteklih stoletjih sedanjega in starega veka. Da je bil identičen s sijajno prikaznijo kometa leta 1456., je domneval že Halley sam. Prvikrat so ga videli po poročilih kitajskih kronik leta 239. pred Kristusovim rojstvom, o njegovem povratku l. 163. pred Kristom ni postalo ničesar znanega, nasprotno pa se je prikazal točno 87. leta in bržkone se vjema njegov pojav tudi s kometom, ki se je pojavil za časa vlade cesarja Avgusta l. 12. pred začetkom našega časovnega računanja in ki je kazal trem modrim iz jutrove dežele pot k novorojenemu Kristu. Ko se je potem pojavil 66 let po Kristovem rojstvu, se je tolmačilo pozneje njegov pojav kot oznanjevalec razrušenja Jeruzalema.

Naslednjih pet pojavov kometa, oziroma njegovih povratov k solncu se v Evropi ni opazilo, pač pa so jih bilježili kitajski astronomi. Leta 451. je svetil na bojišče Hunov na katalavski planjavi in leta 1606. se ga je spravljalo v zvezo z usodno bitko pri Hastingsu, v kateri je Viljem iz Normandije premagal zadnjega angleškega kralja Haralda ter si priboril stalno vladarstvo nad Angleško. Komet, ki se premika v oddaljenosti od solнца samo z brzino 900 metrov v sekundi, ki ni večja od brzine kroglice moderne vojaške puške, drvi v solnčni bližini z brzino 54 km skozi svetovni prostor. Nobenemu človeškemu očesu viden, tudi če je oborožen z najboljšimi daljnogledi, pluje oprezno po svoji poti, ki je na najskrajnejši točki oddaljena od solнца 700 nemških milj, daleč izven poti od solнца najoddaljenejšega planeta, Neptuna. In obotavljajoč pospešuje zopet svojo pot, da se nekoliko mesecev pred terminom solnčne bližine pokaže kot mal, v odsevajoči luči motno lesketajoč oblček v obzorju mogočnih refraktorjev. Pa še potem preteče precej časa, predno se pod velikimi vplivi solнца razvijejo električne prikazni kometovega repa, ki so nam še danes večji del skrivnostne in ki bodo pri letošnjem povratku kometa tvorile najvažnejšo snov za preučevanje.

Skozi kometovo glavo sicer zemlja

uva pa naprej puguvorla.

»Tu se pa lohka zgudi,« me je putulažu žepan in me pelu u soja štarija in me začeu trahterat kokr kašnga purmana pred praznkem. Ke sm se najeđu in napiu, me je pa pelu u ena soba in m pukazu postla. ke je ja pu-stu prpraut za moje trudne kusti.

Tlela um pa zaspau, kokr de b me ubou, sm se mislu, ke je žepan udšov in urata za saba zaperu. Pa motu sm se. Kumi sm dobr uči zatisnu, začeu se je u uštari že tak spektakl, razbijajne in kluftajne, kokr de bi biu sodn dan, in tu je trpel cela nuč du jutra. No, tu s pa dobr naletu, Pepe, sm s mislu. Na Vačah se pa zastopja Sukolci na proste vaje; usa čast. Sam tu ni lepu ud nh, de še mene na puvabja, de b jm pumagu, ampak me pestēja tlela samga, de se cela nuč brez spajna pu postl premetavam. Tu se m je fržmagal, tku hedu fržmagal, de sm s naprej uzeu prec ke se u dobr dan naredu, pukazat Vačam in Ježeke in Perucite fige in ja udkurt ke, ud koder sm pršov. In tku sm tud sturu. Ke je ta peru peteln zapeu, sm ja jest že mahu zuni vasi nazaj preke Lti. Na pot skus vas nism družga sreču, kokr enga fanta, ke je klubuk prou na en uku dol tlaču, kokr da b ga blu sram, al pa, kokr de b mou kašn flek pud učesam in ud zdeleč sm pa še vidu, kuku je Blagaj-nata nekam griža gnala, de še za mana pugledat ni mou časa.

Tku se člouk tud u Vačah lohka našmira, če če videt, kuku se vođa dela. Enkat drukat u pa že bl prvidn

Boltatu Pene iz Kudoluga.

v znameniti noči od 18. do 19. maja ne bo plula. A od pol 3. do pol 5. ure zjutraj v tej noči se bo križal kometov rep s potjo naše zemlje. Če se bodo pri tem pokazali izredni kozmični ali fizikalni pojavi, se ne vé in tudi ni verjetno, da bi se videlo mnogo zvezdnih utrinkov, ker je snov repa nepopisno redka. Važno je vprašanje za prijatelja narave, v katerih nočeh se bo komet videl najbolje in najbolj svetel. Na marsikaterih krajih so ga opazovali že na jasnem nebu s prostim očesom. 16. maja se bo popolnoma izgubil v solnčnih žarkih, da bo mogoče zopet viden 20. maja v večernem mraku. Najugodnejši čas za opazovanje bo bržkone 25. maja, ko bo stal ob 9. uri zvečer še 20 stopinj nad obzorjem ter bo zašel ob 11. uri in en četrti ponoči. Po nekaterih naslednjih dneh pa bo že popolnoma zginil prostemu očesu ter se bo šele prikazal leta 1986.

SPRAVNA POGAJANJA MED ČEHI IN NEMCI.

O pravnih pogajanjih med Čehi in Nemci objavljajo listi razna poročila. Nemški nacionalci poročajo, da so se vršile pod Bienertovim predsedstvom konference med Čehi in Nemci, ki so imele zgolj informativen značaj. Izločili so vprašanje češkega deželnega zbora. Čehi delajo na to, da naj bi se vredilo jezikovno vprašanje v celi državi po okvirnem zakonu. O pogajanjih poroča korespondenca »Zentrum«: »da je konferiral 13. t. m. Bienert s češkimi in nemškimi voditelji in jih vprašal, če se hočejo udeležiti namenovanih informacijskih konferenc. Čehi so izjavili, da bodo o tem odločavali klubi in parlamentarna komisija čeških strank. Čehi zahtevajo, da morajo biti konference neobvezne, dokler ne sede v ministrstvu njihovi zaupniki. Če se vložijo okvirni jezikovni zakonski načrt še ni gotovo, ker se mora o tem izjaviti šele izvršilni odbor agrarne stranke kakor tudi večina »Slovanske Unije«. Češki socialni demokrati izjavljajo, da niso ničesar sklenili glede na jezikovno vprašanje s češkimi meščanskimi strankami. Vse, kar se je posvetovalo, je imelo zgolj zaseben značaj.

BOJ ZA POŠTRNO.

Poštrna, 14. maja. Nemci prirede jutri velik izlet v Poštrno. Čehi so zahtevali, naj oblasti nemško demonstracijo prepovejo, a okrajno glavarstvo je odklonilo zahtevo Čehov, ki zdaj zato, da čuvajo češki značaj Poštrne, pozivajo Čeha, naj pridejo ob Binkoštih v Poštrno.

Jeseniške novice.

j »Napreje«-evemu dopisniku v odgovor. Resnica je, da svarim otroke v šoli pred slabimi in brezverskimi knjigami in časopisi in, dragi sociji, bodite prepričani, da bom tudi nadalje v tem smislu podučeval v slovenski, kakor tudi v nemški šoli. Debela laž pa je, da »je Kogej strahopetno pristavil, da tega ni treba doma praviti«. Nimam prav nobenega povoda za strah, nasprotno prav toplo želim, da bi moji učenci vse doma starišem povedali, karkoli govorim v šoli — saj za socije so to edini dobri in resnični nauki, ki jih sploh slišijo. Da bi se le hoteli lepo ravnavati po teh naukih, kako drugače bi bilo v marsikateri družini! Sicer pa si, dragi sociji, zapomnite to-le: če bi se jaz razun Boga sploh moral še koga bati, potem boste vi zadnji, pred katerimi naj bi se strahopetno umaknil. Lagati pa je greh in grdo, če tudi laže — socij. — France Kogej, katehet.

j Shod za »Jugoslovanske Strokovne Zveze« bo v nedeljo, dne 22. t. m., po sv. maši na Savi ob 9. uri dopoldne v Delavskem domu. Na shodu poroča predsednik »Jugoslovanske Strokovne Zveze« g. dr. Zajec. Delavci! »Jugoslovanska Strokovna Zveza« je tako idealna organizacija in za delavstvo tolikega pomena, da ne bi smelo pri tem shodu nikogar manjkati, kdorkoli se zanima za svoje koristi in komurkoli je na srcu dobrobit in korist delavstva. Upamo, da se shoda udeležijo polnoštevilno tudi naše tovarniške in druge delavke, ker je »Jugoslovanska Strokovna Zveza« ustanovljena tako za delavke, kakor za delavce. Tovarniško in železniško delavstvo, do svidenja!

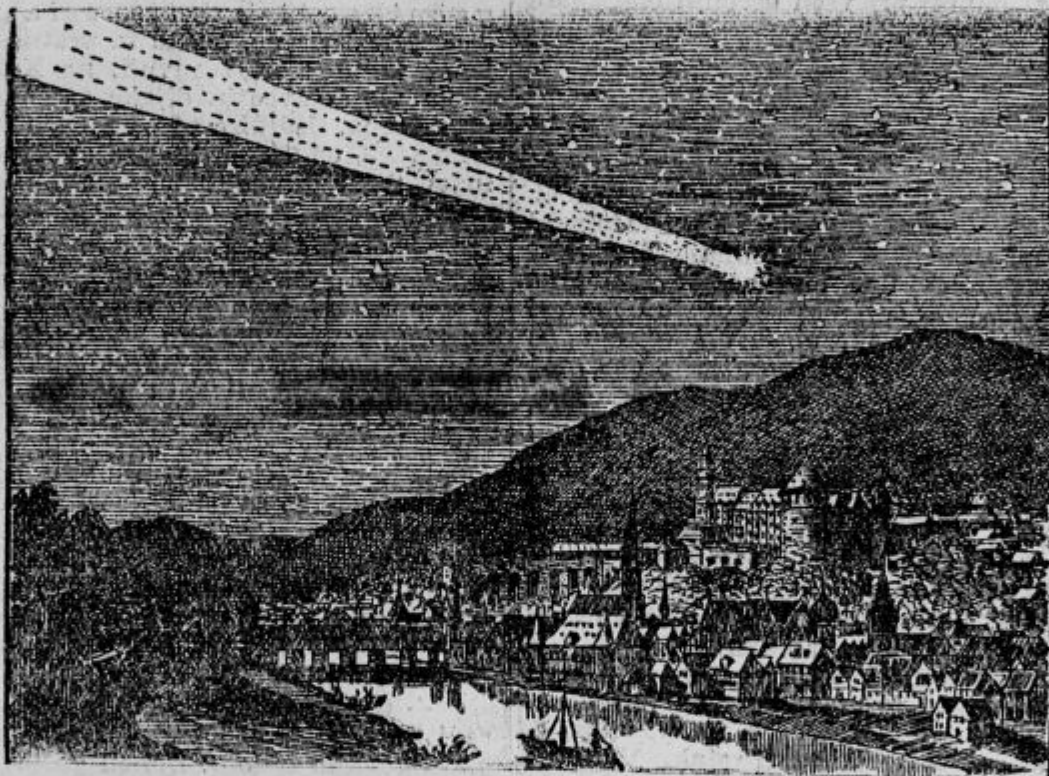
j Razstava. Še enkrat opozarjamo na razstavo ženskih ročnih del, ki se odpre jutri na binkoštno nedeljo ob 9. uri dopoldne v Delavskem domu na Savi. Vse, ki se zanimajo za to, kaj so naše marljive društvene delavke društva napravile v preteklih zimskih večerih, prav iskreno vabimo k tej zanimivi prireditvi. Vstopnina za odrasle je 20 vinarjev, otroci pa smejo prihajati v spremstvu odraslih brezplačno. Društvene članice imajo prost vstop,

Razstava ostane odprta binkoštno nedeljo in ponedeljek.

Idrijske novice.

i Krasen nagrobni spomenik so odkrili pretečeno nedeljo prvemu predsedniku Orla, pokojnemu Frančišku Svetličiču. Orli iz okolice so bili častno zastopani in člani katoliškega delavskega društva so bili skoraj polnoštevilno navzoči. Ob deseti uri so skupno z dvema zastavama korakali k sveti maši, po končanem cerkvenem opravilu pa se podali na pokopališče, kjer je društveni pevski zbor zapel nagrobnico. Predsednik Orla je v duhovitem govoru naslikal vrline pokojnega in ga članom priporočal v posnemanje. Tudi ljubljanska »Zveza« je poslala k mrtvaški slavnosti svojega zastopnika, ki je v njenem imenu položil venec na grob, ko je prejel v vznesenih besedah kazal vzvišen namen »Orla«, namreč vsesiransko izpopolnitev mladega telovadca. Ponosni smo bili na oba govornika. Oba tako mlada, nastopiti javno, ko ju posluša okoli 500 ljudi, govoriti tako gladko, brez vsakega strahu, to pač ni lahko. Pokazal se je v tem uspeh tedenskih predavanj in kritikanja, katerega se udeležujejo Orli. Sami sestavijo govor, zagovarjajo svoje utemeljevanje proti raznim kritikom. To je res prava šola, ki prej ali slej rodi sad, a da bo tako kmalu tak sad dozorel, nismo pričakovali, presenetil nas je pretečeno nedeljo. Le pogumno naprej na začetni poti, — Našim nasprotnikom pa je zadnji nastop sapo zaprl. Prej so še govorili in pisali o neki strančici v Idriji, a v nedeljo so videli spreved, bili priča krasnega nastopa mladih telovadcev in njih so-

upravnega sodišča. Ljudska in dijaška kuhinja je le pretveza, da pridejo združeni naprednjaki in socialni demokrati pred razsodbo upravnega sodišča do zaželenih svoje javne čitalnice, proti kateri napravi na občinske stroške so somišljeniki S. L. S., ki tvorijo znatni del idrijskih davkoplačevalcev. Iz tega razloga se zbrani somišljeniki S. L. S. vsi pridružujemo pritožbi na deželni odbor, ki bo vložena potem županstva proti navedenemu sklepu občinske seje dne 8. maja t. l. — 2. Zborovalci dne 8. majnika na shodu katoliškega političnega društva za idrijski sodni okraj, zlasti mnogoštevilno zbrani davkoplačevalci, stanujoči »za gradom« in »na Wolfovem vrhu«, prosijo veleslavno c. kr. rudniško direkcijo, da posreduje pri mestnem županstvu, naj odstrani kar najprej ob cesti v grad nasproti kapele sv. Janeza na eraričnem svetu napravljeno temeljno zidališče, ker nikakor ne služi v olepšavo mesta, kakor bi ne povzdigovale njegove lepote in snage javno shodnišče, ki je je nameravalo mestno županstvo zgraditi na tem mestu. — 3. Shod katol. polit. društva nujno prosi mestni župni urad, naj takoj vse potrebno izvrši, da prevzame od mestne občine, ki se sicer s tem otrese le bremena, zgodovinsko kapelo sv. Janeza v cerkveno last ter jo s pomočjo prijateljev reši razpada. — 4. Okrajni cestni odbor idrijski se pozivlja, da v dogovoru z deželnim odborom kranjskim uredi cesto, ki vodi iz Spodnje Idrije po Kanomlji, ter jo zveže s cesto, ki jo zgradi Goriška do Jerebovega (Oblakovega) vrha. Pravtako se naroča cestnemu odboru, da takoj stopi v dogovor z deželnim odborom radi zgradbe prepotrebne cestne zveze Rovte—Brekov-

Veliki komet nad Heidelbergom leta 1618. (Po starem bakrorezu.)

mišljenikov, pa so gotovo na tihem se vprašali: mi bi kaj takega ne zmogli.

i Shod somišljenikov S. L. S., ki ga je sklicalo katoliško politično društvo za idrijski sodniški okraj dne 8. maja, se je izvršil najčastneje. Prišlo je nad 200 domačih mož in nekaj prijateljev iz okolice, ki so jih privabile »okrajne cestne razmere«. Navzočih je bilo med zborovalci pet novo izvoljenih cestnih odbornikov. »Mestne občinske razmere idrijske«, ki še vedno niso v pravem tiru, so privabile pa moške domačine-davkoplačevalce v tolikem številu, kakor še nikdar ne. Zborovanje je bilo živahno, a dostojno, brez kakerega izživljanja ali zabavljanja, kar je vezalo zborovalce, da so vztrajali do konca, dasi je trajal shod nad dve uri. Z velikim navdušenjem in odobravanjem so sprejeli zborovalci soglasno vsako predloženo resolucijo mestnega občinskega ali okrajnega cestnega gospodarstva se tiče. Glase se: 1. Visoki deželni zbor vojvodine Kranjske se prosi, da mestnemu županstvu idrijskemu ne dovoli nadaljevati stavbe št. 509 v Idriji, ker upravno sodišče ni še razsodilo o pritožbah, ki jih je sklenila vložiti mestna občina idrijska proti ponovnim razsodbam deželnega odbora v zadevi prezidave omenjenega poslopja št. 509 in proti razsodbi deželnega zbora z dne 8. marca 1910, št. 3685 v zadevi leta 1908. neopravičeno občini narejenih stroškov za omenjeno stavbo. Zato prosi nad 200 somišljenikov S. L. S. v Idriji, zbranih dne 8. maja na shodu katoliškega političnega društva za idrijski sodni okraj, da visoki deželni odbor razveljavi v občinski seji dne 29. aprila 1910. napravljeni sklep, po katerem se kar nadaljuje na občinske stroške prezidava poslopja št. 509 po načrtih Holinskega, ker postane še večja zmeda, če se zopet prične z nadaljevanjem prezidave pred razsodbo

ce—Žiri in Rovte—Račeva—Žiri. Ob enem se priporoča okrajnemu cestnemu odboru idrijskemu, da se obrne na deželni zbor kranjski in goriški ter cestni odbor v Cerknem, kako bi se najprimerneje idrijska dolina (Spodnja Idrija, Otalež) zvezala s poljansko po cesti, ki bi se zgradila po najnižjem prelazu med obema dolinama, namreč preko Znojil in Sovodnja.

i Tinče kot cenilec se je zopet nesmrtno proslavil. Znano je še, da je pred leti cenil stanovanje sredi Idrije, obstoječe iz treh sob in pritliklin, s 36 kronami. Sedaj jo je zopet po svoje vrezal, ko je cenil bivšo Strosovo hišo z vrtom vred 2200 K. Bog zna, koliko cenil svoj dom? Kako bi gotovi ljudje radi pojedli gerenta za zdravilo, ker jih teži v srcu in želodcu strah pred poravnanjem škode, ki so jo občini res sami prizadejali. Precejšen veljak si je svoj čas pustil sleči hlače, da je dobila občina 8 kronic, za 400 K bi bilo treba seveda dokaj veliko skladišče hlače. Zato naj bi pomagal gerent, a ne bo šlo.

CESAR V BOSNI IN HERCEGOVINI.

Bosensko-hercegovska deželna vlada je predložila ministrstvu program za cesarjevo bivanje v Bosni in Hercegovini. O cesarjevem obisku je sedaj sledeče gotovo: Dne 30. t. m. ob petih zjutraj se pripelje cesar v Bosenski Brod. V Bosni obstane dvorni vlak v Dobou, Zenici, na Visokem. V Sarajevu se pripelje dvorni vlak ob petih dopoldne. Cesar se bo peljal v vozu skozi okrašeno Kolodvorsko cesto do Marijinega dvorca, kjer bo postavljen dvorni šotor, kjer čakajo vladarja častna stotnija, generaliteta, načelniki vojaških in civilnih oblasti in duhovščina vseh veroizpovedanj. Cesar si ogleda častno stotnijo, nakar ga pozdravi sarajevski župan. Po županovem pozdravu se pe-

lje v konak, kjer bo bival. Zvečer bo Sarajevu slovesno razsvetljeno in se priredi vladarju na čast slavnostna bakljada. Dne 1. junija dopoldne bo imel cesar avdienco v slavnostni dvorani deželne vlade. Iz Sarajeva odpotuje vladar v Mostar 3. junija ob šestih zjutraj. Kakor poroča »Fremdenblatt«, potuje cesar iz Bosne in Hercegovine po morju. Znano še ni, ali se vladar vkreca v ladjo v Metkoviću ali v Dubrovniku. Népotrjena poročila trde, da se je cesarjev osebni zdravnik dr. Kerzl izjavil proti cesarjevemu potovanju v Bosno in Hercegovino. Budimpeštanska poročila o cesarjevem bivanju v Budimpešti kažejo, da cesar neumorno izvršuje svoje vladarske dolžnosti kljub visoki starosti. Včeraj dopoldne je imel splošne avdienco, popoldne je poročal vladarju o resortnih zadevah finančni minister Lukacs, dne 18. t. m. je pa napovedana parada budimpeštanske garnizije. V hrvaškem saboru so vložene štiri interpelacije glede na cesarjevo potovanje v Bosno in Hercegovino. Supilo je vložil interpelacijo, v kateri vprašuje, če je ban napravil potrebne korake, da se udeleži cesarjevega bosensko-hercegovskega obiska in tako varoval pravico Hrvaške na Bosno in Hercegovino, če pa tega ni storil, naj opraviči svoje postopanje, zaradi katerega ga hrvaški sabor lahko postavi na zatožno klop.

Knezoškofijski zavod sv. Stanislava.

Naznanilo o sprejemu v kn.-šk. zavod sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano za šolsko leto 1910/1911.

V kn.-šk. zavod sv. Stanislava se sprejemajo telesno zdravi in npravno nepokvarjeni mladeniči, zlasti taki, o katerih je upati, da se bodo po dovršenih gimnazijskih študijah posvetili duhovskemu poklicu.

V šolskem letu 1910/1911 bo v zavodu šest gimnazijskih razredov. Gojenci dobivajo v zavodu vso oskrbo, namenu primerno vzgojo in pouk v obsegu in po načrtu, kakor to veleljajo avstrijski šolski zakoni.

Za mladeniče iz ljubljanske škofije je cela plača 400 K na leto, za mladeniče iz drugih škofij pa 500 K. Plačuje se v mesečnih obrokih naprej, najprimernejše po poštinih čeki, ki jih daje zavod na razpolago. Nekoliko gojencev se sprejme tudi brezplačno ali po znižani ceni, kolikor to dopuščajo sredstva zavoda. Vendar morejo dotični gojenci to dobroto le tako dolgo uživati, dokler se je po svoji pridnosti in po svojem lepem vedenju kažejo vredne. — Šolnina se ne plačuje; le za sprejem v I. gimnazijski razred se plača pristojbina 10 K, pri vpisovanju v druge gimnazijske razrede pa 4 K za učila; vrhutega plača vsak gojenec 1 K za knjižnico.

Prošnjo za sprejem, naslovljeno na kn.-šk. ordinariat v Ljubljani, morajo vsi učenci osebno v spremstvu svojih staršev, oziroma njih namestnikov izročiti vodstvu zavoda. Na prošnje, ki bi jih učenci poslali po pošti ali po kakih drugih poti, pa sami ne bi prišli za časa k hišnemu vodstvu, bi se moglo le v izrednih slučajih ozirati.

Posebe je pomniti:

1. Učenci, ki hočejo vstopiti v prvi gimnazijski razred, morajo oddati svojo prošnjo od 5. do 15. junija. — V četrtek, 9. junija, bo vodstvo zavoda sprejemalo prošnje v Ljubljani v kn.-šk. palači, v pritličju na desno, od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne; druge dni pa se sprejemajo prošnje v zavodu v Št. Vidu. Prošnji je priložiti: a) krstni list; b) izpričevalo o stavljenih kozah; c) izpričevalo o dovršeni ljudski šoli s pripomnjo, da se je izdalo, ker hoče učenec vstopiti v gimnazijo; d) izkaz o imetju, če prosi, da bi bil sprejet brezplačno ali po znižani ceni.

2. Učenci, ki so z dobrim uspehom dovršili prvi ali drugi gimnazijski razred na kakih drugi gimnaziji, pa bi želeli v drugi, oziroma tretji gimnazijski razred priti v zavod, naj oddajo svojo prošnjo, vsa gimnazijska izpričevala in druge zgoraj naštetne listine do petega julija.

3. Kar zadeva starost prosilcev, se ne morejo sprejeti oni, ki bi morali iti na vojaški nabor pred osmim gimnazijskim razredom.

Kdor bi želel bolj natančnih pojasnil, naj se obrne do podpisane vodstva.

V Št. Vidu nad Ljubljano, dne 10. maja 1910.

Vodstvo kn.-šk. zavoda sv. Stanislava.

Liberalno učiteljstvo na Goriškem.

(Dopis z Goriškega.)

Brez vsega dvoma se neke vrste učiteljstvo na Goriškem odlikuje po liberalni, svobodomiselnih propagandi, po izrednem sovraštvu do vsega, kar je katoliško. Učitelji tu delujejo po družtvih, pri Sokolih in pri vseh liberalnih organizacijah. Delovanje nekaterih učiteljev je celo tako, da se ljudstvo naravnost pohujšuje nad počenjanjem teh liberalnih agitatorjev.

Takoj, ko je na Goriškem začel izhajati »Novi Čas«, se je sprožila misel, da naj se ljudstvo v posebnih podučnih člankih začne opozarjati na naloge, ki jih ima učiteljstvo do ljudstva in otrok. Potrebno je namreč, da se ljudstvo začne zavedati svojih pravic, ki jih ima do šole. Pri nas na Goriškem namreč krajni šolski sveti ne pomenijo prav nič, vso oblast imajo okrajni šolski sveti, ki imajo toliko moč, da jim ni treba se ozirati na mnenje drugih faktorjev. Akoravno je večina ljudstva protiliberalna, vendar imajo v okrajnih šolskih svetih vso besedo liberalci, t. j. liberalni učitelji z liberalnimi okr. šolskimi nadzorniki. Zato imajo v okr. šolskih svetih liberalni učitelji vso zaslombo.

Že lani se je zgodilo, ko je »Domoljub« v raznih dopisih z Goriškega ožigal delovanje liberalnih učiteljev, da je okrajni šolski svet goriški protestiral proti »Domoljubu«, češ, da vničuje ugled učiteljstva. Seveda so gospodje v okrajnem šolskem svetu goriškem, ki identificirajo učiteljstvo z liberalnim učiteljstvom, dobili od »Domoljuba« tak odgovor, da so lepo obmolknili.

Letos se je zgodilo zopet nekaj podobnega. Članki »Novega Časa« o liberalnem učiteljstvu, ki ljudstvu silno ugajajo, zelo bodejo liberalce. Zato ni čudno, da je okrajni šolski svet — kakor se govori — sklenil, naprositi državno pravdnitvo, naj preštudira članke »Novega Časa« ter naj začne poslovati proti njemu v obrambo učiteljskega stanu.

Nam je to prav; celo veseli smo tega. Se bo vsaj državno pravdnitvo začelo zanimati za počenjanje nekaterih učiteljev na Goriškem. Državno pravdnitvo naj se zanima in preiskuje, kako vlogo igrajo nekateri liberalni učitelji pri raznih napadih, ki jih uprizarja Sokoli na naše somišljenike. Kako vzgajajo nekateri učitelji mladino! S »Svobodno Mislijo«, ki se v masah kolportira po goriškem moškem učiteljsku! Ta vzgoja je povzročila, da je neki tak liberalni gojenec pred kratkim v poslopju S. Gregorčičevega doma, kjer se nahaja učiteljske, vzel iz rok kipa svetega Alojzija, ki se nahaja na hodniku, lilijo ter jo nesel na stranišče. Za take oskrumbe katoliških svetnikov, naj se zanima državno pravdnitvo; zanima naj se za vzroke takih lumparij, to je predvsem »Svobodna Misl«, s katero izvestni učitelji kužijo tudi našo kmečko mladino. Državno pravdnitvo je poklicano v obrambo zakonov, pravdnosti in reda. Naj se zanima zato za delovanje tistih vzgojiteljev, ki širijo socialno anarhijo in brezboštvo op »Svobodni Misli«, ki z življenjem in nauki pohujšujejo mladino. To bi bilo hvaležno polje za državnega pravdnika.

Se bolj naj bi pa ti pojavi med liberalnim učiteljstvom zanimali okrajni šolski svet goriški in nadzornika g. Finšgerja. Tu naj preiskujejo gospodje in se razburjajo. Na miru naj pa puste »Novi Čas«, ki ljudstvo le poučuje, naj spoštuje dobre učitelje ter se varuje pohujšljivcev.

To smo hoteli povedati za enkrat. Ni pa to zadnja beseda!

Novice.

Okrajni cestni odbor v Idriji je 12. maja izvolil načelnikom g. Franca Didiča, posestnika in gostilničarja v Idriji, in g. Franca Lengerja, posestnika v Zireh, za njegovega namestnika. Oba sta bila imenovana v odbor od deželne odbora, ki je torej zadel prave moze.

Letni sejmi. Slavna županstva po Kranjskem uljudno prosijo založništvo »Družinske pratike«, da mu čimprej, najkasneje pa do konca maja, sporoče vse morebitne izpremembe pri letnih sejmih, oziroma opozore na tozadevne napake v letošnji praksi, da jih moremo še pravočasno popraviti.

Rdečkarija v Trzinu. Socialni demokratje se delajo silno razburjene, ker smo se krščansko-socialne delavke udeležile njihovega javnega shoda pri Peterju, na katerem je govoril neki dr. Tuma iz Gorice. Šle smo iz radoved-

nosti poslušati tega moža, ki je poglavar vseh rdečkarjev. Iz vsega govora smo spoznale, da je voditeljem socialne demokracije malo mar izboljšanje gmojnega stanja delavstva, temveč da je edin predmet, katerega obdelavajo na shodih: sveta vera. Te ne morejo pustiti pri miru. Iz delavstva hočejo napraviti popolne brezverce. Pri nekaterih se jim je to, žal, že posrečilo. Zalostno v tistih družinah, kjer je oče pristaš te brezverske stranke. Spoznale smo socialno demokracijo, zato pa odločno svarimo pred njo in kličemo: kar je vernih kristjanov, proč od te mednarodne rdeče družbe! — Zavedne delavke.

Zahvala. Krajni šolski svet in vodstvo šole pri Sv. Ani pod Ljubelom se toplo zahvalujeta slavni Posojilnici in hranilnici v Trzinu s sedežem v kaplaniji za velikodušen dar 50 K, katere je podarila tukajšnji šoli. Bog plačaj! Jos. Potokar, t. č. predsednik. Luka Albrecht, vodja šole.

Iz Trzinca. Slabo vreme je bilo zadnji nedeljo, ko je naše društvo sv. Jožefa poromalo na Brezje k Mariji Pomagaj. Do 80 članov in članic društva nas je bilo. V cerkvi smo imeli skupno službo božjo z govorom našega g. predsednika. Popoldne smo pohiteli v Ljubno, kjer smo se udeležili šmarinčne pobožnosti. 15 Orlov v krojih je bilo z nami. — Tekoči teden je hudo deževalo, tako da se je bilo bati, da prestopi narasla Bistrica bregove. Na Ljubelju in tudi precej nižje okoli Sv. Ane je zapadlo precej snega, da so ga morali huzarji s konji gaziti skoro do kolen.

Vozne listke za posebni vlak, ki vozi binkoštni ponedeljek iz Ljubljane v Postojno in nazaj, dobiti je že od danes naprej pri vseh osebnih blagajnah na južnem kolodvoru. — Cena za prvi razred tje in nazaj 10 K 80 v., za drugi razred 8 K 60 v. in za tretji razred 6 K 30 v. V teh cenah zaračunana je že tudi vstopnina v jamo. — Odhod iz Ljubljane ob 10. uri dopoldne, prihod v Ljubljano ob 10. uri 50 minut ponoči.

Binkoštna veselica v Postojnski jami. Posebni vlak odhaja binkoštni ponedeljek, dne 16. maja iz Ljubljane ob 10. uri dopoldne, iz Trsta ob 8. uri 40 min., iz Reke ob 8. uri 30 min., iz Kormina ob 8. uri in iz Pulja ob 7. uri 10. min. jutraj. Med veselico v jami, katera se vrši pri vsakem vremenu, koncertira razum jamske godbe tudi polnoštevilna mestna godba iz Pulja. V jami uraduje c. kr. jamska pošta in vsem tam oddanim razglednicam se pritisne pečat jamske pošte ter se razpošlje naravnost od tam v vse dele sveta. Vstopnina v slavnostno električno razsvetljeno jamo znaša samo 2 K za osebo, vsako nadaljno znižanje vstopnine je popolnoma izključeno. Veselica se prične ob 3. uri popoldne.

V Ameriki umrl rojak. V Clevelandu je umrl Jos. Pirman, doma iz dobrovske župnije na Dolenjskem.

Slovenec ponesrečil v Ameriki. v Clevelandu je 23. m. m. ponesrečil Fr. Dolničar. Ko je ta dan ob šestih zvečer prišel z vozom v tovarno, je konja spravil v hlev. Ker je hotel konja še nekoliko očediti, ga je tako nevarno brcnil v trebuh, da je Dolničar po silnih bolečinah umrl čez 3 dni. Pokojni je bil rojen leta 1870 na Pleših, župnija Lipoglav. Delal je v tovarni za cavi, kjer je bil uposlen ves čas svojega bivanja v Clevelandu, skoro trinajst let.

Tečaj za gozdne in lovske čuvaje v Radovljici. Kranjsko-primorsko gozdarsko društvo bo priredilo v mesecih julij in avgust 1910 v Radovljici šesttedenski tečaj za gozdne in enotedenski tečaj za lovske čuvaje v slovenskem učnem jeziku. V ta tečaj se bodo sprejemali izključno le na Kranjsko pristojni in v prvi vrsti taki prosilci, ki že služijo kot gozdni ali lovski čuvaji. Podelilo se bo obiskovalcem šesttedenskega gozdarskega tečaja osem podpor po 70 kron in obiskovalcem enotedenskega tečaja za lovsko pazništvo deset podpor po 20 kron. Prošnje, ki se morajo vložiti najpozneje do 20. junija 1910 pri kranjsko-primorskem gozdarskem društvu v Ljubljani, morajo biti lastnoročno pisane od prosilca samega in ima prosilec v njih dokazati: 1. da je dopolnil 18. leto; 2. da je dovršil ljudsko šolo in da je več slovenskega jezika v govoru in pisavi; 3. ima doprinesiti naravnostno spričevalo; 4. od gospodarja (pri katerem je uslužben) izdano spričevalo o dosedanjem gozdarski ali lovski službi; 5. zdravniško spričevalo o sposobnosti za službovanje v goratih krajih, poslednje pa velja le za one prosilce, ki dosedaj še niso v gozdarski ali v lovski službi; 6. potrjeno ubožno spričevalo v slučaju, da nameravajo prositi za podporo; 7. od vseh prosilcev brez izjeme se pa zahteva od c. kr. notarja ali od občinskega urada poverjen reverz, s katerim se zaveže

prošilec, da se bo preživljal za dobo tečaja na lastne stroške. — Šesttedenski tečaj za gozdne paznike se prične z 18. julijem 1910 in enotedenski tečaj za lovske paznike z 22. avgustom 1910 v Radovljici.

Slabe vremenske prerokbe. Meteorologi pišejo soglasno, da v bližnjem času ni pričakovati izboljšanja neugodnih vremenskih razmer. Vzroka slabemu vremenu da je iskati v zapoznenju zalivskega toka, ki je zakrivil tudi lanskono neugodno poletje. Tudi letošnje poletje bo izredno mrzlo. — Slabe vremenske razmere posebno bridko občutijo tudi na naši Rivieri: Opatija, Ika, Lovran, in sicer ravno tako gostje kakor tudi posestniki hotelov in penzionov. Gostje ne morejo nikamor izpod strehe, mrzaj je kakor v planinskih krajih, zato vse beži nazaj domov, da se ogne vsaj brezmejnemu odiranju. Hoteli in penzioni stoje ali popolnoma prazni ali pa se ubijajo s posameznimi gosti, ki potem seveda sezonsko mizero v dvojni meri občutijo. Ptice se tudi zopet zbirajo na obrežju in posvetujejo, da-li bi ne kazalo oditi nazaj čez morje. Vse je nezadovoljno in kislo — kakor vreme.

Brionski otoki. V soboto pride ta na Brionske otoke nadvojvoda Karol Fran Josip in njegov brat nadvojvoda Maksimilijan, kjer ostaneta čez binkoštno praznike pri materi nadvojvodinji Mariji Jožefi.

Štara gostilna. Pod tem naslovom v štev. 91. »Slovenca« objavljeni oglas je treba v toliko popraviti, da meri posestvo g. Podlipnika blizu Maribora le 9 (devet) orlov, kar so cenjevali čitatelji že sami opazili.

Opozarjamo na današnje naznailo gospoda zdravnika dr. Jos. Pogachnika, ki je kot specialist za očesne, ušesne, nosne in vratne bolezni edini slov. zdravnik na Kranjskem. Za delavce in dijake ordinacija brezplačna. Ordinira se na Slovenskem trgu št. 3, od 11. do 12. ure dopoldne in od 2. do 3. ure popoldne

Naša društva.

+ Romanje na Križno goro pri Ložu se vrši na Binkoštni ponedeljek po že objavljenem sporedu. Udeležili se ga bodo Orli iz Cerknice, Grahovega, Loškega potoka, Rakeka in Starega trga. Pride naj tudi mnogo mladeničev iz Menišije in Martinjaka. Služba božja bo ob 9., kar bo za mnoge zelo pripravno. Povdarjamo še enkrat, da se izlet vrši ob vsakem vremenu. Vabijo se vsi somišljeniki in zlasti tudi somišljenice iz okolice, žene in vrla dekleta, ki naj se v obilnem številu udeležijo tudi ljudskega shoda.

+ Okrožje Orlov v D. M. v P. priredi 22. t. m. javno telovadbo s slededim dnevnim redom: Dohod gostov do poludsetih, nakar je pozdrav. Ob 10. uri sv. maša v župni cerkvi v D. M. v P. Po sv. maši obhod z zastavami in godbo. Ob 12. uri skupno kosilo. Ob štirih popoldne javna telovadba na »Vevški gmajni«, ki ima sledeči red: 1. rajalni nastop. 2. proste vaje (nove). 3. orodna telovadba. 4. nastop naraščaja. 5. rajalni odhod. — Po javni telovadbi je pa na vrtu in v prostorih brata Jakoba Dimnika, župana in gostilničarja velika veselica z godbo, petjem, tamburanjem, šaljivo loterijo in prosto zabavo. Vstopnina k veselici 20 vinarjev. Člani z znaki Orla in v kroju vstopnine prosti. Skupno kosilo stane samo 60 vinarjev za osebo (brez pijače). Kdor se ga udeleži, naj vsaj do 18. t. m. naznani na predsedstvo okrožja Orlov v D. M. v P. Društva naj prej ko mogoče naznani udeležbo in se te prireditve v obilnem številu udeležijo. Na noge vse, kar je našega mišljenja, v prijazno Polje! Zlasti bratje Orli v sosednjih nam krajih naj se v obilnem številu udeležijo, da pokažemo, kakšna je naša moč. Na zdar!

Ij Krščansko-socialno delavstvo ljubljansko in okoličansko vabimo na veliko slavlje, ki ga priredi slovensko katoliško izobraževalno društvo Selo-Moste na binkoštni ponedeljek. Društvo hoče proslaviti svojega neumorno delavnega predsednika Janko Petriča, ob njegovem imendanju. Ob pol sedmih jutraj bo društvena sveta maša v cerkvi karmelitaric na Selu. Pri sveti maši poje društveni zbor. Društveniki in društvenice imajo med sveto mašo skupno sveto obhajilo. Po cerkvenem opravilu v Oražnovem salonu skupen zajtrk. Popoldne ob pol štirih pa priredi društvo v Oražnovem salonu predstavo krasnega dr. Krekovega »Turškega križa«. Kakor znamo, so izborne igralke in igralci našega selškega društva dr. Krekovo igro dobro proučili in smo trdno prepričani, da bodo izbornorešili svojo nalogo. Delavci! Delavke! Pohitite popoldne k predstavi »Turške-

ga križa«, igre, ki je klasična in vzeta iz dna slovenske ljudske duše, igre ki bo imela trajno vrednost v slovenskem slovstvu in na slovenskih po lbsenu, po dekadentih in po francoskih in drugih pornografskih igrarh še ne okuženih ljudskih odrh.

— Na Boh. Bistrici priredi Slovensko katoliško izobraževalno društvo na binkoštni ponedeljek v salonu hotela »Pošte« veselico s sledečim sporedom: 1.) Nastop in telovadba Orlov na dvorišču pod vodstvom br. načelnika. 2.) Petje, mešani zbor, pod vodstvom br. predsednika, in sicer: J. Laharnar: »Kadar mlado leto...« in »Mladosti ni«; A. Foerster: »Planinar«. 3.) Govor br. tajnika o svobodi. 4.) Dr. Krekova igra: »Tri sestre«. Vse prijatelje društva in Orlov vlužno vabi odbor. Začetek je ob 3. uri popoldne.

CESARJEV POVRATEK IZ BOSNE ČEZ MORJE.

Dunaj, 14. maja. »N. Fr. Pr.« poroča, da če se vrne cesar iz Bosne čez morje, se bo vozil nazaj z eskadro, ki se nahaja v Kotoru. Eskadra obstoja iz vojnih ladij »Nadvojvoda Karol«, »Nadvojvoda Friderik« in »Nadvojvoda Ferdinand Maks«.

LETOŠNJE CESARSKE VAJE.

Cesar bo bival ob letošnjih cesarskih vajah v Strožku, cemplniška stolica.

VOLITEV DUNAJSKIH PODŽUPANOV.

Dunaj, 14. maja. Dunajski občinski svet je izvolil Porzerja za prvega, Hierhammerja za drugega in Hossa za tretjega podžupana.

Dnevne novice.

+ »Slovensko Stražo« pozdravlja glasilo tržaških katoliških Slovencev. »Zarja«, s temi le besedami: »V sredo se je ob veliki udeležbi iz vseh slovenskih pokrajin ustanovila naša narodna obrambna organizacija »Slovenska Straža«. . . Potem ožigosa politiko liberalnih »Edinjašev« in pravi: »Narodno vprašanje je, kateri narod bo delj časa vztrajal v narodnem boju, kateri bo delj časa ohranil svojo narodnost proti tujcu. Odgovor na to vprašanje je sicer odvisen od raznih činitelj, vendar se ne motimo, ko trdimo, da je glavni pogoj za obstanek naroda njegova notranja pravna vrednost. Vsak, kdor pametno misli, bo moral priznati, da ima narod tem več pogojev za svoj obstanek in tem več odporne sile proti tujcu, čim bolj krepkosto in čisto živi. Zdrav organizem veliko premaga. Zato smo glede taktike v boju za narodni obstanek povsem drugega prepričanja, kakor gospodje okrog »Edinosti«. Oni pišejo: »najprej zasigurati se proti nevarnostim, ki prete od zunaj od drugorodnih strani, in šele ko bomo svoji v svoji hiši, pride čas notranje domače uredbe«. Kateri pamenen človek dela tako? Najprej mora biti armada dobro izučena, izvrstno disciplinirana, odstraniti se morajo iz bojnih vrst vsi nezanesljivi elementi, potem se koraka v boj z upanjem na zmago. Tržaški generali pa so bili v drugačni vojni šoli. Po njihovih nazorih je treba najprej zmagati, potem šele urediti bojne vrste. No, če se bodo tržaški Slovenci res na ta način vojskovali proti narodnemu nasprotniku, bodo pač zaman pričakovali boljše bodočnosti. Ob prihodu ljubljanske narodne delavske organizacije v Trst je pisala »Edinost«: »Preživeli smo ono dobo romantike, ko smo se le na šumnih veselicah navduševali za ideale narodnosti. Poleg borbe za narodne ideale je vstopila na površje tudi borba za — kruh.« — Mi pa, ki živimo na tržaških tleh, vemo in vidimo, da doba te »romantike« še ni prešla, ampak da je menda danes v bujnejšem cvetu, kakor sploh kedaj. Pred desetimi ali petnajstimi leti se najbrže »za narod« ni toliko popivalo in plesalo, kakor danes. Pa tudi ko bi bili tržaški Slovenci to dobo »romantike« res že preživeli in bi bila stopila na mesto »romantike« borba za kruh, bi ne bilo s tem še vse storjeno. Saj ne potrebuje človek samo telesnega kruha, ampak tudi duševne hrane. Kakor spoštujemo borbo za gmojni napredek tržaških Slovencev, posebno delavskih slojev, prav tako moramo povdarjati, da se samo po tej poti ne bo rešilo tržaško slovenstvo mestnega italijanskega vpliva. Boj proti mehkužnemu meščanstvu bo mogel naš slovenski narod zmogovito izpovedati le tedaj, če se bo poleg gospodarske osamosvojitve ohranil zvest katoliški veri in pravno čist ter krepoten. Tega pa ne bo nikdar zmoglo sedanje politično vodstvo tržaških Slovencev, ki tiči v boju proti narodnemu nasprotniku še danes v dobi »romantike« pi-

jače in plesa ter v znamenju boja proti katoliški veri našega ljudstva. Kako vse drugačno je delo za ohranitev narodnosti v katoliškem taboru! Tu ni časa za gostilniško romantiko, tu je vse skupaj dobro organizirana četa marljivih delavcev. Kaj e vsa naša kršćansko-socialna zveza s svojimi mnogoštevilnimi izobraževalnimi društvi, če ne en del celotne narodno-obrambne organizacije, ki je zadobila sedaj v »Slovenski Straži« novo obliko! To bodi na tržaskih tleh tudi naš program narodne obrambe: **vsestransko, podrobno, pa dobro organizirano delo za versko, kulturno in gospodarsko okrepitev ljudstva** — To so jedrnat besede, to so tiste misli, ki smo jih v narodnem boju vedno povdarjali. To so načela naše narodne obrambe! Če zabiti »Edinosti« niso prav, je to čisto razumljivo. Samo tega ne razumemo, da »Edinost«, ki ima vedno polna usta o tem, kako je nad vsemi strankami in je izključno slovenska, ni na ustanovni shod tako važnega narodnoobrambne društva poslala poročevalca, ampak v svoji številki 13. maja »Stražo« napada na podlagi lažljivih poročil v liberalnih listih! Pa saj to je od nekdaj bilo v Trstu, da so se proti nam posluževali vedno le laži, in če je naše orožje v obrambi za narod vera in pravna poštenost, je najbolj upoštevano narodno orožje pri »Edinosti« — laž.

+ Katoliški slovenski dijaki v Pragi. Dne 15. t. m., na binkoštno nedeljo, se ustanovi v Pragi slovensko katoliško akademsko društvo »Dan«. Potem se ne bo najbrže ustanovilo nobeno katoliško akademsko društvo, dokler se ne ustanovi slovensko vseučilišče v Ljubljani. Krakov je za slovenske katoliške akademike predrago mesto, v drugih bodo pa imeli sedaj slovenski katoliški akademiki povsod svoja lastna ognjišča. V Pragi, iz katere so sedaj prihajali v domovino najhujši svobodomiselnici, v Pragi, kjer je slovensko katoliško akademsko društvo, kakor se je tolikokrat pisalo, nemogoče, v Pragi torej se dela »Dan«! Čas je že, da pridejo katoliški dijaki v Prago, da ne bodo bratje Čehi mislili, da je slovensko ljudstvo tako, kakor so bili dosedanjí zastopniki njegovi med dijaštvom v Pragi. Samo katoliško dijaštvo je pravo slovensko dijaštvo. — Drugi dan bo v Pragi velik kršćansko-socialni tabor katoliških Čehov in obe slavnosti se bodele združile v znamenju katoliške slovanske vzajemnosti.

+ Liberalnim učiteljem odrekajo socialistični »Naši Zapiski« popolnoma ves »smisel za kulturo, socialno in gmetno življenje ljudstva«. Sploh jih opisujejo za čisto nezmožne, neizobražene in omejene ljudi, zarukane v antiklerikalizem, za vse drugo pa nedozetne. »Tovariš« se zavoljo tega hudo krega in celo taji, da bi se liberalno učiteljstvo bojevalo zgolj za blatenjem čistih, ki ne pihajo v njegov počen rog. »Tovariš« obljublja naravnost, da se bo poboljšal in se ne bo več »z nasiljem upiral reakciji med učiteljem«. — S kom se pa boste bojevali, če ne z nasiljem, zabavljanjem in smešenjem, ko nimate nič »smisla za kulturo«, kakor vam očitajo »Naši Zapiski«? Zmisel za kulturo tudi ni tako poceni roba, da bi si jo mogli »Tovariševci« zdaj kar čez noč nabaviti. Za to je treba veliko razuma, študij, izobrazbe srca in značaja in ljubezni do ljudstva, česar si svobodomiselnici kričajo niso nikjer pridobili. Zato je najboljšo, če ostanete, kar ste bili, in delate tako dalje: Zabavljajte!

+ Več luči v Istri! Katoliški hrvaški učitelj I. Mahulja, odgovarja v predzadnjem »Pučkem Prijatelju« na grdo zmerjanjen nekega mladega liberalnega istrskega učitelja v »Reškem Novem listu«. Proti koncu svojih izjav pravi Mahulja: »Versko vprašanje je postalo v zadnjem času za Istro aktualno vprašanje ne samo pri učiteljstvu, temveč tudi pri nekaterih drugih stanovih. Ker se je radi narodne sloge dovolj popuščalo, so nekaterim preveč narasle protikatoliške, da ne rečem brezverske perutnice. Danes se taki možje postavljajo za narodne voditelje, in smatrajo vse prave katoličane za protinarodnjake, ki da so pravi grobkopi svojemu narodu. Da so pa pravi katoličani v narodnem pogledu z velikimi žrtvami dosegli to, kar je, in da so liberalni kričarji prišli že po končanem delu ali pa celo razdirati, tega seveda ne morejo priznati, ker pravijo, da bi se vse to vsled počasnega razvoja samo po sebi zgodilo. V tem pogledu bi treba bilo priti enkrat na čisto, ter zahtevati od vsakega narodnega voditelja, da odkrito prizna tudi svoje verske prepričanje, potem pa naj narod sodi.« — Tako učitelj Mahulja. Nimamo kaj drugega pristaviti, kakor željo, da se to čim prej zgodi.

+ Avstrijski »Charitastag« se vrši te dni na Dunaju. Referati so velikega

socialnega pomena. O izseljevanju bo referiral dr. Krek.

+ Kršćansko učiteljstvo. Dne 19. t. m. bo zborovala v Zatičini I. dolenjska podružnica Slomškove Zveze. Ob pol 10 uri sv. maša, po maši zborovanje, pri katerem bode predaval naš velezasluženi gospod nadzornik Ljudevit Stiasny o uporabi skioptikona v ljudski šoli in potovanju iz Tangera v Trst. Po zborovanju skupno kosilo. Vabimo k zborovanju vse kršćansko misleče učiteljstvo, častito duhovščino kakor tudi prijatelje učiteljstva in šole! Odbor.

+ Mladinsko organizacijo hoče ustanoviti socialnodemokratska stranka na Goriškem ter sklicuje v to svrhu 22. t. m. v Gorici prvi mladeniški shod. — Vse se danes trudi, da mladino pridobi in organizira, zato je tembolj naša dolžnost, da mladino ohranimo in trdno sklenemo v naših vrstah.

+ Rzmere na Hrvaškem. Ob priliki izvolitve vladnega kandidata srbofila dr. Mosesa Hinkovića, spiritalista, je sarajevski škof Stadler poslal broškim rodoljubom sledečo brzojavko: »Jaz, ki se ponašam, da sem rodom iz Broda in častni član tega slavnega mesta, neizmerno obžalujem, da je bil notoričen zanikovalec božanstva Jezusovega in zaklet nasprotnik čiste starčevičanske misli »izbran« za zastopnika tega eminentno hrvaškega mesta. Bog in Hrvati! Nadškof Stadler.«

— Dr. Aleš Ušeničnikova »Sociologija« je sedaj na razpolago tudi že v vezanih izvodih; cena za broširano knjigo 8 K 50 h, za vezano 10 K 80 h. Knjigo pošilja »Katoliška Bukvarna« samo na definitivno zahtevo in jo brez naročila tudi rednim odjemalcem ne bo razposlala.

— Župniškega izpita v pomladanskem terminu so se udeležili naslednji čč. gg.: Gregorčič Josip, ekspozit v Št. Vidu pri Brdu; Horvat Janez, župni upravitelj v Senožečah; Križek Feliks, župni upravitelj na Sv. Gori; Lavrenčič Anton, župni upravitelj v Velikih Poljanah; Lavtar Josip, župni upravitelj na Gori pri Sodražici; Majdič Frančišek, beneficiat na Vačah; Orehek Andrej, kaplan v Dobrepoljah; Prijatelj Ivan, kaplan v D. M. v Polju; Vovko Frančišek, kaplan na Vrhniki; Wester Alojzij, kaplan v Slavini; Železny Al., kurat v Trnju; Žust Ignacij, kaplan v Moravčah.

— Župnija št. Vid pri Vipavi je podeljena č. g. Ivanu Globelniku, župniku v Polšniku.

— Sneg je zapadel po lokovških hribih na Goriškem. Tudi z Bovškega poročajo o velikem snegu.

— Prihodnji semenj v Kandiji za govejo živino in prašiče ter drugo blago bode prihodnji četrtek, dne 19. t. m. Kupci in prodajalci se uljudno vabijo.

— Nevarno je zbolel vpokojeni g. župnik Boncelj Fr. v Zeleznicah. Priporoča se v molitev vsem prijateljem in znancem.

— Obrtno - nadaljevalna šola v Št. Vidu nad Ljubljano, priredi na oba praznika, dne 15. in 16. maja razstavo risarskih del svojih učencev. Razstava bo odprta oba dneva od 8. do 11. ure dopoldne, popoldne pa od 3. do 6. ure. Združena bode razstava z dvema predavanjema. Pri prvem predavanju, dne 15. maja ob 11. uri dopoldne bo govoril g. vodja Viktor Mihelič o »Obrtnih razmerah«, pri drugem predavanju, dne 16. maja ob 3. uri popoldne pa g. dr. Bogdan Derč o »Zdravoslovju«. Obrtniki in vajenci, ter vsi prijatelji obrtniškega stanu, se k tej razstavi najvljudneje vabijo.

— Umrli je včeraj popoldne posestnik »Grand hotela« v Postojni, Franc Proglar, rodom Švicar.

— Tečaj za pridelovanje krme priredi kmetijska šola na Grmu dne 30. in 31. maja t. l. Natančneje prihodnjič.

— Knez Danilo. V četrtek je dospel sem s parobrodom črnogorski princ Danilo in nadaljeval še isti večer svojo pot proti severu. Princ Danilo je na potu v London, kjer bo pri pogrebu angleškega kralja zastopal svojega očeta.

— Živinski semenj bode binkoštni torek v Zagorji pri Št. Petru.

— Fajmošter Berce v Senožečah. V nedeljo, dne 8. maja so bile Senožeče zopet tako srečne, da so gledale bivšega senožeškega kaplana, ko je prišel zmrznjeno Ciril - Metodovo podružnico zbuditi k življenju. Poročevalka »Narodova« iz teh krajev, učiteljica Tavčar, se je peljala ponj na divaški kolodvor in ga pripeljala tudi v Senožeče. Pri polnih kozarcih v gostilni se je začelo zborovati. Po kratki pridigi, katero so slišali po dolgem času razni liberalci, — govoril je namreč fajmošter iz ljubljanskega Grada o sveti birmi kot zakramentu živih — se je vabilo nove ude. Nato vstane domači gospod kaplan in pojasni ves današnji položaj

družbe. Ob očitaniu, da se je postavila družba po skupščini v Bohinju na čisto liberalno strankarsko stališče in da tako tisti, ki podpira dandanes Ciril-Metodovo družbo, podpira kranjski liberalizem, je dregnil v sršenovo gnezgo. Posebno se je repenčil v Mengeš prestavljeni oddelkovodja finančne straže Česen. Ljudstvo vsaj pozna tiste, ki razširjajo in podpirajo brezumni, gnili liberalizem! Bogatemu in brezposelnemu trgovcu Z. ni zameriti, da uganja poleg lova tudi ta šport, da se pa nekateri drugi postavljajo na strankarsko stališče, pač jim pri ljudstvu zaupanja ne bode vzbudilo. V novi odbor sta bila izvoljena na predlog Česna dva učitelja, en sodnijski uradnik in ena gospodična. Vsled nastopa gosp. kaplana seveda ni manjkalo zabavljic na njega, in Brce je še celo žugal z advokatom in tožbo; samo tega ni povedal, kdo bo advokata plačal, ali Brce ali družba.

š Vitanje. V sobi gospe Dragotinke, ki biva začasno na Dunaju, je začelo ponoči goreti. Ogenj je nastal tako, da se je neki tram v steni vžgal od peči, ki se kuri z žagovino. Od tlečega trama se je vnela neka podoba na njem viseča, od te slike se je razširil ogenj po hiši, ki je povzročil precejšnjo škodo. Sreča je bila, da so ljudje o pravem času zavohali dim ter tako preprečili še večjo nesrečo.

Ljubljanske novice.

Ij Dobrodelni doktor. Naši slovenski radikalci so znani po svojih dobrodelnih srcih. Dr. Oražen jim je svetel vzor, kako se je treba samemu sebi smiliti. Tudi mladi dr. Fetichek Frankheim je nastopil zgodaj to karijero. Njegov umrli blagi stric kanonik ga je podpiral, ap to se doktorju ne zdi dovolj. Umrli kanonik je volil svojo zapuščino dobrodelnosti, sedaj pa mladi doktor Fetichek Frankheim izpodbija stričevo oporo. Čast komur čast! Zasluzil bo ime »dobrodelni doktor«!

Ij Na Opekarski cesti št. 26 je prevzela gostilno Ludovika Kotnika gospa M. Gostinčar in jo jutri otvori. Priporočamo jo somišljenikom in somišljenicam!

Ij V kratkem izide novi »Kažipot po Ljubljani«. V lastnem interesu obrtnikov, hotelirjev in gostilničarjev je, če v tem delu inserirajo, ker tujec bo našel poleg inserata tudi posebno priporočeno inserirano svojo firmo v knjižici. Ker uspeh inseratov v takih prepotrebni knjižicah ne ostane nikdar brezuspešen, naznanjamo, da sprejema »Katoliška Bukvarna« priglase za inserate za »Kažipot« in »Wegweiser« samo še en teden po Binkoštih. Inserat velja za vse izdaje prihodnjih treh let.

— Osebnosti. K danestedenski notici glede imenovanja novega cerkvenega ključarja za Št. Petersko župnijo v Ljubljani je dodatno pripomniti, da je to častno mesto čez 21 let vestno oskrboval gospod Ferdinand Omeje, deželni računski svetnik v p., katero častno mesto pa je prostovoljno odložil le iz tega vzroka, ker se je iz Št. peterske župnije preselil v stolno župnijo sv. Nikolaja. Na to po ravno imenovanem proste volje odloženo častno mesto pa je bil na predlog Št. peterskega župništva in po odobrenju v to poklicanega arhidijakonskega urada v Ljubljani imenovan cerkvenim ključarjem gosp. Ivan Kregar, pasar, hišni posestnik in podpredsednik kupčijske komore v Ljubljani.

Ij Musica sacra v stolnici. Binkoštno nedeljo o pol desetih: Missa Seraphica, zl. P. H. Sattner, Aleluja z dvema verzlikoma in sekvenca »Veni sancte Spiritus«, zl. Ant. Foerster, ofertorij »Confirma«, zl. Ign. Mitterer. — Binkoštni ponedeljek ob desetih: Missa in hon. s. Christinae, zl. St. Premr, Aleluja z dvema verzlikoma in sekvenca »Veni sancte Spiritus«, zl. Ant. Foerster, ofertorij »Intonuit«, zl. Ferdinand Schaller.

Ij S Kodeljevga. Zopet smo v Sibiriji posestniki na Kodeljevem v Štepanjivasi. Okrok in okrog voda in material, katerega izpeljavajo iz Gruberjevega prekopa. In kje so sedaj mero-dajni krogi, da bi si ogledali to puščavo, katera je tako zanemarjena, da človeku ni mogoče od doma. Ako gre kdo ponoči, mu ni mogoče priti do svojega doma k družini. Ali ni to vnebovpijoče, ali nismo davkoplačevalci in nam gre do iste pravice, kakor drugim. Nimamo nobene javne ceste in ne pota. Torej prosimo, da naj si sedaj mero-dajni krogi ogledajo naše žalostne razmere in tudi vprašamo, kje je naš občinski svet, ali nas pozna samo pri volitvah, potem je pa vse v redu? Torej tukajšnji posestniki odločno zahtevamo od občinskega sveta, da deluje, da se čimprej

zgradi javna cesta in pot čez Kodeljevo in most, kakor je obljubljeno.

Ij Podružnica c. kr. priv. avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani, Ljubljanska kreditna banka in bančna tvrdka I. C. Mayer so sklenili, da se ob sobotah in dnevih pred prazniki od 15. maja do 15. septembra zaključijo njih blagajne ob štiri popoldne.

Ij Urarska zadruga naznanja, da bodo trgovine jutri in v ponedeljek cel dan odprte.

Ij Umrli so v Ljubljani: Avgust Uličar, predstojnik deželnega plačilnega urada v p., 77 let star. — Uršula Ramovž, gostija, 81 let. — Tomaž Kranjc, bivši železniški delavec, 69 let. — Marija Roth, zasebnica, 95 let. — Marija Južina, žena mizarkega pomočnika, 34 let. — Edita Kučera, trgovčeva hči, 17 dni. — Andrej Švigelj, železniški delavec v poklju, 78 let. — Ivana Virant, bivša tovarniška delavka, 32 let. — Iv. Šefic, čevljarjev sin, 37 dni. — Vera Turk, hči trgovskega sotrudnika, 21 dni. — Ciril Planinšek, železniškega uradnika sin, 15 dni. — Jernej Kastelic, hlapec, 19 let. — Boštjan Kotar, bivši zidar, 79 let.

Ij Umrli je v Velikih čolnarskih ulicah, Jakob Andrejak, posestnik, brat gospoda župnika Andrejaka. V nedeljo ob 3. uri popoldne bode pogreb. Večni mir njegovi duši!

Ij Izkaz posredovalnice slovenskega društva »Merkur« v Ljubljani. Sprejme se: knjigovodij 4, kontoristov 4, korespondent 1, poslovodja 1, potnikov 3, pomočnikov mešane stroke 4, pomočnikov železniške stroke 1, pomočnikov manufakturne stroke 2, pomočnikov špecerijske stroke 1, pomočnikov galanterijske stroke 3, skladiščnikov 1, blagajničark 3, prodajalk 6, učencev 6, učenk 1. — Službe iščejo: knjigovodij 2, kontoristov 5, korespondenta 2, poslovodij 2, potnikov 2, skladiščnikov 2, pomočnikov mešane stroke 26, pomočnikov železniške stroke 3, pomočnikov manufakturne stroke 9, pomočnikov špecerijske stroke 9, pomočnikov modne in galanterijske stroke 3, kontoristinj 6, blagajničark 10, prodajalk 11, učencev 4, učenk 2. — Posredovalnica posreduje za delodajalce in člane društva popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Ij Predstava g. Carmellinija, izbornega »čarovnika«, iluzionista in čitalca misli, bo jutri v nedeljo zvečer in v ponedeljek zvečer v »Unionu«. Nastopi tudi gospa Carmellini, ki vse ugane.

Ij Opozorjamo na današnji inserat »Prve kranjske tovarne sodavice in mineralnih vodá, reg. zadruga z omejenim poroštvom v Ljubljani«, katera se je sedaj preselila v svoje lastne prostore v Slomškovih ulicah. Ta, novourejena delavnica je te stroke edina na Kranjskem, katera je popolnoma moderno opremljena ter odgovarja v vsakem ožiru zdravstvenim zahtevam.

Ij Tatvina. Martinu Gregoršku, hlapcu pri pek. mojstru Schreyu, je bilo ukradeno ponoči od 12. na 13. t. m. iz kovčega 90 kron, in sicer pet bankovcev po 10 K in dva bankovca po 20 K. Zvečer 12. t. m. je imel opraviti Gregoršek še v kovčegu in je vse v redu našel. Tatvino je opazil šele popoldne. Zanimivo je, da je bil tat tako pošten, da je pustil v kovčegu še 16 K drobiža. Tam, kjer Gregoršek spi, spe še trije drugi hlapci, v sosedni sobi pa osem pekovskih pomočnikov. Polcija je lumpu, ki je okradel ubogega reveža, ki si je pristradal denar, kar ga je imel, že na sledu.

Ij Tatvina tiskarskega materiala. Prodajalka Marija Sajevčeva je našla dne 12. t. m. zjutraj na svoji polici v veži škatuljo tiskarskih črk. Sajevčeva ne zna, kdo da bi bil črke »spravil« v njeni veži. Polcija je že nepravim lastnikom »materijala« za petami.

Ij Tatvina. V Tillovi prodajalnici je bil ukraden predsinočnjim zavoj papirja.

Ij Izgubljeno. Ivan Hrovat je izgubil srebrno častniško verižico.

Ij Izgubila se je havbica (narodna noša). Pošteni najditelj naj jo odda proti dobri nagradi v upravništvu »Slovenca« ali pa na magistratu.

Ij Drevje je poškodoval na Cesarja Jožefa trgu predvčerajšnjim nek voznik, ki je peljal z vozom za pohišstvo tako neprevidno, da je zadel in poškodoval več dreves.

ČRNAGORA KRALJESTVO.

Cetinje, 14. maja. »Cetinski Vestnik« napoveduje, da se najbrže dne 1. avgusta proglasi Črnagora za kraljestvo.

DELAJSKO VARSTVO V AMERIKI.

New York, 14. maja. V senatu je vložilo 26 senatorjev predlog, ki zahteva, naj se uvede v Združenih državah zakon za delavsko varstvo.

Telefonska in brzojavna poročila.

»LJUBLJANA« NA REKI.

Reka, 14. maja. »Odbor za doček Slovenaca« je ob priliki dohoda slovenskega glasbenega društva »Ljubljana« na Reko objavil sledeči manifest: »Sugradjani! Dne 14. o. mj. u subotu dolaze nam u posjete braća Slovenci, članovi glazbenog i pjevačkog društva »Ljubljana« iz Ljubljane. Naše otačbeničtvo traži od nas, da braću Slovence čim zanosnije i svečanije dočekamo, čime ćemo zasvjedočiti našu bratsku solidarnost, najživlju simpatiju prema onoj borbi, što je bratski slovenski narod vodi za svoj obstanak i blagostanje! Podpisani odbor pozivlje stoga gradjanstvo Sušaka, Trsata i okolice, da u subotu poslje podne u počast našoj braći okiti prozore slovenskim i hrvatskim zastavama, da se u što većem broju nadje kod susačkog mosta pri dočeku te da bez iznimke pohrli na večer u »Hotel Sušak« na koncertat, što ga braća Slovenci prereditu u korist društva za hrvatsku školu na Rieci, te da konačno u povorci korporativno odprati iza koncerta braću Slovence na parobrod u luku Baroš! Pokažimo braću Slovincima, da mogu doći kao u svoj dom na ove obale sinjega Jadranskoga mora, jer nalaze ovdje otvorene grudi primorskih Hrvata! — Na parobrod bodo spremili Hrvati »Ljubljano« z bakljami ob pol 12. uri zvečer.

SMRTNA KOSA.

Ihan, 14. maja. Umrli je danes v Ihanu tamošnji župnik vlč. g. Anton Antončič. Pokojnik je bil rojen v Starem trgu pri Ložu ter bil v mašnika posvečen leta 1890. Služboval je kot kaplan v Gorjah, na Dovjem, v Tržiču; bil dalje časa ekspozit v Razdrtem, župnik na Planini pri Vipavi, od leta 1903 pa je bil župnik v Ihanu. R. I. P. — Pogreb bo v ponedeljek popoldne.

KREČANSKO VPRAŠANJE.

Atene, 14. maja. Položaj na Kreti je zelo resen. Krščanski poslanci zahtevajo kljub svarilu strankinih voditeljev, naj prisilijo mohamedanske poslance, da prisežejo zvestobo grškemu kralju, ker jih drugače ne puste v zbornico.

Berolin, 14. maja. Porta je protestirala zaradi prisega zvestobe krečanskih poslancev grškemu kralju ne le pri takozvanih krečanskih vevlastih, marveč tudi v Berlinu.

Carigrad, 14. maja. Vršilo se je več shodov, pri katerih se je protestiralo, ker so prisegli Krečani grškemu kralju in zahtevalo, naj se čuvajo turške pravice z orožjem, če ne bodo pomagali diplomatični koraki.

TURKI PROTI GRŠKI.

Solun, 14. maja. V Rešnjih, monastirski vilajet, so priredili Turki shod, na katerem so sklenili resolucijo, da če v štirih dneh vlada ne poda glede na krečansko vprašanje povoljne izjave, popadejo Turki sami za orožje in odrinejo na lastno pest na grško mejo.

GRŠKA PRED VSTAJO.

Atene, 14. maja. Vladno stališče je amajano. Mlajši častniki se posvetujejo o obnovitvi vojaške zveze in vojaške diktature. Razburjenje povzroča krečansko vprašanje.

Atene, 14. maja. Častniki so vedno bolj razburjeni. Častniški zbor v Larissi je protestiral pri vojnem ministru zaradi vpokojitve častnikov, pritožili so se tudi korintski častniki.

ALBANSKA VSTAJA.

Solun, 14. maja. Vojni minister Mahmud Šefket paša je prevzel glavno poveljništvo vseh v Albaniji se nahajajočih vojaških čet, kar kaže vso resno albanske vstaje. Vojnemu ministru so albanske razmere jako dobro znane, ker je sam v Albaniji dolgo časa bil nameščen.

Carigrad, 14. maja. Vojni minister in kosovski vali sta odpotovala v Prizren.

JAPONCI ANEKTIRAJO KOREJO.

New York, 14. maja. Vsi ruski konzuli v Koreji so se podali v Soul, da se posvetujejo, ker anektira Japonska Korejo.

Peterburg, 14. maja. Rusija ne namerava protestirati proti aneksiji Koreje, ki se izvede 1. julija, ker se po aneksiji ne izpremeni dejansko položaj in ker hoče ohraniti z Japonsko prijateljske razmere.

PO EDVARDOVI SMRTI.

London, 14. maja. Kraljica Aleksandra se je prvič po Edvardovi smrti izprehajala s carico - vdovo, ki svoje sestre noče zapustiti. Ker so okna Buckinghamse palače v znak žalosti še vedno zagrnjena, morajo zaradi oblačnega neba v palači podnevi goreti luči.

London, 14. maja. Zaradi kraljeve smrti so morali odpovedati več slav-

nosti. Škodo bodo imeli podjetniki veliko; do 240.000 K, nad 1000 ljudi je zato brez posla.

— **Skrajna malomarnost.** Anton Bergoč je posestnik v Trnju ter ima 6 otrok v starosti 2inpol do 17 let. Pri hiši na dvorišču se nahaja domača luža, katere Bergoč vsled svoje malomarnosti ni primerno zgradil. Na velikonočno nedeljo se je šla gospodinja preoblaciti za v cerkev in ni pazila na 2inpol leti staro Marijo, ki se je istočasno nahajala na dvorišču, zašla v lužo in utonila. Sodišče je obsodilo Antona Bergoč na tri dni strogega zapor, njegovo ženo pa oprostilo.

— **Nevaren sunek.** Miha Rupnik, tesar iz Ziberš, je dobil v Šemrovi gostilni v Blekovi vasi od delavca Andreja Slabeta zaušnico. Čez nekoliko časa je Rupnik Slabeta pred gostilno z nožem v levo stran trebuha sunil, a k sreči ga le neznatno poškodoval. Obdolženec pravi, da je to iz strahu storil, ker je Slabe znan kot nasilen človek. Rupnik bo zato sedel 14 dni v zaporu.

Naravni zaklad.

Ko so se pred desetletji v največjih bolnicah pričeli prvi poskusi z grenčico **Franc Jožef-ovih** zdravilnih vrečev, in se je njena mnogostranska vporabljenost znanstveno zagotovila, je že poročala »The Hospital Gazette« v Londonu sledeče:

»Naravna Franc Jožef-ova grenčica vsebuje več odvajajoče soli, kot druge budimske vode. Njen učinek je v vseh slučajih zelo zadovoljiv in se mnogo prijetneje zavziva, nego je to navadno pri zdravilih.«

»The Lancet« (najpomembnejši angleški zdravniški časopis) izraža svojo sodbo nastopno:

»Franc Jožef-ova« grenčica je naravna rudninska voda velike vrednosti, kateri pristojta brez dvoma veliko zanimanje in razširjena vporaba.« 11

Šmarnice za leto 1910. Podrobnosti glede letošnjih šmarnic so označene v današnjem oglasu »Katoliške Bukvarne«. Ponekod se bodo brale lani izdane šmarnice o potovanju v sveto deželo, ki se dobe v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Leta 1909. je sedanji lastnik kopeli Krapinske toplice kupil v bližini ležeče kopališče z mogočno lužno kopeljo. Ker je ta kopel močno zveplena in železovita, se bo odslej pripojila zdravilnim pripomočkom zavoda, tako da bodo odslej v Krapinskih toplicah poleg termalnih tudi lužne kopeli in se bodo lahko izvrševale vse zadevne fango-

procedure. Na novo so se uvedli tudi avtomobilni omnibusi k železniškim postajam in pa druge moderne, času primerne naprave.

Opozorjamo na današnji oglas najstarejše tovarne pečij in štedilnikov Rudolf Geburth, Dunaj VII., Kaiserstraße 71, vogal Burggasse.

Na binkešno nedeljo in ponedeljek dopoldne je trgovina odprta

Angleško skladišče oblek **O. Bernatović**

1425 Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Rogaška Slatina, svetovno znano zdravilišče za vse bolezni, s pitno vodo, z mrzle vodo, kakor zdravljenje s paro in vročim zrakom. Več v današnjem oglasu.

Parketi ostanejo svetli kot novi!

Že 4 leta uporabljamo »Cirine« za snaženje parketov. »Cirine« se lahko uporablja in po vsčenju dobe parketi lepo svetlo barvo, kakor takrat ko so bili novi. To mi lahko presodimo ker smo uporabljali »Cirine« na popolnoma nove parkete in rabimo iste že 4 leta. »Cirine« ni dražji kot drugi izdelki, mi rabimo v zimski sezoni za povosčenje 17 sob in k istim spadajoče hodnike 6 steklenic torej za K 18— »Cirine«. Zdravilišče Lussin Piccolo (otok Lussin) 21. jan. 1909. 558 **Penz. Pundschi.**

Naznanilo in priporočilo

Slav. občinstvu oljudno naznanjam, da sem preozela

gostilno na Opekarski c. 26

(prej Ludovik Kofnik).

Potrudila se bom, da bom čast. gostom vedno postrela z najboljšimi, pristnimi vini, svežim pivom, ter gorkimi in mrzlimi jedili. Pri hiši je tudi velik senčnat vrt. — Priporočujoč se za obilen obisk in naklonjenost

beležim z odlič. spoštovanjem **M. Gostinčar**

Bivši prvi asistent otolaringologične vseuč. klinike

Med. dr. Josip Pogačnik

ordinira kot specialist za očne, ušesne, nosne in vratne bolezni, v katerih strokah se je po doseženem doktoratu in po službovanju kot sekundarij v ljubljanski dež. bolnici izobraževal štiri leta na raznih vseučiliščih.

Ordinira od 11. do 12. ure dopoldne in od 2. do 3. ure popoldne. Ob nedeljah in praznikih eventuelno od 8. do 9. ure dopoldne.

— Slovenski trg št. 3 (trg pred sodnijo). —

851

Za pomlad in poletje

priporoča tvrdka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ul. 9

svojo bogato zalogo

izgotovljenih oblek

za gospode in dečke

ter mične novosti

v konfekciji za dame in deklice

Ceniki zastonj in franko.

1423 1-1

Zahvala.

1412

Za izraženo sočustvo ob boleznih in ob smrti preblagorodnega gospoda

Avugusta Ultscherja

predstojnika deželnih plačilnih uradov

izrekamo tem potom svojo udano zahvalo. — Posebno se moramo zahvaliti preč. duhovščini, dvornem svetniku preblag. gosp. dr. Klimentu, gg. uradnikom finan. ravnateljstva in ostalim častilcem ravnega, ki so ga spremili k zadnjemu počitku.

Bog bodi plačnik vsem!

V Ljubljani, 13. maja 1910.

Žaljuči ostali.

Izjava.

Podpisani izjavljam, da za dolgove, katere bi napravil moj sin **France Sitar iz Jeranovega**, nisem plačnik ter svarim vsakogar, da mu ne daje pijače na up in tudi ne posojuje denarja, ker jaz ne prevzamem nobene obveznosti za njegove dolgove.

1419 1—1

Jeranovo pri Mekinjah, dne 14. maja 1910.

Jakob Sitar star.

posestnik na Jeranovem pri Mekinjah št. 1.

Domače slovenske tvrdke

Posojilnice.

Ljudska posojilnica Miklošičeva cesta 8. — Glej inserat.

Vzajemno podporno društvo, Kongresni trg 19 Glej inserat.

Razne tvrdke.

Jager Toni, trgovina ročnih del, Židovske ul. 5

Kollmann Fran, zaloga porcelana in steklenine Mestni trg.

Josip Košmerl prva jugoslovanska tvornica drož priporoča svoje izborne droži (kvas).

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven rotožna.

Mencinger T., trgovina s spec. blagom in delikatesami, Sv. Petra cesta št. 37. in 42.

Obrtno pomožno društvo Kongresni trg št. 4.

Pristou Filip, slikar za napise, črke in grbe, Prešernova ul. 50.

Restavracija pri „Zajcu“ Ljubljana, Sodna nlica 6, nasproti justične palače

Zibert A., največja zaloga čevljev domačega izdelka, Prešernove ulice.

Proda se

hiša

1415 1—1

z opeko krita, s tremi stanovanji v Stari Loki tik cerkve. Priprava posebno za kakega penzionista. — Več se izve osebno.

Službo cerkovnika

išče mozh srednje starosti. — Ponudbe pod šifro „Cerkovnik“ na upravništvu lista.

1420 1—1

Kupujem

rake

v večji množini. Ponudbe naj se pošljejo na upravništvu „Slovenca“ pod štev. 666.

1418 1

VRT

za domačo rabo ali za trgovsko vrtnarstvo okoli 2000 m² s cvetličnjaki v mestu, Karlovska cesta št. 2 se odda v najem s 1. novembrom 1910. :

1411 3—1

Za mestno občino **Punat** s sedežem v **Puntu** se razpisuje mesto

občinskega zdravnika

Letna plača znaša K 3000, poleg tega ima zdravnik prosto stanovanje. Za zdravljenje bolnikov pobirajo takse, fiksirane v §§ 10 in 30 organiskega pravilnika. Za zdravljenje bolnikov izven okrožja 2 km od bivališča pripada zdravniku pristojbina 54 vin. od km (sem in tje) za pešpota in 40 vin. od km za vozna pota. Zahteva se usposobljenost iz vsega zdravilstva, avstrijsko državljanstvo in znanje hrvatskega jezika. — Zdravnik ima tudi lahko lastno lekarno, ako mu to dovoli politična oblast. Ko postane občinski zdravnik definitivni, ima pravico do pokojnine za sebe, vdovo in sirote v smislu zakona z dne 12. avg. 1907, št. 12 drž. zak. Drugi pogoji so razvidni iz organiskega pravilnika v tem uradu. Pravilno opremljene prošnje sprejema podpisano do 30. junija 1910. Nastop službe 1. avgusta 1910.

Glavarstvo občine Punat, dne 11. maja 1910

F. Orlič,
načelnik.

Rheuma

Protin

Ischias

Odperto od 1. aprila do 1. novembra.

Nizke cene kakor doslej, vključno času primernim novostim.

1. sept. do 1. junija 25% znižane cene. Čudoviti zdravilni uspehi. Radioaktivna termalna kopel 35 — 44°C.

Krapinske toplice

Zdravljenje s pijem termalne vode. Razpošiljalnica termalne vode. Frekvenca 6000 oseb.

1025

Hrvaško (hrvaška ščica).

Basin, marmorne, prične kopeli, mahovnatte kopeli, fa go, sudarija. Prospekte in poasnila daje kopališko ravnateljstvo in kopališki zdravnik dr. Mai, pravilni naslov samo **Krapinske toplice**, Hrvaško.

Zdraviliški dom, 200 bog. opremlj. sob, prekrasen park, terasa, zdrav. salon, stalna vojaška zdravil. godb. Lift, telefon, avtomob. garaža, posoj. avtomobilov.

Na železniški postaji Rogatec (stranska postaja južno želez. proge Dunaj-Trst). Avtomobilsk. veza pri vlakih ob 11 uri 16 minut dopolne in ob 3 uri 29 minut popoldne. — Na železniški postaji Zahok veza z avtomobilskim omnibusom pri vlakih ob 19 uri 20 minut dopolne in ob 4 uri 24 minut popoldne od 1. maja do 1. oktobra.

St. 358.

1414

Ponudbeni razglas.

Razpisuje se zgradba sledečih cestnih prog:

1. Javornik—Varh, dolga 7200 m,
2. Varh—Žirovnišča, dolga 6100 m in
3. Varh—Dane, dolga 2000 m, za katere so proračunani stroški brez odkupa zemljišč na 93273 K 84 h, ter
4. mostu čez Lipsenjščo, proračunanega na 7700 K.

Oddale se bodo vse tri proge in most skupaj enemu podjetniku ali pa posamezne proge.

1. Javornik—Varh cela ali v štirih zgradbenih oddelkih po 1800 m,
2. Varh—Žirovnišča cela ali v treh zgradbenih oddelkih po 2000 m, oziroma 2100 m,
3. Varh—Dane cela (2000 m) in
4. most čez Lipsenjščo, kot samostojen objekt.

V svrhu oddaje teh cestnih zgradb po jednotnih cenah določi se ponudbena ob-
ravnava na dan

30. maja 1910 na 11. uro dopoldne

v občinskem uradu v Staremtrgu.

Za zgradbo vseh treh prog in mosta skupaj ali pa posameznih celotnih prog in mosta vložiti je pri c. kr. krajnem komisarju za agrarske operacije za Notranjsko v Ljubljani po spodaj navedenem uzorcu sestavljene, s kolekom i K kolekovane in vsa dela dotične zgradbe obsegajoče pismene ponudbe do 28. maja 1910.

S temi ponudbami izročiti je c. kr. krajnemu komisarju 50% vadij in sicer:

- a) za vse tri proge in za most skupaj okroglo 4700 K,
- b) za samo progo pod točko 1. okroglo 2000 K,
- c) za progo pod točko 2. okroglo 2100 K,
- d) za progo pod točko 3. okroglo 600 K in
- e) za most okroglo 400 K v gotovini ali pa v državnih papirjih po borznem kurzu.

Na ponudbe zadevajoče vsa dela skupaj ali zgradbo celotnih prog oziroma mostu ki bodo kasneje došle in niso pravilno sestavljene, se ne bo oziralo. Varščina se bo po odobritvi ponudbe popoinila na 10%.

Ponudbe, zadevajoče le stavbene oddelke posameznih prog stavijo se pa lahko še pri ponudbeni obravnavi in se za nje ne zahteva varščina, nego se bo skrbelo za varnost s tem, da se bo pridrževalo pri mesečnem izplačevanju 10 odstotkov od zaslužka kot kavejca.

Tozadevni načrti, proračun seznam jednotnih cen, ter splošni in posebni stavbeni pogoji, so od dne 14. t. m. naprej razgrnjeni v upogled pri c. kr. krajnem komisarju za agrarske operacije od 10—12 ure dopoldne in od 3—5 ure popoldne v pisarni na Turjaškem trgu št. 3.

Ponudbe za vse proge in most skupaj, ali za posamezne celotne proge in most, označiti so v procentnih fiskalnih jednotnih cenah, vpisanih v proračunu; veljaviti mora za vse postavke in biti razložno vpisane s številkami in črkami.

Krajni komisar si pridrži pravico sprejeti katerokoli došlih ponudb in prosto izbero med ponudniki ne oziraje se na višino ponudb.

Ponudniki so vezani na svoje ponudbe v trenutku, ko jih vložijo toliko časa dokler ne dobe obvestila, če se sprejme ali ne, kar se bo zgodilo najkasneje do 15. junija t. l.

Ljubljana, dne 10. maja 1910

Lukan I. r.

Vzorec ponudbe.

Podpisani stanujoč v hišna št. izjavljam, da so mi znani v ponudbenem razpisu c. kr. krajnega komisarja za agrarske operacije za Notranjsko iz dne 10. maja 1910 navedeni načrti, proračuni, sezname enotnih cen, ter splošni in posebni stavbeni pogoji za zgradbo cestnih prog: Javornik—Varh, Varh—Žirovnišča, Varh—Dane in mostu čez Lipsenjščo, (cestne proge 1—3 razpisa), (mostu čez Lipsenjščo), ter se zavezujem izvršiti tozadevna dela natančno po načrtih, oziroma v smislu stavbenih pogojev.

Od fiskalnih jednotnih cen popustim (s številkami in črkami).

Izjavljam, da ostanem s ponudbo v besedi do 15. junija in da se odrečem roku določenemu za sprejetje ponudbe po § 862 o. d. z. oziroma čl. 318 in 319 trg. zakona. Konečno se podvržem v 1. instanci pristojnemu sodišču na sedežu c. kr. finančne prokurature v Ljubljani.

Obenem izročam vadij v znesku (Stanovalešče, datum, krstno in rodbinsko ime, ter značaj ponudnika.)

Zunanji naslov.

C. kr. komisar za agrarske operacije

v

V Ljubljani.

Ponudba za zgradbo ceste Javornik—Dane—Žirovnišča.

Pozor! Pozor!

Najboljši in najcenejši dobavni vir za nove

1355 1

hrastove sode

vseh vrst in velikosti je prva hrvaška tovarna za sode v Novski, katera ima svoje lastne hrastove gozde. Edino zastopstvo in zaloga za Kranjsko, Koroško in Štajersko pri tvrdki

M. Rosner & Co.

v Ljubljani poleg pivovarne Union, prej Kosler.

Ceniki na razpolago!

Pozor Slovenci in Slovenke!

V Ljubljani, Prešernova ulica 44

1407

se ustanovi

1—1

prva slovenska pogrebna zavarovalnica.

Generalno zastopstvo zavarovalnice za pogrebe mestne občine Praga.

Podrobnosti se razglase v kratkem.

Vino po ceni.

Zakaj kupiti vino v gostilni po 50—80 vinarjev liter, ker se dobi pri **Josipu Maljavac**, pošta in postaja Roč v Istri, belo in črno (rudeče) franko vsaka železniška postaja na Kranjskem po 24 vinarjev liter in se ga more naročiti tudi samo 56 litrov. 667 100—1

Enonadstropna hiša

s 5 sobami, zraven lep vrt, podobna vili, se proda iz proste roke v Rožni dolini pri Ljubljani 20 minut od Glavnega trga. Več se poizve pri gostilničarju 1377 Balija na Glincih preje Traun. 3—1

Za lesno trgovino se išče 1244

kontoarist

zmožen prejemanja mehkega lesa.

Kje, pove upravništvu „Slovenca“.

Elektoradiograf

Hotel „pri Maliču“,

zraven glavne pošte

IDEAL

Spored od sobote 14. maja do torka 17. maja 1910.

1. Vihar na Rivijeri, Italija (po naravi).
2. Altet novega časa (komično).
3. Sin prerije (igrokaz).
4. Predsednik Roosevelt na Dunaju (po naravi).
5. Linda pl. Chamoix (igrokaz).
6. Tone se hoče oženiti (jako smešno).

Pri večerni predstavi ob 8. uri.

7. Snažilci čevljev v Alžiru (po naravi).
8. Igralec (drama).
9. Izposojena obleka (komično).

Vsak torek in petek od 6. do 10. sodeluje sl. „Slovenska Filharmonija“.

Ob nedeljah, praznikih, torkih in petkih so proste vstopnice neveljavne ob 8. uri zvečer. Pri tej predstavi se ne daje polovičnih vstopnic v gori označenih dnevi na I. in rezerviranem prostoru.

Priporoča se udano ravnateljstvo.

Laurin & Klement

je voz aristokracije kakor tudi meščanske družbe.

Modeli 1910 na štiri cilindre

12/14 HP
16/18 HP
20/25 HP
35/40 HP
45/50 HP

Motorna kolesa. Motor - toverni vozovi.

Laurin & Klement, a. dr. tovarna motornih voz, Mlada Boleslava

Zastopstvo: Nikodem & Wecka, Gradec, Kaiserfeldergasse šte. 15.

Teodor Korn, Ljubljana

Slomškova ulica šte. 3 in 10

pokrivalec streh in klepar ter upeljevalec vodo vodovodov

**- Podružnica -
Stari trg šte. 9**

Obenem priporočam slavnemu občinstvu svojo podružnico v Trstu, Via Miramare šte. 65 ki jo vodi poslovodja gospod

Franjo Jenko

Priporočam se p. n. slavnemu občinstvu za izorševanje usakorskih

**- kleparskih del -
ter pokrivanje streh**

z angleškim, francoskim in tuzemskim škrljem, z asbest-cementnim škrljem „Eternit“, patent Hatschek, dalje z izbočeno ploščnato opeko, lesnocementno in strešno lepenko. Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izoršitvi. Poprave točno in ceno. 1421 1-1 Proračuni brezplačno in poštnine prosto.

Državni zbor.

V včerajšnji državnozborni seji se je nadaljevala razprava o poslovnikovi izpremembi. Zbornica je končala včeraj prvo branje in nakazala predlog odseku. Breiter se je jezil na predsednika Pattaia, Glabinski je odločno izjavljal, da ni on delal na Wetzlerjevo imenovanje za gosposkozborničnega člana. Udržal je grajal Pattaieve izraze nasproti Breiterju. Glede na nemško-češka pravna pogajanja je izvajal: »Slovanska Unija« in češki agrarci delajo za politiko reda, kar smo dokazali s predlogom dr. Krek-Kramař. Nemci so v češkem deželnem zboru preprečili mir in red. Nenemškimi narodom pripada v avstrijski državi dvetretjinska večina. Kakor hitro se odpravi hegemonija manjšine, bo imel vladni zistem slovanski značaj, tega ne izpremenimo mi in tudi Nemci ne. Izjavlja, da se njegova stranka zavzema za temeljito poslovnikovo izpremembo. Choc je nato v daljšem govoru opravičeval izstop čeških radikalcev iz »Slovanske Unije«. Nato napada Jugoslovane. Ploj: »Ideal naj bi bila »Slovanska Unija« pod Chocovim in Freslovim vodstvom.« Choc: »Boljši bi bilo, kakor pod vodstvom dvornega svetnika Ploja. Vedno je nevarno, kadar vodijo dvorni svetniki opozicijo proti vladi.« Ko govorita še glavna govornika dr. Adler in Miklas slede dejanski popravki. — Prihodnja seja bo v sredo ob 11. uri dopoldne.

Iz odsekov.

Legitimacijski odsek je razpravljal o ustanovitvi volivnega sodišča. V proračunskem odseku upajo končati posvetovanja o proračunu začetkom junija.

Štajerske novice.

š Polzela. Naši posilnemci postajajo vedno predrznejši. Sedaj hočejo osnovati šulvereinsko šolo. 9. t. m. zvečer so že zapisavali otroke. Prepričani smo pa, da zavedni Polzelčani ne bodo šli na nemški lim. S tem bi si tudi nakopali večno sramoto in gmotno škodo. One Nemce, ki nas povsod zatirajo, naj bi mi na naši zemlji podpirali. To bi bilo izdajalsko. Izdajalci bi bili tudi nad verskimi svetinjami naših pradedov, ako bi podpirali šulverein, ki razširja nemško breverstvo in protestantizem. Konečno bi pa s tem, ako bi zapisali svoje otroke v novo šulvereinsko šolo, nakopali sebi in občini težko breme. Vdrževati bi morali poleg sedanje šole še to nemško. Agitatorjem, ki trde, da bi šole šulverein vzdrževal, ne verjemite! Začetkom, da bi ljudi preslepili, bi že dal nekaj tisočakov, pozneje bi jo morali pa sami vzdrževati, ker če enkrat stoji, potem se je ne da več otresti. Zavedni Polzelčani! proč s šulvereinom!

š Celje. Celjsko nemško olepševalno društvo je začelo v mestnem parku zidati novo pokopališče. Proračunjeno je baje na 30.000—35.000 K. Dvomimo, če se splača za umazanost celjskih nemškutarjev zidati za tako drag denar tako fino kopališče. Bi že bil kak ribnik dober za umivanje celjskega smradu. Tujci še vkljub vsej agitaciji nočejo priti na letovišče, ker jih celjsko nemštvo s svojo nestrpnostjo vedno odganja. Vedno imamo manj tujcev v Celju.

š Hoče pri Mariboru. Pri nas se goče zelo pač zelo čudne reči! Neki popotnik, ki ga je peljala cesta skozi Hoče, je slučajno prišel mimo kaplanije, kjer je videl pet pobitih šip. Može se je silno prestrašil, ter je segel po nožu in revolverju. Šele, ko je prišel do slivniških ribnikov, se je malo oddahnil, se najprej potipal za listnico, potem pa spravil revolver in nož na staro mesto. Ko pa dospe v Slivnico, mu razodene neki pošten mladenič, da se pravzaprav ne gre za kako roparsko bando, ampak da se gre le za hočko kmečko posojilnico. Ta grize Nemčurje strašno v oči, posebno ker tako lepo napreduje. Zatorej pa je bilo treba kaplanu okna pobiti. Imenitna nemška omika.

š Surovost. V ponedeljek dne 9. maja je nastal pri Breznikovih v Studenih pri Mariboru med hčerami in stariši prepir. Ker se je starejša hči Marija proti materi nespodobno in odurno obnašala, je mislil oče iti mater braniti, a to je mlajša hčer Breznikovo Antonijo tako razkačilo, da je pograbila močno palico in udarila očeta s tako silo po roki, da mu je strla kost. Prepeljali so ga v bolnišnico v Maribor. Prijazna hčerka pa bo pihala kašo.

š Sv. Jurij v Slov. goricah. Dne 9. t. m. se je tukaj nek fant prekucnil v narasel potok, ter se je le z največjo silo rešil. Napil se je žganja.

š Trbovlje. Čudne so razmere sedaj v Trbovljah. Sedanji ravnatelj hoče baje večino dosedanjih paznikov odpustiti in jih nadomestiti z nemškimi in socialdemokratskimi. Opozarjamo vse merodajne faktorje, da uplivaajo na to, da se ne zgodi našim delavcem in paznikom krivica.

š Celje. Nastanil se je nov slikar in pleskar g. J. Dobravc. Ker inserira v slovenskih listih, bo gotovo Slovaneec.

š Toča. V št. Ilju v Slov. goricah, v Spielfeldu in okolici je dne 11. maja neusmiljeno klestila toča, ki je ponekod do cela pobila vinograde, žita in sadno drevje. Škoda je velikanska. Toča je prišla s silnim viharjem in dežjem.

š Pri Sv. Antonu v Slov. goricah ima Bralno društvo na binkoštni ponedeljek lepo narodno veselico. Spored je zelo zanimiv.

VOJNA MORNARICA.

— Naša vojna mornarica se je zopet pomnožila za dva podmorska čolna, tako da jih ima sedaj šest. Dva od teh sta bila zgotovljena v Kielu na Nemškem, dva v Reki in zadnja dva v vojnem arzenalu v Pulju. Ti podmorski čolni imajo 250 do 280 ton in vozijo s hitrostjo 7 do 8 milj pod vodo in z 11 do 12 milj nad vodo. Tudi za dvanajst novih torpedovk po 110 ton se je vojna mornarica pomnožila. Od teh je bilo izdelanih šest v tržaški ladjedelnici, drugih šest pa v Reki. Dalje je vojna mornarica prevzela po končani kolavdaciji in po zelo povoljnih poizkušnjih voznih našo dosedaj največjo in najnovejšo voj. ladjo »Nadvojvoda Fran Ferdinand«. Tudi lansko jesen v puljskem vojnem arzenalu dogotovljena in v morje spuščena rapidna križarka »Admiral Spaun« je skoro popolnoma dogotovljena in se bode z isto že prihodnje dni pričelo poizkušnje vožnje.

Krondorfer se kot naravna namizna voda prve vrste in kot zdravilna voda zoper težkoče organskega dihanja in zoper bolezni želodca in mehurja najbolje priporoča.

Kot ekonom :-:

išče službe s 1. junijem 24 let star mož, izučen, vojaštine prost, slovenskega in nemškega jezika popolnoma vešč. Naslov pove upravništvo. 1573

Za pomladno zdravljenje.

Prvi pomladanski tedni so navadno čas, v katerih se išče, da se popravi motenja v telesnih funkcijah, katera je povzročil način zimskega življenja; v ta namen opozarjamo na

MATTON
GISSHÜBLER
alkalična kiselina

To kislino zdravniki posebno priporočajo za popolno domačo zdravljenje, zlasti pa tudi za predzdravljenje za toplice Karlovi vari, Marijine in Franciškeve kopeli. 38 19

izvirek: Giesshübl Sauerbrunn, želez. pastaj, zdravilno kopališče pri Karlovih varih Prospektiastonj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špecerijah prodajalnicah in trgovinah s jestvinami in vinom.

Zaloge pri Mihael Kastner-ju, Peter Lassniku in Andrej Sarabonu, Ljubljana. 11452—49

Zvezo s križcem

MAGGI-jeva kocka

à 5 h

za hitro pripravo gotove goveje juhe

je priznано najboljša!

V modni trgovini **Peter Šterk** Ljubljana, Stari trg 18

krasne novosti za pomladansko sezijo

dobite po že znano najnižjih cenah

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, 1^a kakovosti moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmodernejših moških klobukov, slamnikov, in čepic, dalje čepic za dame itd., itd., itd.

Revmatizem, protin, neuralgija in ozeblina

povzročijo mnogokrat nestrpne bolečine. Za njihovo hitro pomiritev in ozdravljenje, za splahnitev oteklin in zopetno pridobitev preigibnosti členkov in odstranitev utripanja učinkuje presenetljivo, zanesljivo

CONTRHEUMAN

Besedni znak za (menthol-saliciliziran) kostanjev izvleček,

za vribavanje, masažo ali obkladke. 1 pušica 1 krono.

Pri naprej vpošiljanju K 1.50 se pošlje 1 pušica franko.

Izdelovalnica in glavna zaloga v lekarni B. FRAGNER-ja

c. kr. dvernega dobavitelja, PRAGA III., št. 203.

Pozor na ime izdelka in izdelovalca!

ZALOGE V LEKARNAH. 2961

1404 Na prodaj je nekaj 2—1

prodajalniške oprave

(stojala s predali, kopirna preša, metri, za-boji, podstavki itd.) ter dve veliki napisni tabli, ena s sliko sv. Cirila in Metoda. Predmeti se imajo proti plačilu kupnine prevzeti takoj. Ponudbe sprejema do 16. t. m.

DR. ANTON ŠVIGELJ,

odvetnik v Ljubljani, Slovenski trg št. 3.

512

Sukneno in moderno blago za moške obleke

v največji izbiri priporoča po ugodni ceni

R. Miklauc

Ljubljana, Stritarjeva (Spitalska) ulica 5.

Obstoj trdke čez 40 let!

Velika binkoštna priložnostna prodaja! do sobote.

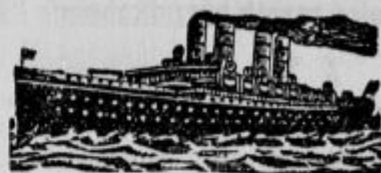
izgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke ter najmodernejše konfekcije za dame in deklice. Velika izbira slamnikov za gospode in dečke.

„Angleško skladišče oblek“

1364 **G. Bernatovič** 6—1

Ljubljana, Mestni trg 5.

20 do 30% ceneje kot doslej.

V Ameriko in Kanado

zložna, cena in varna

vožnja s **Cunard Line**

H 544 52

Bližnji odhod:

iz Trsta, domačega pristanišča: Ultonia, 17. maja, Carpathia, 7. junija 1910.

iz Liverpoola: Lusitania, največji in najlepši parnik, 28. maja, 18. junija 1910, Mauretania, 21. maja, 11. junija 1910.

Pojasnili in vožne karte pri Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomškove ul. 25, bl. cerkve Srca Jezusovega. Cena vožnji Trst-New-Jork III. razr. K 180— za odraslo osebo všteti davek in K 100— za otroka pod deset let všteti davek.

Zaščitna znamka „Sidro“

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za Sidro-Pain-Expeller

je splošno priznana kot izvrstno bolilazajoče in odvodno mazilo pri prehlajenju itd.; cena 80 v., K 1.40 in K 2— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v skatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“ potem se je gotovo prejel or. izdelek.

Dr. Blehterjeva lekarna pri „zlatega leva“ v Prazi

Elizabetna cesta št. 5 nova.

: Za slabokrone in prebolele :

je zdravniško priporočano črno dalmatinsko vino **„Kuč“**

najbolje sredstvo.

BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Vaš želodec

slabo prebavlja, ne počutite se dobro

kot da ne bi bil ravno tako važen, kakor drugi organi. In vendar ako želodec ne prebavlja, zaspi delavna zmožnost celega telesa.

Preizkušeno iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, tek zbujačo in prebavljeno pospešujočo in lahko odvajajočo domačo zdravilo, ki ublaži in odstrani znane posledice nezmerne, slabe diete, prehlajenja in zopnega zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvoritve kislin ter krče je dr. Rose balzam za želodec iz lekarn B. Fragnerja v Prazi.

SVARILO! Vsi deli embalaže imajo postavno deponovano varst. znamko

GLAVNA ZALOGA: LEKARNA

B. FRAGNER-ja, c. in kr. dver. dobavitelja, „Pri črnem orlu“, PRAGA, Mala strana 203, vogal Nerudove ulice.

Pe pošli se razpošilja vsak des. 24

Cela stekl. 2 K, pol stekl. 1 K. Proti naprej vpošilj. K 1.50 se pošlje mala steklenica, za K 2.80 velika steklenica, za K 4.70 2 veliki steklenici za K 8— 4 velike steklenice, za K 22— 14 vel. steklenic poštno prosto na vse postaje avstro-ogr. monarhije.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogr.

Svarilo!

Prosimo spoštovana gospodinja, ne zahtevajte pri nakupu kar na kratko zavitek ali zabojček „cikoriije“, temveč določeno znamko:

: **Franck:**

da imate jamstvo za vedno jednako in najboljšo kakovost. — Pazite pri tem na varstvene znamke in podpis, kajti naše zamotanje se v enakih barvah, papirju in z podobnim natisom ponareja. —

Henrik Franck'sinovi

TOVAR. ZNAMKA TOVAR. ZNAMKA TOVAR. ZNAMKA

A 1409, 2018 IL V.

Rogaška Slatina

najbogatejša na magneziji.

Glauberjeva solna voda: Tempel-, Styria-, Donali-voda.

Svetovno znana zdravilnica s pitno vodo pri: kroničnem želodčnem in črevesnem kataru, žolčnem kamnu, bolezni na ledvicah, diabetes, protinu, debelosti, zaprtju. Vsa zdraviljenja z mrzlo vodo, kopeli z elektriko in navadne kopeli, zdravljenje s paro in vročim zrakom, zdravilna telovadba, inhalatorji, solne kopeli, polna kopel, kopeli z ogljeno kislino za srčne bolezni in nevtrastenji. Specijal. za želodčne, sladkorne in protinske bolezni, spec. hrana in zdravljenje z mlekom.

Gorski vrelec, električna razsvetljava, lifti, kanalizacija.

Bogato opremljeni hoteli, stanovanja. — Železnična postaja.

7—1

V združnem delu in slogi je moč!

V združnem delu in slogi je moč!

1417

Naznanilo.

Nacelstvo „Prve kranjske tovarne sodavice in mineralnih vod“ reg. zadruga z o. p. v Ljubljani“ tem potom p. n. občinstvu kakor sploh vsem odjemalcem vladno naznanja, da se je podjetje preselilo v lastne prostore

Slomšekove ulice št. 27.

poprej gostilna „Kranjski biser“.

Nacelstvo zgoraj imenovane Zadruga se uljudno priporoča vsem članom kakor nečlanom, da tudi v zanaprej ostanejo zvesti odjemalci

sodavice raznih brezalkoholnih izdelkov, sadnih sokov, ogl. kisline itd, kakor dosedaj.

Zadruga hoče tudi nadalje nuditi svojim odjemalcem le-to, kar je najboljše in najpopolnejše v tej stroki ter po primerno nizki ceni.

Cenjeni tukajšnji naročniki se lahko kakor dosedaj poslužujejo pri naročilih telefona št. 174.

V ljubljanski okolici ustanovila je zadruga dve zalogi in sicer pri g. A. Mežanu na Igu in g. Ivan Kancu vulgo Gorjancu, Pod smreko pri Brezovici. V teh dveh zalogah dobivajo vsi cenj. odjemalci zadrugne izdelke po isti ceni kakor pri zadrugi sami.

Z združnim pozdravom se priporoča

Načelstvo.

V združnem delu in slogi je moč!

Na binkoštni ponedeljek v kolodvorski restavraciji (J. SCHREY)

velik koncert slavne „Slovenske filharmonije“.

Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 50 vin.

K obilni udeležbi vabi najvljudneje

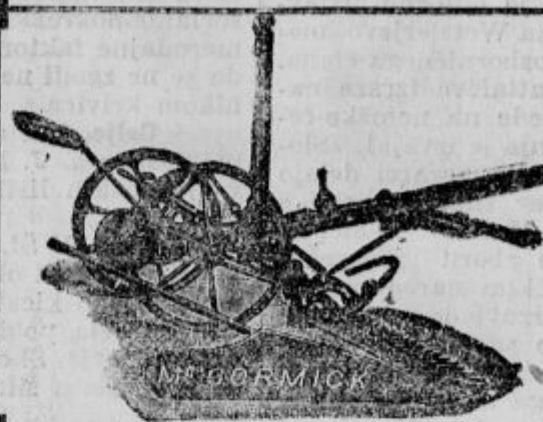
J. SCHREY, restavrater.

1427

V združnem delu in slogi je moč!

Za košnjo priporočamo najboljše ameriške kosilne stroje Mc. Cormick

ki so ne samo po izreku enega samega, nego na Kranjskem že od več sto posestnikov, ki te stroje že več let vporabljajo kot najboljše in za naše kraje najpriljavnejši spoznani. Vsakdo

naj se torej sam prepriča in kupi le kosilni stroj **MC. CORMICK**. Opozorjamo posebno na naše nove nože z gostimi zobmi, ki posebno globoko režejo, za nizko in redko travo. 2885

Edina zastopnika za Kranjsko: **Karol Kavšeka nasledn.**

Schneider & Verovšek, Ljubljana, Dunajska c. 16

Stanovanje KOMPANJONA

obstoječe iz 3 sob, kuhinje in drugih pritliklin v III. nadstropju se odda s 1. avgustom. Več se poizve Židovska ulica št. 1, I. nadstropje. 1370 3-1

iščem, oziroma zalagatelja z 7.000—10.000 K. Dobro obresti od 8—10%. Kje, pove iz prijaznosti upravništvo „Slovenca“ 1298 1

Naravna zdravilna grenka voda „Sternhof“

učinkuje vsled svoje velike množine zdravilne soli že pri majhni uporabi 1/8 do 1/4 litra kot odvajalno sredstvo, in je preizkušena kot najizbornejša učinkujoče

Glavna zaloga za Kranjsko:
A. Šarabon, Ljubljana.

zdravilno sredstvo pri slabi prebavi, kroničnem kalenju čreves, motenju jeter, bolečinah v haemoroidah, debelosti, nevralgiji in pri ženskih boleznih. 1392 13-1

Slikarja napisov, stavbna in pohištvena pleskarja.

Ustanovljena l. 1842

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka BRATA EBERL, Ljubljana

Prodajalna in komptoir: **MIKLOŠIČEVA CESTA ŠTEV. 6**

Delavnica: **IGRIŠKA ULICA ŠTEV. 8. ::: Električni obrat.**

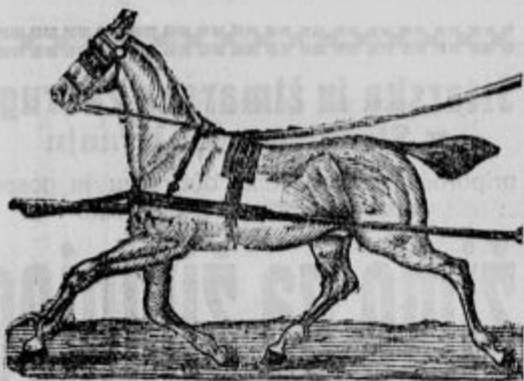
Telefon šte. 154.

Velika zbirka dr. Schönfeldovih barv v tubah za akademične slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolineja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vsa v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznana reelno in fino po najnižjih cenah.

1422

JOSIP STUPICA

Jermerar in sedlar
v Ljubljani, Slomškova ulica številka 6.
Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših
konjskih oprav kakor tudi krasno opremljene
kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno
opravo, katero imam vedno v zalogi, kakor tudi
vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebščine
kakor tudi že obrabljene vozove in konjske
oprave. 52-1

Prvo slovensko podjetje za naprave električnih central

Izvršuje električne naprave z vodno silo, na par, z bencin-
motorji s surovim oljem.

Vsakovrstne transmisije za mline, žage itd.

Poprave bencin-motorjev, avtomobilov, elektro-motorjev, dinamo-
in parnih strojev: poprave v tiskarnah in pivovarnah.

Naprava transporterjev za opekarne po najnovejšem sistemu,
kakor tudi aparati za rezanje strešne opeke in opeke za zid —
patent Marzola.

Izvršuje vsa strojna in mehanična dela točno, solidno in po
nizki ceni. Načrte in proračune na zahtevanje. 703 6-1

D. FAKIN strojno ključavničarstvo in podjetje za elekt. naprave

Ljubljana, Poljanska cesta št. 67. - Telefon št. 73.

Ugoden nakup!

Hiša na Bledu

zimski obrat, kjer je pred kratkim pogorelo podstrešje, se **jako ceno**
proda. Več se poizve v pivovarni Mayr, Kranj 112. 1380 3-1

Pozor kolesarji!

Mesto K 110-
samo po K 80-
za reklamo nova prvovrstna „štajerska gra-
ška kolesa“. Modeli 1910 z triletnim jam-
stvom, sveže, močne pneumatike po K 5-
6-
7-
8-
9-
10-
11-
12-
13-
14-
15-
16-
17-
18-
19-
20-
21-
22-
23-
24-
25-
26-
27-
28-
29-
30-
31-
32-
33-
34-
35-
36-
37-
38-
39-
40-
41-
42-
43-
44-
45-
46-
47-
48-
49-
50-
51-
52-
53-
54-
55-
56-
57-
58-
59-
60-
61-
62-
63-
64-
65-
66-
67-
68-
69-
70-
71-
72-
73-
74-
75-
76-
77-
78-
79-
80-
81-
82-
83-
84-
85-
86-
87-
88-
89-
90-
91-
92-
93-
94-
95-
96-
97-
98-
99-
100-
101-
102-
103-
104-
105-
106-
107-
108-
109-
110-
111-
112-
113-
114-
115-
116-
117-
118-
119-
120-
121-
122-
123-
124-
125-
126-
127-
128-
129-
130-
131-
132-
133-
134-
135-
136-
137-
138-
139-
140-
141-
142-
143-
144-
145-
146-
147-
148-
149-
150-
151-
152-
153-
154-
155-
156-
157-
158-
159-
160-
161-
162-
163-
164-
165-
166-
167-
168-
169-
170-
171-
172-
173-
174-
175-
176-
177-
178-
179-
180-
181-
182-
183-
184-
185-
186-
187-
188-
189-
190-
191-
192-
193-
194-
195-
196-
197-
198-
199-
200-
201-
202-
203-
204-
205-
206-
207-
208-
209-
210-
211-
212-
213-
214-
215-
216-
217-
218-
219-
220-
221-
222-
223-
224-
225-
226-
227-
228-
229-
230-
231-
232-
233-
234-
235-
236-
237-
238-
239-
240-
241-
242-
243-
244-
245-
246-
247-
248-
249-
250-
251-
252-
253-
254-
255-
256-
257-
258-
259-
260-
261-
262-
263-
264-
265-
266-
267-
268-
269-
270-
271-
272-
273-
274-
275-
276-
277-
278-
279-
280-
281-
282-
283-
284-
285-
286-
287-
288-
289-
290-
291-
292-
293-
294-
295-
296-
297-
298-
299-
300-
301-
302-
303-
304-
305-
306-
307-
308-
309-
310-
311-
312-
313-
314-
315-
316-
317-
318-
319-
320-
321-
322-
323-
324-
325-
326-
327-
328-
329-
330-
331-
332-
333-
334-
335-
336-
337-
338-
339-
340-
341-
342-
343-
344-
345-
346-
347-
348-
349-
350-
351-
352-
353-
354-
355-
356-
357-
358-
359-
360-
361-
362-
363-
364-
365-
366-
367-
368-
369-
370-
371-
372-
373-
374-
375-
376-
377-
378-
379-
380-
381-
382-
383-
384-
385-
386-
387-
388-
389-
390-
391-
392-
393-
394-
395-
396-
397-
398-
399-
400-
401-
402-
403-
404-
405-
406-
407-
408-
409-
410-
411-
412-
413-
414-
415-
416-
417-
418-
419-
420-
421-
422-
423-
424-
425-
426-
427-
428-
429-
430-
431-
432-
433-
434-
435-
436-
437-
438-
439-
440-
441-
442-
443-
444-
445-
446-
447-
448-
449-
450-
451-
452-
453-
454-
455-
456-
457-
458-
459-
460-
461-
462-
463-
464-
465-
466-
467-
468-
469-
470-
471-
472-
473-
474-
475-
476-
477-
478-
479-
480-
481-
482-
483-
484-
485-
486-
487-
488-
489-
490-
491-
492-
493-
494-
495-
496-
497-
498-
499-
500-
501-
502-
503-
504-
505-
506-
507-
508-
509-
510-
511-
512-
513-
514-
515-
516-
517-
518-
519-
520-
521-
522-
523-
524-
525-
526-
527-
528-
529-
530-
531-
532-
533-
534-
535-
536-
537-
538-
539-
540-
541-
542-
543-
544-
545-
546-
547-
548-
549-
550-
551-
552-
553-
554-
555-
556-
557-
558-
559-
560-
561-
562-
563-
564-
565-
566-
567-
568-
569-
570-
571-
572-
573-
574-
575-
576-
577-
578-
579-
580-
581-
582-
583-
584-
585-
586-
587-
588-
589-
590-
591-
592-
593-
594-
595-
596-
597-
598-
599-
600-
601-
602-
603-
604-
605-
606-
607-
608-
609-
610-
611-
612-
613-
614-
615-
616-
617-
618-
619-
620-
621-
622-
623-
624-
625-
626-
627-
628-
629-
630-
631-
632-
633-
634-
635-
636-
637-
638-
639-
640-
641-
642-
643-
644-
645-
646-
647-
648-
649-
650-
651-
652-
653-
654-
655-
656-
657-
658-
659-
660-
661-
662-
663-
664-
665-
666-
667-
668-
669-
670-
671-
672-
673-
674-
675-
676-
677-
678-
679-
680-
681-
682-
683-
684-
685-
686-
687-
688-
689-
690-
691-
692-
693-
694-
695-
696-
697-
698-
699-
700-
701-
702-
703-
704-
705-
706-
707-
708-
709-
710-
711-
712-
713-
714-
715-
716-
717-
718-
719-
720-
721-
722-
723-
724-
725-
726-
727-
728-
729-
730-
731-
732-
733-
734-
735-
736-
737-
738-
739-
740-
741-
742-
743-
744-
745-
746-
747-
748-
749-
750-
751-
752-
753-
754-
755-
756-
757-
758-
759-
760-
761-
762-
763-
764-
765-
766-
767-
768-
769-
770-
771-
772-
773-
774-
775-
776-
777-
778-
779-
780-
781-
782-
783-
784-
785-
786-
787-
788-
789-
790-
791-
792-
793-
794-
795-
796-
797-
798-
799-
800-
801-
802-
803-
804-
805-
806-
807-
808-
809-
810-
811-
812-
813-
814-
815-
816-
817-
818-
819-
820-
821-
822-
823-
824-
825-
826-
827-
828-
829-
830-
831-
832-
833-
834-
835-
836-
837-
838-
839-
840-
841-
842-
843-
844-
845-
846-
847-
848-
849-
850-
851-
852-
853-
854-
855-
856-
857-
858-
859-
860-
861-
862-
863-
864-
865-
866-
867-
868-
869-
870-
871-
872-
873-
874-
875-
876-
877-
878-
879-
880-
881-
882-
883-
884-
885-
886-
887-
888-
889-
890-
891-
892-
893-
894-
895-
896-
897-
898-
899-
900-
901-
902-
903-
904-
905-
906-
907-
908-
909-
910-
911-
912-
913-
914-
915-
916-
917-
918-
919-
920-
921-
922-
923-
924-
925-
926-
927-
928-
929-
930-
931-
932-
933-
934-
935-
936-
937-
938-
939-
940-
941-
942-
943-
944-
945-
946-
947-
948-
949-
950-
951-
952-
953-
954-
955-
956-
957-
958-
959-
960-
961-
962-
963-
964-
965-
966-
967-
968-
969-
970-
971-
972-
973-
974-
975-
976-
977-
978-
979-
980-
981-
982-
983-
984-
985-
986-
987-
988-
989-
990-
991-
992-
993-
994-
995-
996-
997-
998-
999-
1000-
1001-
1002-
1003-
1004-
1005-
1006-
1007-
1008-
1009-
1010-
1011-
1012-
1013-
1014-
1015-
1016-
1017-
1018-
1019-
1020-
1021-
1022-
1023-
1024-
1025-
1026-
1027-
1028-
1029-
1030-
1031-
1032-
1033-
1034-
1035-
1036-
1037-
1038-
1039-
1040-
1041-
1042-
1043-
1044-
1045-
1046-
1047-
1048-
1049-
1050-
1051-
1052-
1053-
1054-
1055-
1056-
1057-
1058-
1059-
1060-
1061-
1062-
1063-
1064-
1065-
1066-
1067-
1068-
1069-
1070-
1071-
1072-
1073-
1074-
1075-
1076-
1077-
1078-
1079-
1080-
1081-
1082-
1083-
1084-
1085-
1086-
1087-
1088-
1089-
1090-
1091-
1092-
1093-
1094-
1095-
1096-
1097-
1098-
1099-
1100-
1101-
1102-
1103-
1104-
1105-
1106-
1107-
1108-
1109-
1110-
1111-
1112-
1113-
1114-
1115-
1116-
1117-
1118-
1119-
1120-
1121-
1122-
1123-
1124-
1125-
1126-
1127-
1128-
1129-
1130-
1131-
1132-
1133-
1134-
1135-
1136-
1137-
1138-
1139-
1140-
1141-
1142-
1143-
1144-
1145-
1146-
1147-
1148-
1149-
1150-
1151-
1152-
1153-
1154-
1155-
1156-
1157-
1158-
1159-
1160-
1161-
1162-
1163-
1164-
1165-
1166-
1167-
1168-
1169-
1170-
1171-
1172-
1173-
1174-
1175-
1176-
1177-
1178-
1179-
1180-
1181-
1182-
1183-
1184-
1185-
1186-
1187-
1188-
1189-
1190-
1191-
1192-
1193-
1194-
1195-
1196-
1197-
1198-
1199-
1200-
1201-
1202-
1203-
1204-
1205-
1206-
1207-
1208-
1209-
1210-
1211-
1212-
1213-
1214-
1215-
1216-
1217-
1218-
1219-
1220-
1221-
1222-
1223-
1224-
1225-
1226-
1227-
1228-
1229-
1230-
1231-
1232-
1233-
1234-
1235-
1236-
1237-
1238-
1239-
1240-
1241-
1242-
1243-
1244-
1245-
1246-
1247-
1248-
1249-
1250-
1251-
1252-
1253-
1254-
1255-
1256-
1257-
1258-
1259-
1260-
1261-
1262-
1263-
1264-
1265-
1266-
1267-
1268-
1269-
1270-
1271-
1272-
1273-
1274-
1275-
1276-
1277-
1278-
1279-
1280-
1281-
1282-
1283-
1284-
1285-
1286-
1287-
1288-
1289-
1290-
1291-
1292-
1293-
1294-
1295-
1296-
1297-
1298-
1299-
1300-
1301-
1302-
1303-
1304-
1305-
1306-
1307-
1308-
1309-
1310-
1311-
1312-
1313-
1314-
1315-
1316-
1317-
1318-
1319-
1320-
1321-
1322-
1323-
1324-
1325-
1326-
1327-
1328-
1329-
1330-
1331-
1332-
1333-
1334-
1335-
1336-
1337-
1338-
1339-
1340-
1341-
1342-
1343-
1344-
1345-
1346-
1347-
1348-
1349-
1350-
1351-
1352-
1353-
1354-
1355-
1356-
1357-
1358-
1359-
1360-
1361-
1362-
1363-
1364-
1365-
1366-
1367-
1368-
1369-
1370-
1371-
1372-
1373-
1374-
1375-
1376-
1377-
1378-
1379-
1380-
1381-
1382-
1383-
1384-
1385-
1386-
1387-
1388-
1389-
1390-
1391-
1392-
1393-
1394-
1395-
1396-
1397-
1398-
1399-
1400-
1401-
1402-
1403-
1404-
1405-
1406-
1407-
1408-
1409-
1410-
1411-
1412-
1413-
1414-
1415-
1416-
1417-
1418-
1419-
1420-
1421-
1422-
1423-
1424-
1425-
1426-
1427-
1428-
1429-
1430-
1431-
1432-
1433-
1434-
1435-
1436-
1437-
1438-
1439-
1440-
1441-
1442-
1443-
1444-
1445-
1446-
1447-
1448-
1449-
1450-
1451-
1452-
1453-
1454-
1455-
1456-
1457-
1458-
1459-
1460-
1461-
1462-
1463-
1464-
1465-
1466-
1467-
1468-
1469-
1470-
1471-
1472-
1473-
1474-
1475-
1476-
1477-
1478-
1479-
1480-
1481-
1482-
1483-
1484-
1485-
1486-
1487-
1488-
1489-
1490-
1491-
1492-
1493-
1494-
1495-
1496-
1497-
1498-
1499-
1500-
1501-
1502-
1503-
1504-
1505-
1506-
1507-
1508-
1509-
1510-
1511-
1512-
1513-
1514-
1515-
1516-
1517-
1518-
1519-
1520-
1521-
1522-
1523-
1524-
1525-
1526-
1527-
1528-
1529-
1530-
1531-
1532-
1533-
15

KRASNO VELEPOSESTVO

z gostilno in prodajalno pri farni cerkvi ob okrajni cesti, 1/2 ure od kolodvora Velenje na Stajerskem, se prodaja zaradi bolehnosti posestnika s konji, živino, svinji, vozovi, vinom in razno premičnino. Meri 70 orolov vzorno obdelanega posestva njiv, sadonosnikov z 100 najzlahnejših sortimentov sadja, vinograde, gozda in 5000 hmeljskega nasada z 2 enonadstropnimi hišami, 9 zidanih gospodarskih poslopij, v zemljo vzdano ledenico, 40 m dolgim kozolcem, sušilnico za sadje in eno za hmelj, vkup 14 poslopij, vse v prav dobrem stanju. Vsled mnogostevilnih velikih poslopij je pripravno za kako večje obrtno podjetje. Dopise sprejme iz prijaznosti upravnistvo „Slovenca“ pod I. K. 1031

Ceniki s koledarjem zastoj in poštnine prosti.

POZOR!

Kdor želi imeti dobro uro, naj zahteva z znamko

„UNION“

ker te ure so najbolj trpežne in natančne, dobe se pri

Fr. Čuden

uraru in trgovcu v Ljubljani delničar in zastopnik švicarskih tovarn „Union“ v Bielu in Genovi.

700 **Šifani, pršani, briljanti.** (1) Svetovnoznano najfiniješe blago po najnižjih cenah.

UČENCA

za mizarstvo obrt sprejme takoj Lovro Sušteršič mizarški mojster Vižmarje 51 p. Št. Vid pri Ljubljani. 1390 1

Urarska obrt

staro renomirana, v Zagrebu, izborna, zelo dobro obiskano mesto, se ceno prodaja radi preselitve. Vprašanja pod šifro Dobra eksistenca odpošilja uprava lista. 1391 1

Trgovina z mešanim blagom

dobro vpeljana se išče v najem v prometnem kraju na deželi ali v trgu. Naslov pove upravnistvo. 1397 1

Lepo posestvo

pod Rožnikom pri Ljubljani s senčnatimi prostori se prodaja s poslopji, šupo, cvetličnjaki (primerno posebno za gostilničarje ali zasebnike) kvadratni sežen po 5 K. Vprašaj se pri Herzmanskem, Ljubljana, Gradišče. 1401 3-1

V najem se da

1403 1

dobro idoča gostilna

z velikim senčnatim vrtom in prodajalno s specerijskim blagom. Naslov pove uprava.

Na dražbi dne 17. maja se bode prodal iz proste roke na Primorskem pri želez. mostu

TRAVNIK

ležeč 1 1/4 ure od kolodvora pri glavni cesti. Isti je pripraven za stavbišče ali za kakega obrtnika ali trgovca. Zraven je napeljan tudi vodovod. 1374 1

Vino na prodaj

v kletah slovenskih kmetov na morski obali Izola, Piran, leži na solnčnem bregu. Za pristnost jamci „Kmečka gospodarska zadruga“ v Medoših, pošta Piran, Istra. Vina so: refoško črni, cena 26 do 28 K 100 l, vina, belo, rumeno, cena 30 do 32 K 100 l, postavljeno na postajo Portorose. Kdor kupi, 5 hekt. belega vina cena 28 K ali 5 hekt. črnega vina, cena 24 K, naj pošlje svoje sode na postajo. 1 3348

Prodajalka

1350 vajena tudi loterije želi službe kot loteristinja ali blagajničarka. Naslov pove uprava tega lista pod št. 1350.

Slasčičarna P. KIRBISCH

Ljubljana, Kongresni trg št. 8
priporoča izvrstni, vsak dan sveži
sladoled in
ledeno kavo.

Št. 8378

Razpis službe.

1394 3-1

Na Slovenski trgovski šoli v Ljubljani je popolniti z začetkom šolskega leta 1910/11 mesto

rednega učitelja trgovskih predmetov.

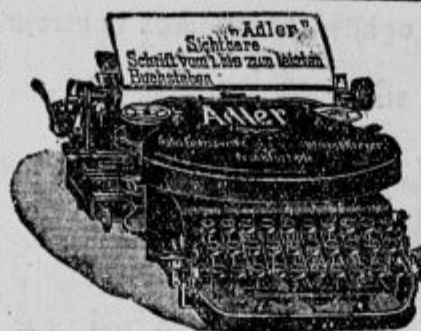
Zahteva se izpit za učitelje na nižjih trgovskih šolah. Primerno opremljene prošnje je vložiti

do 20. junija t. l.

pri podpisnem deželnem odboru.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, 4. maja 1910.

Ivan Jax in sin
Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije:
Dürkopp, Styria (Puch), Waffnerad.

Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena leta 1867. Vezanje poučujemo brezplačno.

**: Adlerjevi :
pisalni stroji.**

Ceniki zastoj in franko.

Št. 8379

Razpis službe.

1395 3-1

Na Slovenski trgovski šoli v Ljubljani je namestiti z začetkom šolskega leta 1910/11 mesto

rednega učitelja slovenščine in nemščine.

Prosilci morajo imeti vsaj izpit za meščanske šole. Pri sicer enakih pogojih daje prednost obsežnejša usposobljenost. Primerno opremljene ponudbe je vložiti

do 20. junija t. l.

pri podpisnem deželnem odboru.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, 4. maja 1910.

Pozor!

Priporočam preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo ogromno zalogo umetno izdelanih

Pozor!

nagrobnih spomenikov

iz črnega, zelenega granita, labradorja in belega kararskega, kraskega in več drugih marmorjev; prevzamem in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna cerkvena in stavbna dela. Preskrbujem slike za nagrobne spomenike po jako nizki ceni. Imam v zalogi nagrobne okule.

Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam nagrobne spomenike po jako nizkih cenah.

Z velespoštovanjem

710 (20-1)

IGNACIJ ČAMERNIK, kamnosek
v Ljubljani, Komenskega ulica šte. 26.

Štarska in žimarska zadruga v Stražišču pri Kranju

priporoča sl. zavodom, občinstvu in gospod. dom tapetnikom vsakovrstno

žimo za žimnice

Ceniki in vzorci so na razpolago

Zastopstvo za Ljubljano ima g. I. Cerne, tapetnik na Dunajski cesti. (Prodajalna mi- 947 zarske zadruge v Št. Vidu. 10-1

Sprejmo se trije ali štirje gospodje na stanovanje s hrano

v Kladezni ulici 8 (Krakovo). 1399

Gozd

se prodaja na Spodnje Štajerskem. Sestoji večinoma iz bukev za posekanje. Blizu železnice. Lahko spravljajo. — Vprašanje pod »A. B. 2123« na Haasenstein & Vogler 1400 Dunaj I. 3-1

Iz proste roke se prodaja: hiša (vila) v Kamniku

Zaprice št. 2, z lepim sadnim vrtom, vrtom za zelenjavo, v najlepšem kraju, krasna lega, proti vetru zavarovano, v bližini lepih smrekovih gozdov, 2 minuti od kolodvora, v neposredni bližini farne cerkve, zelo pripraven, miren kraj za g. penzionista. Več se izve pri lastniku Franjo Vidic. 1402 6 1

Lepa birmanska darila!

Največja in najbogatejša izbira po jako znižanih cenah. — Se v ljudno priporočam gg. botercam in boterčkom za obilni obisk.

Z velespoštovanjem

Fr. Čuden
uraru in trgovcu v Ljubljani.

Vabilo

na

1405 1

XIV. redni občni zbor

„Posojilnice v Košani registrirane zadruge z neomejeno zavezo“

ki se bode vršil

dne 29. maja 1910 ob 3. uri popoldne : v posojilnični dvorani v Šmihelu :

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrjenje rač. zaključka za leto 1909.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

Načelstvo.

M. Drenik

1398

Predtiskanje, vezanje na roko in stroj, tanburiranje, plisiranje itd. - Največja zaloga telovadske obleke.

Ženska ročna dela in : pripadajoči material :

Ljubljana
Kongresni trg.

(1)

Pohištvo vsake vrste

od najenostavnejših do najumetnejših.

**Skladišče tapet, oboknic
in okenskih karnis, zaves
in preprog**

Ustanovljeno leta 1857

: Zavod za pohištvo in dekoracije :

FRAN DOBERLET

Ljubljana, Frančiškanska ulica šte. 10

**Velika izbira pohištve-
nega blaga itd.**

Enostavne in razkošne ženi-
tne opreme v najsolidnejši izvršbi.
Uredba celih hotelov in
kopališč.

Telefon št. 97

921

Najcenejše

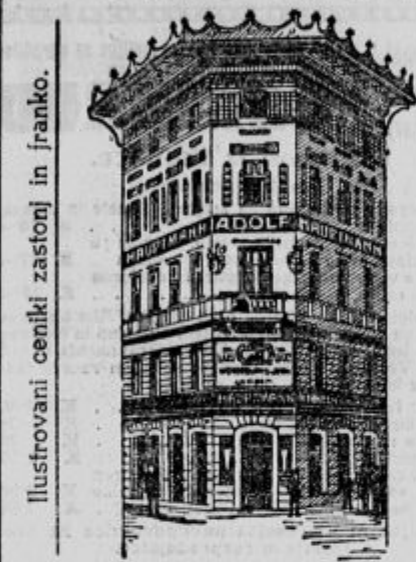
dežnike in solnčnike

Jomačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kako-
vosti slavnemu občinstvu in preč. duhovščini

Josip Vidmar v Ljubljani

Pred Skotijo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernova ulica št. 4.
3634 Popravila točno in ceno. 52 1

Ilustrovani ceniki zastoni in franko.

Ilustrovani ceniki zastoni in franko.

Marijin trg šte. 1.

**Največja zaloga najfinejših
barv**

za umetnike, od dr. Schönfelda & Co.

Fine oljate barve za študije, akvarelne trde in
tekoče, tempera barve v tubah, pastelne barve.
Raznobarvna kreda. Zlate in raznobarvne bronze.
Pristno in kovinsko zlato, srebro in alum. slem
v listih. Štampilske barve. Oglje za risanje.
Raznobarvne tinte in tuši. Silikarsko platno in
papir. Paleta, škaliče za študije. Copiči za
umetnike, slikarje in pleskarje.

Najnovejši

slikarski vzorci in papir za vzorce po najnižji
ceni, najnovejše in moderne suhe, kemične
prstene in rudninske barve.

Priznana najboljša in najizdatnejša

oljate barve

za pleskarje, stavbno in pohištvene mizarje
in hišne posestnike itd., priporoča

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna oljnatih barv,
firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Prodaja najboljšega mizarkega

lima

po najnižji ceni,

karbolineja

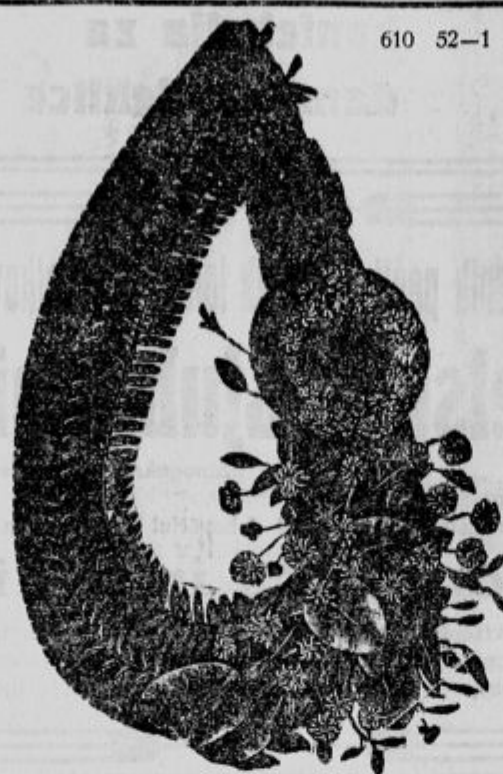
samo boljše vrste,

gipsa

alabastra in stukaturnega za podo-
barje in zidarje.

365 52-1

Ustanovljeno 1892. Zahtevajte cenike.

610 52-1

Slovinci, pozor!
pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg št. 11

priporoča največjo zalogo krasnih

nagrobni vencev in trakov z napisi.

Zunanja naročila se iz-
vršujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence!

Najstarejša domača slovenska tovarna peči.

Ustanovljena leta 1888.

Založnik
zveze
ces. kralj.

avstrijskih
državnih
uradnikov

ALOJZIJ VECAJ, LJUBLJANA

Trnovo, Opekarska cesta - Veliki stradon št. 9

priporoča vsem stavbnim podjetnikom in slav. občinstvu svojo veliko zalogo naj-
trpežnejših in sicer od najmodernejših prešanih in poljubno barvanih do najpri-
prostejših prstenih peči različnih vzorcev, kakor: renaissance, barok, gotske,
secesion itd., kakor tudi štedilnike in krušne peči lastnega in domačega izdelka
po najnižjih cenah ter je v svoji stroki popolnoma izvežban.

26-1

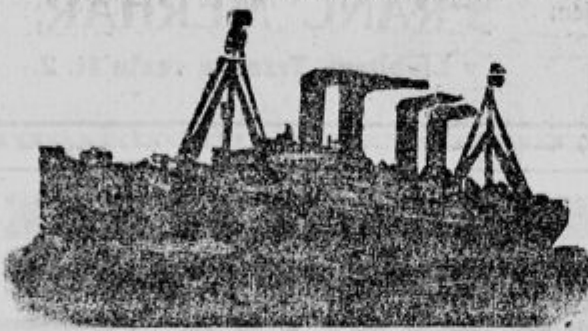
Za samostane in župnišča znaten popust.

1222

**Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severonemškega Lloyd“**

BREMENA

NEW-YORK ::

s cesarskimi brzoparniki
:: Kronprinzessin Cäcilia ::
Kaiser Wilhelm II, Kron-
prinz Wilhelm, Kaiser Wil-
:: helm der Große. ::

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen in zanesljiv poduk in veljavne vožne listke za parnike gori nave-
denega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških že-
leznic dobite v Ljubljani edino-le pri 2886-58

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča
pojasnita točno in brezplačno. Postrežba poštena, rečna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona
Utah, Wyoming, Nevada, Oregon, in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno
izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor:
Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Motorje najboljšega
sistema,
mline in stiskalnice
za grozdje in sadje.

Železne blagajne, stavbene potrebščine

in vso železnino

dobavlja po najnižjih
cenah slovenska vele-
trgovina z železnino

Fr. Stupica
v Ljubljani, Marije
Terezije cesta šte. 1.

Klobuke, cilindre in čepice

v najnovejših faconah in velikih izberah
priporoča 147 52-1

Ivan Soklič.

Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.
Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

2070 52-12

Največji izbor

Preobleke Popravila

L. Mikusch

tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg 15.

Stambilije

vseh vrst za urade,
družstva trgovce itd.

Anton Cerne

graver in izdelovatelj
kavčuk-štambljev

LJUBLJANA,

Sv. Petra cesta št. 6.

Ceniki franko.

192 52

Tovarna za čevlje

F.L.P.

F. L. POPPER, Chrudim, Češko.

Izdelek nedosežen glede trpežnosti, elegancie in priljubljenosti torej najboljši
izdelek monarhije, kar priznavajo vsi merodajni strokovnjaki. Naj torej nikogar
ne premotijo hvalisanja z drugih strani, vsak naj kupi le čevlje z znamko F. L. P.

Edina tovarna za Kranjsko:

Julija Štor, Ljubljana, Prešernova ul. 5.

Znamka F. L. P.

Znamka F. L. P.

830 52-1

Luna park, kinematografi, lovski diorami itd.

**Vse v finih škatuljah za darila pripravno.
Izborna zaloga zlatnine in srebrnine.
Cenik zastoj in poštnine prosto.**

845 52-1

Mnogokrat odlikovana

preproste in najfinejše, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih najbolj strokovnjaški, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Župniščem samostanom in šolam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago

v Ljubljani, Tržaška cesta št. 2.

Sobe od K 1— nadalje. Pojasnila in prospekste daje kopališka uprava v Stubičkih Toplicah, Hrvatsko. Pošta Zabok, brzojavna postaja Stubica. Interurbanska telefonska postaja.

Anton Dernič, izdelovatelj orgel, Radovljica (Gorenjsko).

negativity is often

Hermanměstec št. 1, Česko.

jih očesih in trdi koži,
pri ozeblinah ali če
koga žge na podpla-

tihi in pri utrujenosti
1 zavoj 30 vin., 6 zav.
K 1'50, 3 zavoji proti

v drogeriji v Gradcu 1./4.

1259 (1)

Dobi se povsod.

priporoča

Vzorci na zahtevanje

poštne prosti.

Solidno blago.

Nizke cene.

Prvi slovenski pogrebni zavod v Ljubljani, Prešernova ul. 44.

Prileja pogrebe od najpreprostejših do najlepših vrst v odprtih kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrliča, kakor: kovnate in lepo okrasene lesene krste, čevlje, vence, umetne cvetlice.

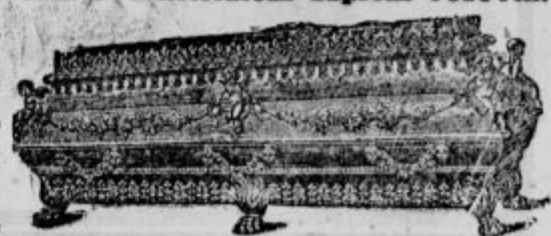
Telefon št. 297.

Najnižje cene.

Za slučaj potrebe se v ljudno priporočajo

51 52 1

Turk in brata Rojina.

Velikansko izber pomladnih in letnih oblačil

priporoča tvrdka

A. Kunc, Ljubljana, Dvorni trg št. 3.

Najnižje stalne cene!

Cerkvena slikana okna

v pravem slogu, umetno in navadno izvršena izdeluje specialist **Maks Tušek** stavbni in umetni v tej stroki **Maks Tušek** steklar, Sv. Petra nasip št. 7 v Ljubljani. Skice ter proračune na željo.

MARIJA SATTNER

Ljubljana, Dunajska cesta 10, II. stop., II. nadstr. (Medljatova hiša).

91 se priporoča prečastiti duhovščini za 26 1

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgijskih barvah pluvijale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, preprosto in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vezenju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. — Vporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. — Prenovljenje starih paramentov tudi radovoljno prevzame.

Vino in jabolčnik

I. kakovosti prodaja iz velikih čistih sodov — pri naročilu večje množine — po najnižjih cenah **Hubert Galle, graščina Lemberg p. Dobrna pri Celju.**

Poskusite pa se boste prepričali, da je najboljši in najuspešnejši sredstvo proti vsakovrstni golazni in mrčesu

Buhačev prah

Ivana Plenkovića iz Jelse, Dalmacija,

ki je bil nagrajen s prvimi odlikami na velikih svetovnih razstavah, kot: Grand prix Pariz 1900, častna diploma z zlato medaljo v Kijevu 1894, diploma zlate svetinje na Dunaju 1894, diploma zlate svetinje v Trstu 1898, diploma velike svetinje v Pragi 1896, diploma z veliko svetinjo v Zagrebu 1891. itd.

1325

Telefon 237. **Bežonsko podjetje.** Telefon 237.

Tovarnica umetnega kamna in marmorja

ZAJEC & HORN

Izdelovanje kamnoseških del iz „umetnega kamna“ kakor: stopnice, postamente, balustrade, ornamente in kipe, vrtno ograje po načrtu, podboje za hišna vrata, nagrobne spomenike, vodovodne mušlje, cementne cevi itd. **Prevzemanje kanalizacij in fundamentov za stroje v izvršitev.** Umetni marmor (Carralith patent) za obhajilne mize, oltarje, prevlako stebrov in sten v cerkvah, privatnih in javnih hišah. **Xylolith kamnoles** je izmed najboljših tlakov za cerkve, javne in zasebne stavbe. Zelo prilagojen za pisarne, hodnike, sobe; tiha hoja, topel, brez spranj (zato iz zdravstvenih razlogov priporočljiv) lahko snaženje, neogorljiv, v poljubnih barvah od najpreprostejših do najfinejših izvršitev. Projektiranje in izvršitev železobetonskih stavb; stropov, mostov, rezervarjev (sodov za vino) in celih tovarn po inženirju-strokovnjaku, kateri daje na željo tudi strokovna mnenja. 771

Ljubljana, Dunajska cesta 73.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Denarni promet do 31. dec. 1900 čez 83 milijonov kron

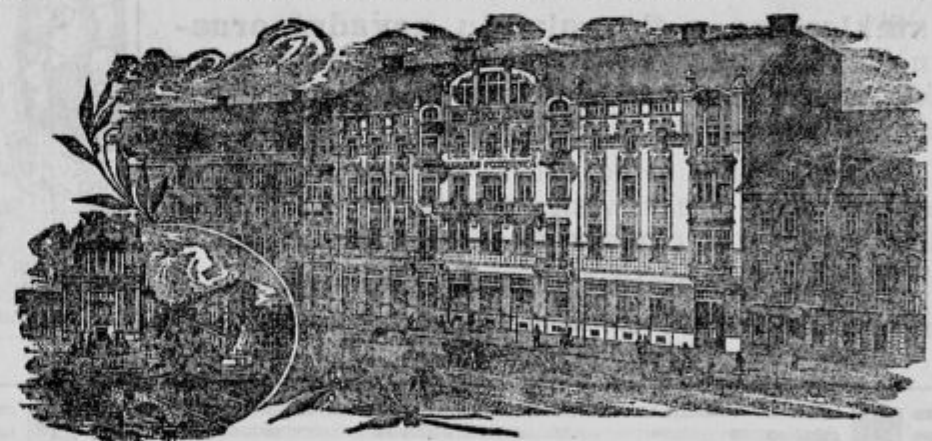
Lastna glavica K 503.575-98

Stanje vlog dne 31. marca 1910 čez 21 milijonov kron

Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta št. 6, pritličje, v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkevijo

sprejema **hranilne vloge** vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakršnega odbitka, tako da prejme vložnik od vsake vloženih 100 kron čistih 4.50 kron na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne-hranilnične položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge od svojih zadrugnikov na tekoči račun ter daje istim posojila proti vključbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvi) in zastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulantneje eskomptujejo

Dr. Ivan Sušteršič, predsednik. **Josip Siška**, stolni kanonik, podpredsednik. — Odborniki: **Anton Belec**, posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano. **Fran Povše**, vodja, graščak, drž. in dež. poslanec. **Anton Kobi**, posestnik in trgovec, Breg pri Borovnici. **Karol Kauschegg**, veleposestnik v Ljubljani. **Matija Kolar**, stolni dekan v Ljubljani. **Ivan Kregar**, svetnik trgovske in obrtne zbornice in hišni posestnik v Ljubljani. **Fran Leskovic**, hišni posestnik in blagajnik »Ljudske posojilnice«. **Ivan Poljak ml.**, tovarnar. **Karol Poljak**, tovarnar in posestnik v Ljubljani. **Gregor Šilbar**, župnik na Rudniku.

IZPELJAVA vseh poslovnih transakcij. — Izdajanje čekov, nakaznic in **KREDITNIH PISEM** za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIV. MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
MERCUR OSREDNJA MENJALNICA:
DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Krakov, Litomerice, Moravski Zumberg, Medling, Novi Jičín, Plzeň, Praga, Graben, in Praga, Mala strana, Liberec, Dunajsko Novomesto, Cvilava.

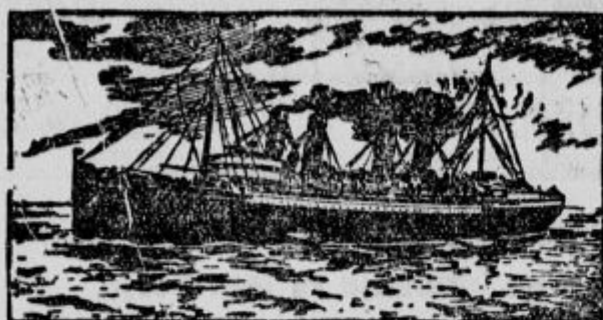
NAKUP IN PRODAJA vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk i. t. d., i. t. d. Zavarovanje proti izgubi pri določanih srečk in vredn. papirjev. Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

1842 Ustanovljeno leta 1842
Slikarja napisov
 Stavb. in pohištvena pleskarja.
 Velika zbirka dr. Schönfeldovih
 barv v tubah za akadem. slikarje.
ELEKTRIČNI OBRAT.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka
BRATA EBERL, LJUBLJANA
 Prodajalna in komptoir: MIKLOŠIČEVA CESTA ŠTEV. 6
 Telefon 154. Delavnica: IGRISKE ULICE ŠTEV. 8. Telefon 154.

1842 Ustanovljeno leta 1842
Zaloga čopičev za pleskarje ali-
karje in zidarje, štedilnega mazila
 za hrastove pode, karbolineja itd.
 Priporočava se tudi sl. občinstvu
 za vsa v najino stroko spad. delo
 v mestu in na deželi kot priznana
 reelno in fino po najnižjih cenah.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

oblastveno koncesijoni-
 rana potovalna pisarna

za

:: Ameriko ::

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41

3143 52-1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

= Fotografski umetni zavod =

Avg. Berthold

Ljubljana, Sodnijske ulice šte. 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih
 naročil kakor: povečevanje, reproduciranje, foto-
 grafiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd.

— Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini. —

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

:: Ljubljana, Turjaški trg šte. 7. ::

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke
 sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti,
 - žimnati modroci, otroški vozički itd. -
 Najnižje cene. 3091 52-1 Najsolidnejše blago.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Donajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečistiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor
 p. n. občinstvu za prevzetje in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni orna-
 mentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor
 vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmo-
 dernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porce-
 lanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov
 podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 3140 52-1

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n.
 odjemalcem v ogled.

Sodi.

Več vrst sodov ima naprodaj A. REPIČ,
 sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 1810 52-1

Gospodarsko društvo

Bermu, pošta Pazin, (Istra),

posreduje brezplačno pri prodaji

vina svojih udov. Cena je nizka. Vino

je bele, rdeče in črne boje; ka-

kovost izborna. (2983 1)

Lekarnarja

Edino pristen balzam
 iz lekar. pri angelju
 A. Thierry v Pregradi
 pri Rogaški Slatini

A. THIERRY-ja BALZAM

(Postavno zavarovano)

Edino pristen je z varstveno znamko REDOVNICA.

Učinkujoč pri želodčnih težkočah, napenjanju, zasliženju, motenju prebave, kašlju, pljučnih
 boleznih, pranih boleznih, hripavosti itd.
 Čisti zunanje rane, olajšuje bolečine. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic ali 1 velika posebna
 steklenica K 5-.

Lekarnarja A. THIERRY-ja edino pristo
CENTIFOLIJSKO MAZILO

zanesljivo učinkujoč pri prisch, ranah, ranitvah, vnetju še tako starem vseh vrst.
 2 lončka K 3-60. Naročila naj se nasklavljajo na lekarno pri angelju

A. THIERRY v PREGRADI pri Rogaški Slatini.

Dobl se skoro v vseh lekarnah.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz
 Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez
 Antwerpen v Boston.

je proga
rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Finland“, „Kronland“,
 „Vaderland“, „Zeeland“, „Lapland“, „Menom-
 na“, „Maniton“, „Gothland“, „Marquette“ in
 „Semland“, kateri vsak teden v sobotah oskr-
 bujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-
 Yorkom, so snažnost, izborna hrana, vljudna
 postrežba in spalnice ponovem urejene v kajite
 za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminent-
 nega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec
 vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno ce-
 nejša kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega
 kolodvora na levo pred znano gostilno pri
 „Starem tišlerju“ 188 (52-1)

Veletrgovina z železnino

„MERKUR“

Peter Majdič, Celje

priporoča se za nabavo vseh
 predmetov železninske stroke.

1139

Vedno in v vsaki množini je dobiti:

Zarezano strešno opeko prve vrste, z jamstvom za nje
trpežnost skozi pet let in opeko za zid

iz lasne nove, moderno opremljene parne opekarne na Viču pri Ljubljani, dalje stavbni kamez za zidanje iz doma-
 čega kamenoloma v Podpeči, pri

L. Knez-u v Ljubljani.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Za cerkvene pevske zборе.

V ma'niku:

Ant. Foerster: 6 Marijin h pesmi za tri ženske ali moške glasove z orglami; cena partituri K 1-80 v., pos. glasovom 40 v.

St. Premri: 12 Marijinih pesmi za mešan zbor; cena partituri 1 K 80 v., pos. glasovom 40 v.

Janez Laharnar: «Šmarnične pesmi» za mešan zbor; cena partituri 1 K 30 v.

P. Hug. Sattner: «Marijine pesmi» za mešan zbor in orgle; cena partituri 1 K 80 v., pos. glas 50 v.

Ant. Foerster: Lavretanske litanije matere božje za ljudsko petje; cena 40 vin.

— «Ave Maria» za sedmeroglasni mešani ali četveroglasni moški zbor; cena partituri 60 v., glasovom 20 v.

Fr. Kimovec: «Ave Maria in češčena Marija» za tri ženske glasove z orglami; cena 50 v., 5 izvodov 2 K.

Josip Sacherl: 25 Marijinih pesmi za mešani in moški zbor; cena partituri 2 K, pos. glas. 35 v.

Ig. Hladnik: 23 cerkvenih napevov za moški zbor. Poleg drugih kakor mašnih, obhajilnih in 2 Tantum ergo, se nahaja tudi 10 Marijinih napevov; cena 1 K 60 v.

— «Češčena kraljica» za mešan zbor, solospve in spremljavo orgel; cena partituri 1 K 80 v., pos. glasovom 30 v.

— «19 Marijinih pesmi» za solospve, mešan zbor in spremljavo orgel, cena 2 K.

— «Ave» 17 Marijinih pesmi za mešan zbor, samospv in spremljavo orgel, cena 2 K.

— «16 Marijinih pesmi» za mešan zbor; cena partituri 1 K, pos. glas. 20 v.

Ob priliki birmovanja ali kanonične vizitacije.

Fr. Kimovec: «Ecce sacerdos magnus» za moški zbor, cena 40 v.

Al. Mihelčič: «Ecce sacerdos magnus» za moški zbor, cena 40 v.

Ant. Foerster: «Ecce sacerdos magnus» za mešan zbor in orgle, cena 60 v.

Ign. Hladnik: «Ecce sacerdos magnus» za mešan zbor in orgle, cena 1 K.

Jos. Lavtižar: «3 Ecce sacerdos magnus» za en ali več glasov in orgle, cena 80 v.

Za sv. Rešnje telo.

Dr. Ant. Chlondovski: Tantum ergo za troglasni moški zbor in orgle; cena partituri 50 vin., posam. glasovom 10 v.

Ant. Pogačnik: «6 Tantum ergo» za mešan in moški zbor, cena partituri 60 vin.

Fr. Kimovec: «Tantum ergo» za mešan zbor in orgle, cena 30 v., 5 izvodov 1 K.

Ig. Hladnik: «Pange lingua et 4 Himni ad processionem in festo Ss. Corporis Christi» za mešan zbor, cena 1 K.

Vincenz Galler: 12 Pange lingua (Tantum ergo) za mešan zbor in orgle, cena partituri 3 K 24 v., pos. glasovom 48 v.

Joh. Diebold: 14 evharističnih napevov za mešan zbor; cena partituri 2 K 40 v., pos. glas. 30 v.

Fr. Kimovec: «Rihar renatus». Poleg drugih Riharjevih napevov se nahaja v tej zbirki tudi 7 evharističnih napevov z latinskim in slovenskim besedilom kakor: Sacris solemnis, Lauda Sion, Adoro Te, O quam suavis est, Caro mea, Da pacem Domine in Credo in Te —; cena parturi 3 K, pos. glasovom 40 v.

Za prvo sv. obhajilo primerni napevi.

Ig. Hladnik: «O sacrum convivium» 36 obhajilnih, presv. rešnjega telesa in srca Jezusovega napevov za mešan zbor in orgle, cena partituri 2 K 40 v., glasovom 40 vin.

P. Hug. Sattner: «Cerkvene pesmi v čast sv. Rešenja telesa», cena 1 K 60 v.

Za pobožnost presv. Srca Jezusovega.

Ant. Foerster: «Litanije presv. Srca Jezusovega» za ljudsko petje; cena 40 v.

Ig. Hladnik: «O sacrum convivium» 36 obhajilnih presv. Rešnjega telesa in Srca Jezusovega napevov za mešan zbor in orgle, cena partituri 2 K 40 v., pos. glasovom 40 v.

Ofertorij za razne praznike cerkvenega leta.

Ig. Hladnik: 6 ofertorijev za največje in večje praznike cerkvenega leta, cena 1 K.

Joh. B. Tresch: «Enchiridion» 31 ofertorijev in 19 raznih napevov, cena partituri 1 K 68 v., glasovom 48 v.

Šmarnice.

Ker to leto ne izdamo novih šmarnic, opozarjamo s tem na šmarnice prejšnjih let, ki so še v malo izvodih na razpolago.

Šmarnice. P. Ladislav O. S. F. Marijine čednosti in dobrote. Okusno vezan, rdeča obreza 2 K, zlata obreza K 2-40.

Salve Regina ali razlaganje molitve Češčena bodi Kraljica za šmarnično opravilo. Jožef Kerčon. Okusno vezano, rdeča obreza K 2—.

Šmarnice. Jožef Kerčon. Marija podoba pravice. Okusno vezana, rdeča obreza K 2—.

Devica verna. I. Godec. Šmarnice. Okusno vezano, rdeča obreza K 1-40.

Šmarnice. Jožef Volc. Marija v predpodobah in podobah. Okusno vezano, rdeča obreza K 2—, zlata obreza K 2-40.

Šmarnice romarja jeruzalemskega. 32 premisljevanj za mesec majnik. F. S. Segula. Vezano rdeča obreza K 2—, po pošti 20 vin. več.

Marijino slovstvo za majnik itd.

Maria, unsere wunderbare Mutter. Maipredigten von P. Christian Stecher S. J. — P. Eduard Fischer S. J. K 3-60.

Entwürfe zu Marienpredigten. Erster Zyklus für den Maimonat von P. Hugo Hurter S. J. 80 v.

Marien-Predigten von P. Georg Patiss S. J. — P. Eduard Fischer S. J. K 4-80.

Maria, der Christen Hort. Predigten über die Hochgebenedeite Mutter des Herrn. Von G. Diessel. 2 zvezka K 9-60.

Marien-Predigten von Philipp Hammer K 3-24.

Der Mai-Monat. Der Verehrung des reinsten Herzens Mariä gewidmet. Von P. Franz Hattler S. J., vezano K 2-64.

Die wahre Andacht zur seligsten Jungfrau Maria von L. M. Grignon von Montfort K 3-12.

Die unbefleckte Empfängnis. Lesungen und Gebete für eine Novene oder Monatsandacht zu Ehren der makellosen Jungfrau Maria von J. Hättenschwiller S. J., vezano K 3—.

Die Schule Mariens. Kleine Lesungen für Marianische Kongregationen. P. Heinrich Opitz, vezano K 2-50.

Ansprachen in der Marianischen Kongregation der Jungfrauen. Von G. Patiss S. J. K 4-80.

Handbuch für die Leiter der Marianischen Kongregationen und Sodalitäten. Von J. Dahlmann K 3—.

Über die Leiden Mariä der Königin der Märtyrer. Dreißig Predigten von P. G. Patiss K 6-48.

Heilige Vorbilder für christliche Jungfrauen in der Welt. Von P. G. Patiss, K 3-60.

Erlebtes und Erlauchtes. Skizzen von P. Heinrich Opitz S. J. K 1-50.

Führt die Kinder zu Maria! Ein Hauptmittel zur Erleichterung und Sicherung der christlichen Kindererziehung für Eltern, Seelsorger und Lehrpersonen von M. Mühlbauer K 3-60.

Za darila primerni molitveniki.

Bogu kar je božjega. Fran Seraf. Finžgar. Okusno vezan, rdeča obreza K 1—, zlata obreza K 1-80, fino vatrane platnice K 2-20, najfinejša teletnina K 3—, raznovrstne najmodernejše vezave K 4-50, vezava z listnico, zapono in verižico K 4-60.

Molitvenik, ki po lepi vsebini, krasni obliki, dovršenem jeziku in trpežnosti nima kmalu enakega. Posebno priročna je lična mala oblika.

Voditelj v srečno večnost. Anton Mrkun. Okusno vezan, rdeča obreza K 1-40, zlata obreza K 1-80, fino vatrane platnice K 2—.

Voditelj v srečno večnost se kakor Finžgarjev molitvenik odlikuje po fini priročni obliki, vsebuje pa jako veliko lepih molitev in vzorno razlago krščanskih resnic ter ima razmeroma jako nizko ceno.

Šolski molitvenik po katekizmu in obrednih knjigah. Dr. Gregorij Pečjak. Okusno vezan, rdeča obreza K —80, zlata obreza K 1-20, fino vatrane platnice K 2-80.

Vzoren molitvenik, prirejen nalašč za mladino in vsled svoje dovršenosti vpeljan za ljudskošolski naraščaj.

Večno življenje. Dr. Gregorij Pečjak. Molitvenik. Okusno vezan, rdeča obreza K 1-20, zlata obreza K 1-60, fino vatrane platnice K 3-10.

Molitvenik, namenjen za srednješolsko dijaštvo.

Pot k Bogu. Molitvenik za odrasle. Okusno vezan, rdeča obreza K 1-20, zlata obreza K 1-80, fino vatrane platnice K 3-10, najfinejša teletnina K 5—.

Ta molitvenik je prirejen za odrasle, da bodo mogli v cerkvi moliti skupaj z duhovnikom vse slovenske molitve, kakor jih predpisuje novi od slovenskih škofov predpisani molitvenik, obsega pa sploh vse molitve, pesmi itd., potrebne za kristjana.

Rafael ali nauki in molitve za odraslo mladino. Jožef Kerčon. Okusno vezan, rdeča obreza K 1—, zlata obreza K 1-60, fino vatrane platnice K 3—.

Ta molitvenik ima zelo mnogostransko vsebino in obsega na 350 straneh krasne, zlato nauke za mladino, odrasle mladeniče in dekleta, dalje vse mladini posebno priporočljive pobožne vaje in molitve, n. pr. šestredeljsko pobožnost k sv. Alojziju, pobožnost k sv. Stanislavu itd., sploh krasne nauke in vsakovrstne verske vaje za vse prilike in potrebe. Le veliko število, v katerem se je svoj čas ta molitvenik tiskal in prodajal, je omogočilo izredno nizko ceno, ki je pri sedanjih dragih razmerah pravo čudo.

Vse te knjige se dobe tudi v „Knjižarni Ilirija“ prej Karol Florian v Kranju.

1410

III Zahtevajte samo eikorijo z ovitkom III

OBMEJNIM SLOVENCEM!

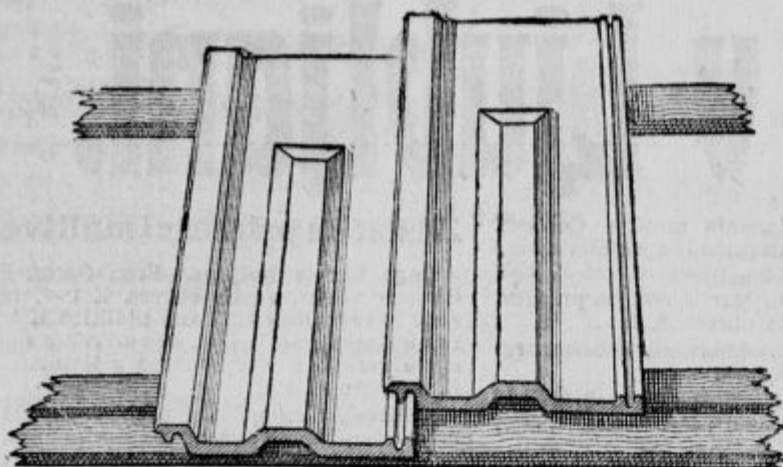
III Zahtevajte samo eikorijo z ovitkom III

Vsaka naša gospodinja zahtevaj to eikorijo!

OPOMBA!

Opozarjajte na eikorijo s trobojnim ovitkom in napisom „V korist obmejnim Slovencem“, ki je izborni izdelek Kolinske tovarne v Ljubljani

OPOMBA!

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov ponudi v vsaki poljubni množini **patent. dvojno zarezani**

strešnik - zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“.

Brez odprtih navzgor! **Streha popolnoma varna pred nevihtami!**

Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

Spretni zastopniki se iščejo.

Najcenejša 31.

birmanska darila

kakor: zlate in srebrne ure, verižice, obeski, prstani, uhani, zapestnice itd.

Kupuje se staro zlato in srebro ter juvelir ali se jemlje tudi v zameno.

Lastna delavnica za vsa popravila in nova dela.

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami ter zapri-seženi sodnijski cenilec

Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

2 učenca

za žično pletarsko obrt se takoj sprejmeta. Hrana in stanovanje v hiši. Kdor ima veselje do te obrti naj se cenj. stariši istega blagovolijo obrniti na naslov: **Adolf Starec**, izdelovatelj in trgovec žičnih pletenin v **Beljaku na Koroškem**. 1151 4-1

Glogowski & Komp.

in kr. dvorna založnika

Dunaj I, Franz-Josefs-Kai 15 in 17

priporočata

Praktično
in
priročno.

Remington-samopisnice

(pisalne stroje) model X. in XI.

kakor tudi pisarniške potrebščine, pohištvo, n. pr. amerikanske pisalne mize ki so izredno praktične

za porabo.

Prospekte zastoj in poštne prosto.

Slovenec Konrad Skaza

delavnica za vsa cerkvena dela

St. Ulrich, Gröden, Tirolsko

se najtopleje priporoča za vsa cerkvena dela. Velikanska zaloga svetih razpel. -- Novi zanimivi slovenski ceniki zastoj in franko. -- Postrežba solidna in hitra. 1818 26-1

Domača pletilna industrija na stroje

v Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 44.

izdeluje vsakovrstne nogovice, jopice, otroške oblekice itd. podpletuje stare nogovice iz najfinejše in trpežne pavole, volne ali svile po naročilu in najnižji ceni; pri poštnih pošiljkih naj se blagovoli priložiti natančen naslov.

Kamnoseški izdelki iz marmorja za cerkvene in pohištvene oprave, spominki iz marmorja, granita ali sijena, apno živo in ugašeno se dobi pri

Alojziju Vodniku

kamenarskem mojstru

:: Ljubljana ::
Kolodvorska
:: ulica ::

Trgovina s špeci-rijskim blagom.

Trgovina z moko in deželnimi pridelki.

Točna in solidna postrežba!

Ljubljana

A. Šarabon

Ljubljana

glavna zaloga rudninskih vodá

Na drobno in debelo!

Velika pražarna za kavo, mlin za dišave z električnim obratom.

Zaloga usakovrstnih semen.

Daje po

4¹/₂ 0/0

UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19. registrovana zadruga z omejenim poroštvom KONGRESNI TRG 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4¹/₂ 0/0 brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vložnih 100 K čistih 4 K 50 v na leto. Rent. davek plačuje društvo samo. Druge hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predjme na osebni kredit, vračljive v 7¹/₂ letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, ozir. mesečnih obrokih. kakor tudi posojila na zadolžnice in menice

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.